

INGURUMEN- ADIERAZPENA 2024

2025eko uztaila

0. AURKIBIDEA

0. AURKIBIDEA.....	1
1. VISESAREN AURKEZPENA.....	2
1.1 - AURKEZPENA.....	2
1.2 - IDENTIFIKAZIO-DATUAK ETA KOKALEKUAK.....	3
BULEGO NAGUSIA. VITORIA-GASTEIZ, ARABA.....	3
1.3 - GARATUTAKO JARDUERAK.....	4
1.4 - ANTOLAKETA- ETA KUDEAKETA-EGITURA.....	7
1.5 - EMAS ERREGISTROAREN IRISMENA.....	8
2. INGURUMENA KUDEATZEKO SISTEMA	9
2.1 - INGURUMEN-POLITIKA.....	9
2.2 - INGURUMENA KUDEATZEKO SISTEMAREN DESKRIBAPENA	11
2.3 - INGURUMENA KUDEAKETARAKO ANTOLAMENDU-EGITURA.....	12
2.4 - BARNEKO ETA KANPOKO TESTUINGURUAREN AZTERKETA	12
2.5 - INTERESDUNAK ETA BEREN BETEKIZUNAK	12
2.6 - ARRISKUAK ETA AUKERAK. EKINTZAK	12
3. INGURUMEN-ALDERDIAK	14
3.1 - METODOLOGIA: INGURUMEN ALDERDIEN IDENTIFIKAZIOA ETA EBALUAZIOA.....	14
3.2 - EBALUAZIOA: ALDERDI ESANGURATSUAK	16
4. 2024KO INGURUMEN-PROGRAMA	17
5. INGURUMENAREKIKO PORTAERAREN DESKRIBAPENA	26
5.1 - ENERGIA.....	27
5.2 - MATERIALAK.....	34
5.3 - URA.....	38
5.4 - HONDAKINAK.....	40
5.5 - LURZORUAREN ERABILERA BIODIBERTSITATEAREKIKO	49
5.6 - IGORPENAK.....	50
6. INGURUMEN-PORTAERAREN BESTE ADIERAZLE BATZUK: INGURUMEN- KUDEAKETAKO JARDUNBIDE HOBEAK BULEGO IRAUNKORRETARAKO	60
7. PROIEKTUETAKO INGURUMEN-PORTAERA	66
8. INGURUMEN-PORTAERA OBRETAN ETA SUSTAPEN BERRIETAN	68
9. INGURUMENARI LOTURIKO LEGE-BETEKIZUNEN ETA BESTE BETEKIZUN BATZUEN BETETZE-MAILA	73
10. 2025EKO INGURUMEN-HOBETUNTZA.....	82
11. IRAUNKORTASUNAREKIKO KONPROMISO-AREN BESTE JARDUERA BATZUK.....	84
12. ELKARRIZKETA IREKIA ALDERDI INTERESDUNEKIN.....	85
13. INGURUMEN-ISTRIPUAK	88
14. BALIOZKOTZE-DATUAK	89

1. VISESAREN AURKEZPENA

1.1 – AURKEZPENA

Vivienda y Suelo de Euskadi, S.A. - Euskadiko Etxebizitza eta Lurra, S.A. (aurrerantzean, **Visesa**) Etxebizitza eta Hiri Agenda Sailari atxikitako sozietate publikoa da. Etxebizitzaren eta lurzorua lurralde-politika garatzeko eratu zen, bai eta hiria berritzeko eta birgaitzeko ere.

Xedean eta ikuspegian jasotzen den moduan, Visesa funtsezko eragilea da EAEn etxebizitza-politika publikoa garatzeko, eta 2021-2023 aldirako Etxebizitza Plan Zuzentzailea eta 2021-2036 Etxebizitzaren Itun Soziala betetzen laguntzen du. Visesak modu aktiboan parte hartzen du alokairu babestuko babes publikoko etxebizitzaren sustapenean eta birgaitze- eta berritze-ekintzetan, 2021-2023 aldirako Etxebizitza Plan Zuzentzailean deskribatutako beharrak asetzeko, Eusko Jaurlaritzako Etxebizitza Sailburuordetzarekin eta beste eragile publiko edo pribatu batzuekin koordinatuta, bizigarritasun- eta jasangarritasun-irizpideekin jardunez. Visesak erreferente izan nahi du EAeko babes publikoko etxebizitza-kudeaketaren esparruan, eta eragile erabakigarria Eusko Jaurlaritzarentzat bere planak betearazteko, herritarrei konfiantza- eta kalitate-zigilua eskainiz.

1990ean sortu zen, eta 2024ko abenduaren 31n bere kapital soziala EAeko Administrazioak duen titulartasun publikoko % 100 da.

Visesak, hasi zenetik eta 2024ko abenduaren 31ra arte, babes publikoko 17.162 etxebizitza sustatu eta entregatu ditu EAEn. Horrez gain, hiria birgaitzeko eta berritzeko proiektu estrategikoetan dihardu, hala nola Boluetan, Zorrotzaurre Bilbaon eta Vega Galindo Sestaon, etxebizitza-sustapenean industrializazioaren aldeko apustuan eta Europar Batasuneko Next Generation funtsen esparruan Suspertze, Eraldatze eta Erresilientzia Planean.

Halaber, Visesak ekimenak garatzen ditu honako arlo hauen aldeko konpromiso argia adierazteko: ingurumena (EMAS Erregelamendua, ingurumen-adierazpena, ingurumen-batzordea, iraunkortasun memoriak edo erosketa eta kontratazio berdea), gizarte erantzukizuna eta bere interes-taldeak (gardentasun-ataria, arriskuen kudeaketa eta gobernu arduratsua, datuen babesari buruzko Europako erregelamendua, kapital-zuriketaren prebentzioa, delituen prebentzioa, laneratzeko laguntzea, edo gizarte-eragileekin elkarlanean aritzea) eta bere produktuen/zerbitzuen kalitatea (produktuaren batzordea edo ISO 9001 ziurtagiria).

Visesak 2000. urteaz gero kalitatea kudeatzeko sistema du ezarrita eta UNE-EN ISO 9001 Arauaren bidez ziurtatzen da honako irismenaren barruan: *“Babes publikoko etxebizitzak sustatzea eta elementu askeak merkaturatzea”*. Eginkizun hori bere bulego nagusietan eta herritarrei arreta emateko lurralde-bulegoetan egikaritzen da.

2005. urtean Visesak ingurumena kudeatzeko sistema ezarri eta ziurtatu zuen UNE-EN ISO 14001 Arauan oinarrituta, eta erakundearen kudeaketa sistema integratuaren (KSI) barruan sartu zen. KSI hori Euskaliten (Kalitatea Sustatzeko Euskal Fundazioa) Kudeaketa Aurreratuko Eredura bideratuta dago.

2016an, Visesan babes publikoko etxebizitzak eraikitze bizitegi-lurzorua eskuratzeko, kudeatzeko eta urbanizatzeko jardura sartu zen. Ondorioz, UNE-EN ISO 14001:2015 arau berria argitaratzearekin batera, Visesaren Ingurumena Kudeatzeko Sistemaren irismena eguneratu eta egoera horretara egokitu behar izan zen. Visesak erabaki zuen urrats bat haratago joatea ingurumenaren kudeaketan, eta, horretarako, hobekuntzak egiteko esparru gisa erabili ahalko zen eta asmo handiagoko helburuak ezartzeko aukera emango zuen kudeaketa-eredu bat bilatzea. Gauzak horrela, 1221/2009 (EB) Erregelamenduaren betekizun osagarriak (EMAS III) ezartzea erabaki zuen, eta, horri esker, **ES-EU 000118** EMAS erregistro-zenbakia eskuratu zuen.

Geroago, EMAS 1505/2017 Erregelamendua argitaratu eta gero, betekizun berrietara egokitu zuen Visesak bere Sistema Integratua.

Hori guztia aintzat hartuta, eta bat etorritz EMAS 1505/2017 Europako Erregelamenduak aldatutako EMAS 1221/2009 Europako Erregelamenduarekin eta 2026/2018 Erregelamenduarekin, Visesak honako ingurumen-adierazpen hau egin du, erakundeak 2024an ingurumen-arloan egin dituen kudeaketari eta bilakaerari buruzko informazioa publiko orokorrari eta informazioa eskuratzeko interesa duten bestelako alderdi interesdunei emateko asmoz.

1.2 - IDENTIFIKAZIO-DATUAK ETA KOKALEKUAK

Visesak, Eusko Jaurlaritzaren Etxebizitza eta Hiri Agenda Sailaren mendeko sozietate publikoa den aldetik, EAEn ematen ditu zerbitzuak, eta jarduera korporatiboa garatzen duen bulego nagusi bat eta herritarrei aurrez aurreko arreta emateko 3 lurralde-bulego ditu. Bulego guztietan dago harrera-zerbitzu bat; bertan erantzuten zaie informazioa eskatzen duten interesdunei, eta, horrez gain, Visesako langile egokiengana bideratzen dituzte bisitariak, beren beharrianen arabera.

Honako hauek dira Visesaren datu nagusiak:

Izen soziala:	Vivienda y Suelo de Euskadi, S.A. – Euskadiko Etxebizitza eta Lurra, S.A. (Visesa)		
Forma juridikoa:	Etxebizitza eta Hiri Agenda Sailari atxikitako sozietate publikoa		
Produktu/zerbitzu nagusia:	Lurzoru eta etxebizitza babestu publikoak		
Irismena:	• Azterketak egitea; lurzoruak eskuratzea, kudeatzea eta urbanizatzea. • Babes publikoko etxebizitzaren sustapenak egitea eta etxebizitzak birgaitzea. • Elementu askeak (lokalak, garajeak eta trastelekuak). • Laguntza teknikoa ematea hirigintzaren eta antolakuntzaren arloan.		
NACE kodea:	4110 (Higiezinen sustapena)		
Bulego nagusiaren helbidea:	Gamarrako Atea 1A – 2. solairua (El Boulevard eraikina) - Gasteiz		
Telefono-zenbakia:	945 21 40 50	Fax-zenbakia:	945 06 84 40
Helbide elektronikoa:	visesa@visesa.eus	Web orri:	www.visesa.euskadi.eus

Jarraian, grafikoki daude adierazita Bulego Nagusiaren eta bezeroari harrera egiteko 3 lurralde-bulegoen kokapena:

Bulego Nagusia. Vitoria-Gasteiz, Araba

Gamarrako Atea 1A, 2. solairua.
01013. Vitoria-Gasteiz.

Arabako Herritarrei Harrera egiteko Bulegoa:

Gamarrako Atea 1A, beheko solairua.
01013. Vitoria-Gasteiz.

Bizkaiko Herritarrei Harrera egiteko Bulegoa:

Trenbideko etorbidea 38, beheko solairua.
48012. Bilbao.

Gipuzkoako Herritarrei Harrera egiteko Bulegoa:

Errotaburu pasealekua 1, 7.
20018. Donostia-San Sebastián.

Herritarrei Harrera egiteko Bulegoak (HHB):			Bulego Nagusia:
Arabako HHB Tel.: 945 214 038 gasteiz@visesa.eus	Bizkaiko HHB Tel.: 946 612 620 bilbao@visesa.eus	Gipuzkoako HHB Tel.: 943 326 340 donostia@visesa.eus	Tel.: 945 214 050 visesa@visesa.eus
Ordutegia: Astelehenetik ostegunera: 8:30-14:00 eta 15:00-16:30. Ostirala: 8:30-14:00 Astelehenetik ostegunera: 8:30-14:00 (ekainetik irailera)			

Visesaren saldu osteko zerbitzu-arreta:
Tel.: 900 212 123 sap@visesa.eus
Ordutegia: Astelehenetik ostiralera: 8:30-20:00

Lantokiei dagokienez, aipatu behar da Gasteizko Bulego Nagusian lan egiten dutela Visesako langile gehienek. Bertan kudeatzen da erakundearen jarduera osoa, eta, halaber, bertan txertatzen da ingurumen-ikuspegi zerbitzuen eta jardueren kudeaketan.

Herritarrei Harrera Egiteko Bulegoetan (HHB), administrazio-lanak egiten dira batez ere; halaber, bertan ematen zaie arreta bezeroei. Gasteizko HHBa Bulego Nagusiarekin batera kudeatzen da.

Gipuzkoako HHBa salbuespena da, Visesa ez baita titularra; alokairurako bulego-eraikin batean dago, eta, hortaz, instalazio eta zerbitzuak eraikineko erkidegoaren jabetzakoak dira. Ondorioz, Gipuzkoako HABn badira ingurumen-alderdi eta -betekizun jakin batzuk, kokapen hori kudeatzen duen erakundearen eskumenekoak direnak.

1.3 - GARATUTAKO JARDUERAK

Bulego Nagusiak eta herritarrei harrera egiteko bulegoak hainbat jarduera egiten dituzte. Honela laburbil daitezke:

- *Bulegoetan garatzen diren enpresa-kudeaketako jarduerak*
- *Planeamenduak eta proiektuak kudeatzeko jarduerak (lurzoruak)*
- *Proiektuari, zuzendaritzari, obrak exekutatzeari eta saldu osteko zerbitzuari dagozkion jarduerak*
Proiektua entregatzeko, bezeroak artatzeko eta stock-a kudeatzeko jarduerak
- *Zerbitzu energetikoak kudeatzea*
- *Aholkularitza eta orientazio teknikoa ematea*

Bulegoetan garatzen diren enpresa-kudeaketako jarduerak

Bulegoetan egiten diren jarduerak koordinatuta lan egiten duten zazpi sailtako pertsonak kudeatzen dituzte: Zuzendaritza Nagusia; Pertsonak eta Zerbitzu Orokorrak; Herritarrentzako Arreta, Merkataritza Kudeaketa eta Salmenta Ondokoa; Teknikoa; Juridikoa; Ekonomiko-finantzarioa eta Prozesuak, Kanpo Komunikazioa eta Sistemak.

EMAS Erregelamenduaren eskakizunen arabera ingurumen-kudeaketako sistema bat diseinatu eta ezarri da, UNE-EN ISO 14001:2015 arauan oinarritutako hasierako kudeaketa-sistematik abiatuta.

Ingurumenarekin lotura duten jarduerak Prozesuak, Kanpoko Komunikazioak eta Sistemak Sailak eta Pertsonak eta Zerbitzu Orokorrak sailek kudeatzen dituzte; bertan egiten dira, halaber, Visesarren gainerako jarduerekin zerikusia duten administrazio-lanak ere.

Kudeaketa-eremuek honako hauekin guztiekin dute lotura: ingurumena kudeatzeko sistema planifikatzea eta mantentzea; ingurumen-alderdiak kontrolatzea; ingurumen-programak zehaztea eta programa horiei jarraipena egitea; Visesarren ingurumen-portaera ebaluatzea; legezko ingurumen-betekizunak eta erakundearen talde interesdunek ingurumenaren arloan izan ditzaketen beharrian eta espektatibak beteko dituzten egitasmoak gauzatzea.

Planeamenduak eta proiektuak kudeatzeko jarduerak (lurzoruak)

Lehenik eta behin, inbertsioen barne-azterketak, operazioen bideragarritasun-analisiak eta babes publikoko etxebizitzaren sustapenak egiteko lurzoruen erosketa egiten dira. Horiek guztiak egin ondoren egin beharreko jarduerak helburu horretarako kontratatutako laguntzaile tekniko baten bidez gauzatzen dira, eta proiektu guztietan dago Viserako proiektu-arduradun bat.

Prozedura hori hiri-planeamenduaren eta hirigintza-kudeaketaren arloko proiektu azpikontratatueta aplikatzen da. Bertan, hainbat jarduera biltzen dira, adibidez: laguntza teknikoa, aholkularitza, planeamenduko figurak txertatzea eta irismenari, epeei eta aurrekontuari dagozkien helburuak betetzeko koordinatzea.

Proiektuari, zuzendaritzari, obrak exekutatzeari eta saldu osteko zerbitzuari dagozkion jarduerak

Nagusiki, proiektu-faseko jarduerak, obrako zuzendaritza eta hirigintza-, eraikuntza- eta/edo birgaitze-obra bera exekutatzea hartzen ditu barne. Horiek guztiak azpikontratatu egiten zaizkie arkitekturako profesionaleri eta eraikuntzako enpresei, eta ingurumen-kudeaketa sistema propioak izan ohi dituzte.

Eginbehar horren barruan sartzen da, adibidez, aurreproiektuak, oinarritzko proiektuak eta exekuzio-proiektuak egitea, eta zuzendaritza fakultatiboak kontratatu eta obra exekutatzea.

Kontrol- eta jarraipen-jarduerak laguntzaile tekniko baten eta/edo helburu horretarako kontratatutako eraikuntza-enpresa baten bidez egiten dira, betiere Viserako proiektu- eta/edo obra-arduradun batekin lankidetzan.

Kontrol-jarduerak eta obra amaierako ikusketak obra jaso aurretik eta ondoren egiten dituzte Viserako teknikariek (saldu osteko zerbitzua).

Produktuak entregatzeko, herritarrak artatzeko eta stock-a kudeatzeko jarduerak

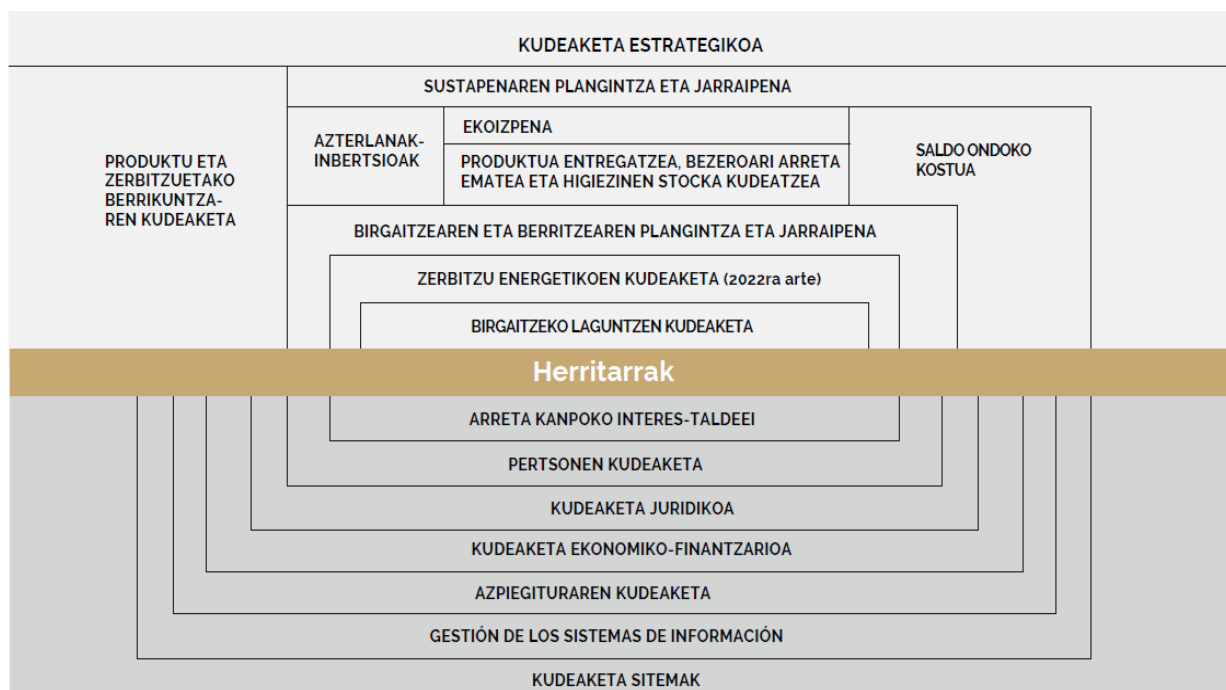
Salmentaren eta/edo alokairuaren kudeaketaren barruan sartzen da etxebizitzaren, lokalen, garaje-partzelen eta trastelekuen kudeaketa.

Jarduera horren barruan egiten da Visesarren etxebizitza eta elementu aske guztien merkaturatzea, salmenta, alokairua eta stockaren kudeaketa, bezeroari harrera egiteko lurralde-bulegoetan.

Aholkularitza eta orientazio teknikoa ematea

Bulego nagusietan ematen du Visesak zerbitzu hau; aholkularitza eta orientazio teknikoa ematen die beste erakunde batzuei (udalei). Batez ere, administrazio- eta kudeaketa-zerbitzuak, batetik, eta zerbitzu teknikoak, bestetik, ematen ditu.

Operazioekin lotutako jarduera horiek guztiak eta estrategiari eta zeharkako kudeaketari lotutakoak gauzatzeko, Visesak prozesuen mapa bat sortu du, 2022an eguneratua eta onetsia, ondoren jasotzen dena:

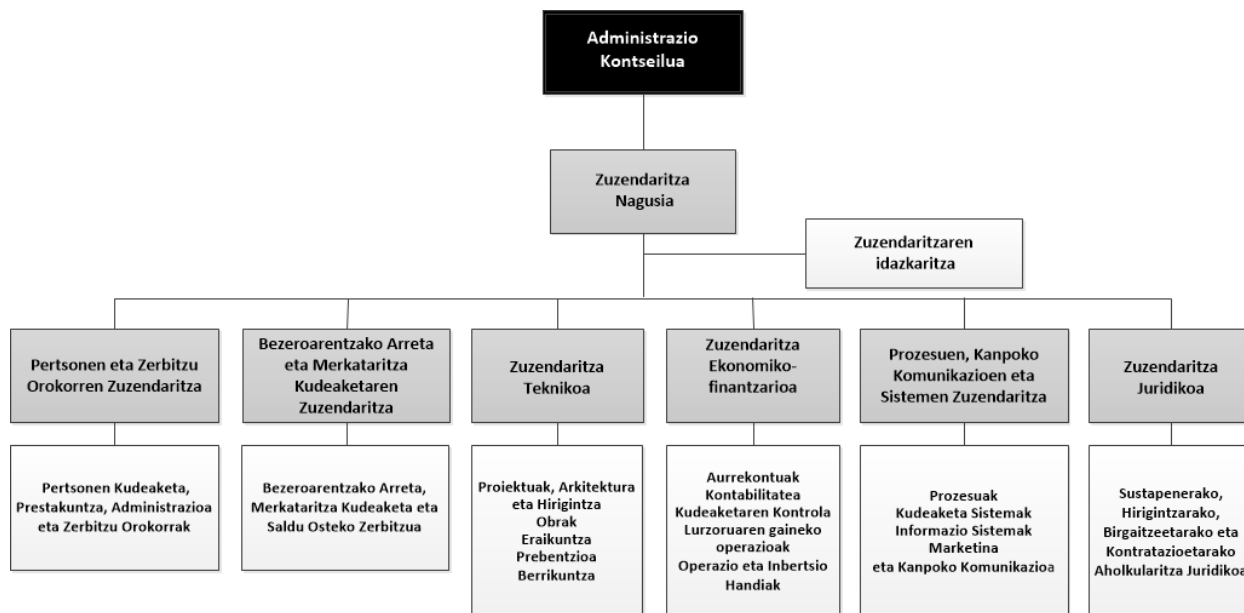
Gaineratu behar da Next Generation EU funtsak aukera bihurtu direla pertsona eta familia askorentzat birgaitzearen esparruan, beren etxebizitzaren baldintzak hobetzeko eta bizi-kalitate handiagoa lortzeko. Urte hauetan, Visesa birgaitze-bulegoa eta Eusko Jaurlaritzaren erakunde laguntzaile bihurtu da, eraikinen eta etxebizitzaren energia-eraginkortasuna hobetzeko eskuragarri dauden programetan parte hartuz.

2024ra arte, P3, P4 eta P5 programetako laguntzen aldeko behin-behineko ebazpenak egin dira, eta Euskadi osoko 4.579 etxetan eragin positiboa izango dute.

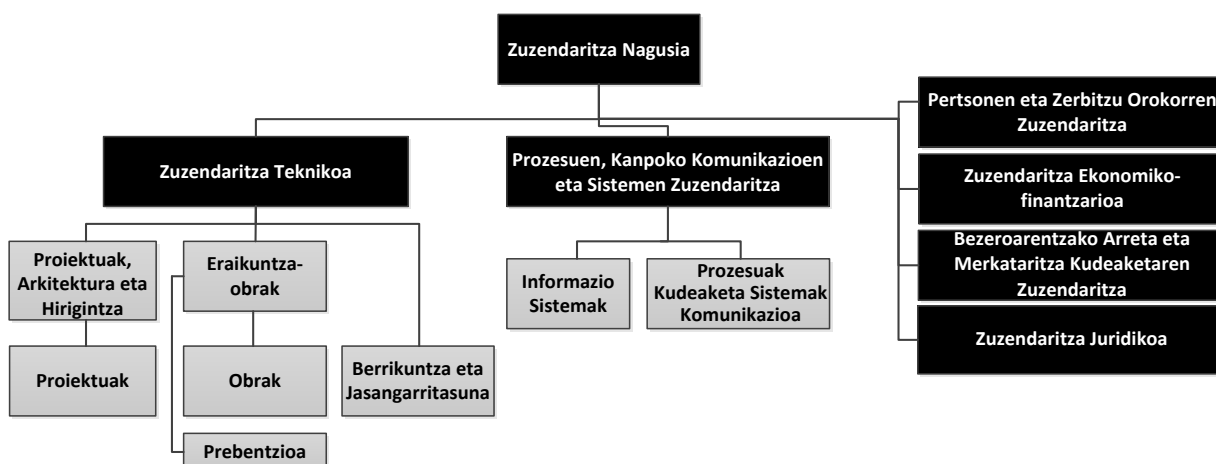
Gainera, Estatuko Etxebizitza Planaren (Next Generation EU funtsak) 6. programaren barruan, 2022ko uztailan eta 2024ko ekainean, MITMAk (Garraio eta Mugikortasun Jasangarriaren Ministerioa) eta Eusko Jaurlaritzako Etxebizitza Sailak bi akordio sinatu zituzten alokairu sozialeko 1.525 etxebizitzaren eraikuntza finantzatzeko, 14 udalerritan banatuta. Visesak zuzenean gauzatzen ditu jarduketak horiek.

1.4 - ANTOLAKETA- ETA KUDEAKETA-EGITURA

Visesan 91 pertsona zeuden 2024ko abenduaren 31n. Organigrama funtzional honetan ikus daiteke nola zeuden banatuta:

Beraz, hau da ingurumenaren kudeaketan eragin zuzena duten zuzendaritzen egitura:

Zuzendari nagusia da Visenako organo exekutibo gorena, eta bera da enpresa-kudeaketaren zuzendaria. Horretarako eskumenak Administrazio Kontseiluak ematen dizkio. Zuzendaritzari Visenako Zuzendaritza Batzordeak laguntzen dio, eta aholkulari-lanak ere egiten ditu. Batzorde horretan sail guztietako zuzendaritzek hartzen dute parte.

Visesarentzat, erakundea osatzen duten pertsonak dira bere aktibo nagusia, eta, horri probetxu ateratzeko, prozesuetara bideratutako egitura bat du. Egitura horren ardatz nagusia bezeroa da, baina gainerako talde interesdunak ere aintzat hartzen dira.

Bai prozesuak, bai kudeaketa- eta hobekuntza-taldeak etengabeko hobekuntzan oinarritutako kudeaketa bikaina egitea ahalbidetuko duen egitura batean daude oinarrituta, organigrama bera bezalaxe.

1.5 - EMAS ERREGISTROAREN IRISMENA

Visesak Bulego Nagusian eta bezeroei harrera egiteko bulegoetan egiten diren jarduera guztietan aplikatzen du ingurumenaren kudeaketaren ikuspegia. Honako irismen hau du:

- ***Azterketak egitea; lurzorua eskuratzea, kudeatzea eta urbanizatzea;***
- ***Babes publikoko etxebizitzak sustatzea eta etxebizitzak birgaitzea;***
- ***Elementu libreak merkaturatzea (lokalak, garajeak eta trastelekuak);***
- ***Hirigintzako eta antolakuntzako laguntza teknikoa.***

2. INGURUMENA KUDEATZEKO SISTEMA

2.1 - INGURUMEN-POLITIKA

Visesako zuzendari nagusia da erakundean ezarriko den ingurumenarekiko konpromisoa zein izango den erabaki eta definitzeaz arduratzen dena, eta, aldi berean, konpromiso hori da ingurumen-kudeaketa hobetzeko helburuak ezartzeko erreferentzia. Ingurumen-konpromiso hori publikoa da eta edozeinek eskuratu dezake dokumentua, ingurumen-adierazpenaren gertatzen den bezalaxe.

 visesa	INGURUMEN POLITIKA POLÍTICA DE MEDIOAMBIENTE	PR01_POL05 Ber./Rev.: 02 2023ko mar/mar
--	---	--

Visesa lurzorua kudeatzen duen eta babes publikoko etxebizitzak alokairu babestuko araubidean sustatzen dituen sozietate publikoa gara. Birgaitze- eta berritze-ekintzak gauzatzen ditu, Etxebizitzaren Gida Planean deskribatutako beharrak asetzeko, modu koordinatuan Eusko Jauriaritzako Etxebizitza Sailarekin eta beste eragile publiko eta pribatu batzuekin. Bizigarritasun- eta jasangarritasun-inizpideen arabera jarduten du, ingurumenaren ikuspuntutik.

Gure jarduerak zuzenean eragiten du natura- eta hiri-ingurunean, honako hauen bidez: gure esku-hartzeen inpaktu fisikoa, gure etxebizitzak erabiltzeak dituen ingurumen-ondorioak eta hori lortzeko beharrezkoak diren jardueren ingurumen-inpaktua. Zeregin horiek gure proiektuak gauzatzeko kontratatutako enpresek egiten dituzte nagusiki.

Horren jakitun, Visesak bere jarduerak eragiten dituen inpaktu negatibo horiek minimizatzeko konpromisoa hartu du, bai eta, gure aukeren arabera, hiri-eredu jasangarriak sortzen laguntzekoa ere.

Ilido horretan, estrategiaren bidez, bat egin dugu Euskadi Basque Country 2030 Agendarekin eta Nazio Batuen Garapen Jasangarriko Helburuekin (GJH), hau da, Visesak zer helbururen gainean duen eragina identifikatu dugu klima-aldaketaren aurkako borrokan eta eraikitzaileen sektorearen garapen jasangarrian laguntzeko.

Visesak, jarduera eta kokaleku guztietarako ezarri eta ziurtatu duen ingurumenaren kudeaketatik abiatuta, ingurumen-konpromisoak bere gain hartu eta sustatzen ditu, eta, horretarako, ingurumen-aldagaia ezartzen du bere eraginpeko hiru eremu handitan: proiektuen eta zerbitzuen kudeaketa, obren kudeaketa eta gure bulegoetan gauzatzen dugun jarduera.

Visesako Zuzendaritzak jendaurrean adierazi nahi du ingurumen-garapenarekin duen konpromisoa, zeina printzipio hauetan oinarritzen den:

JARDUTEKO PRINTZIOAK

- Ingurumenaren arloan gure jardueran aplikagarriak diren **lege-baldintza** guztiak betetzen ditugu, baita sinatutako beste akordio batzuetatik edo gure erakundeak parte hartzen duen beste erakunde batzuekiko lankidetzak-proiektuetatik eratorritako beste baldintza batzuk ere.

Visesa somos la sociedad pública que gestiona suelo, promueve vivienda de protección pública protegida en régimen de alquiler y lleva a cabo acciones de rehabilitación y renovación para satisfacer las necesidades descritas en el Plan Director de Vivienda, de forma coordinada con el Departamento de Vivienda del Gobierno Vasco y otros agentes públicos o privados, actuando con criterios de habitabilidad y sostenibilidad, desde la perspectiva medioambiental.

Nuestra actividad incide directamente en el entorno natural y urbano a través del impacto físico de nuestras intervenciones, de las consecuencias medioambientales del uso de nuestras viviendas y del impacto ambiental de las actividades necesarias para su consecución, tareas que llevan a cabo principalmente las empresas contratadas para la ejecución de nuestros proyectos.

Conscientes de ello, en Visesa nos comprometemos a minimizar estos posibles impactos negativos asociados a nuestra actividad y a contribuir, desde nuestras posibilidades, a crear modelos urbanos sostenibles.

En este sentido, nos hemos alineado a través de la estrategia con la Agenda Euskadi Basque Country 2030 y con los Objetivos de Desarrollo Sostenible (ODS) de Naciones Unidas, identificando aquellos sobre los que Visesa tiene influencia para contribuir a la lucha contra el cambio climático y al desarrollo sostenible del sector de la construcción.

Visesa asume y promueve este compromiso ambiental desde la gestión medioambiental que ha implantado y certificado para todas las actividades y emplazamientos, implementando la variable ambiental en las actuaciones de los tres grandes ámbitos sobre los que tenemos influencia: gestión de proyectos y servicios, gestión de obras y el desempeño en nuestras propias oficinas.

Desde la Dirección de Visesa, deseamos expresar públicamente este compromiso con el desarrollo ambiental sostenible, fundamentado en los siguientes principios:

PRINCIPIOS DE ACTUACIÓN

- Cumplimos con todos los **requisitos legales** de carácter medioambiental aplicables a nuestra actividad, así como con otros requisitos derivados de nuestros acuerdos suscritos o de los proyectos de colaboración con otras entidades en los que nuestra organización participa.

 visesa	INGURUMEN POLITIKA POLÍTICA DE MEDIOAMBIENTE	PR01_POL05 Ber./Rev.: 02 2023ko mar/mar
--	---	--

- Enpresa publiko gisa dugun egitekoa betetzeko, ingurumenaren, **sentsibilizazioaren** eta hobekuntzaren **sustatzaileak** izan nahi dugu, baita gure langileen eta interes-taldeen artean (bereziki enpresa hornitzaileak, bezeroak eta herritarrak) ingurumen-praktika jasangarriak sartzearen sustatzaile ere.
- Modu aktiboan laguntzen dugu **ingurumena babesten**, printzipio hauek aplikatuta: kutsaduraren prebentzioa, baliabideen kontsumo arduratsu eta jasangarria, klima-aldaketa arintzea eta hartara egokitzea, eta biodibertsitatea babestea gure jardueraren, produktuen eta zerbitzuen inpaktuen aurka. Horretarako, berrikuntzaren aldeko apustua egiten dugu energetikoki jasangarriagoak eta eraginkorragoak diren eraikinak eginez.
- Gure politika korporatiboaren eta bikaintasun-printzipioaren oinarri gisa, gure ingurumen-kudeaketan **etengabeko hobekuntza** bilatzen dugu, eta, horretarako, adierazleak ezarri eta gure ingurumen-helburuak berrikusi eta hobetzen ditugu, gure ingurumenaren kudeaketa-sistemaren bidez. Halaber, gure alderdi interesdunak erakartzen ditugu ingurumena babesteko konpromisoa har dezaten.
- Ingurumen-arloan hobekuntzarako eta jardunbide egokietarako iturri garrantzitsuenetako bat **ikaskuntza partekatua eta berrikuntza** da, tokiko eta nazioarteko proiektuetan parte hartuz gauzatzen duguna. Horri esker, gainera, alor horretako aurrerapenen zaintza proaktiboa egin dezakegu, hobetzeko aukeren iturri gisa.
- Buscamos ser, en cumplimiento de nuestra misión tractora como empresa pública, **promotores de la sensibilización** y mejora medioambiental y de la introducción de prácticas medioambientalmente sostenibles entre nuestro personal y nuestros grupos de interés, especialmente nuestras empresas proveedoras, clientela y ciudadanía.
- Contribuimos activamente en la **protección del entorno** mediante la aplicación de los principios de prevención de la contaminación, consumo responsable y sostenible de recursos, mitigación y adaptación al cambio climático y la protección de la biodiversidad frente a los impactos causados por nuestra actividad, productos y servicios. Para ello apostamos por la innovación para la construcción de viviendas más sostenibles y eficientes energéticamente.
- Cómo base de nuestra política corporativa y principio de excelencia, buscamos en nuestra gestión medioambiental la **mejora continua**, estableciendo indicadores, revisando y mejorando nuestros objetivos medioambientales a través del sistema de gestión medioambiental e, incluso, traccionando a nuestras partes interesadas a asumir un compromiso de protección del medio ambiente.
- Una de nuestras fuentes de mejora y buenas prácticas medioambientales más relevantes es el **aprendizaje compartido e innovación** que llevamos a cabo a través de nuestra participación en proyectos tanto en el ámbito local como internacional. Esto nos permite mantener además una vigilancia proactiva de los avances en este campo como fuente de oportunidades de mejora.

Gure ingurumen-lana xehatu eta jendaurrean jartzen dugu Jasangarritasunari buruzko Memoriaren eta EMAS Ingurumen Adierazpenaren bidez.

Nuestro desempeño medioambiental lo detallamos y hacemos público a través de la Memoria de Sostenibilidad y la Declaración Medioambiental EMAS.

09737292N
CARLOS
QUINDOS (R:
A20306775)

Firmado digitalmente
por 09737292N CARLOS
QUINDOS (R:
A20306775)
Fecha: 2023.03.16
13:42:07 +01'00'

Nork onetsia: zuzendari nagusia
Carlos Quindós Fernández

Aprobado por: Director General
Carlos Quindós Fernández

2.2 - INGURUMENA KUDEATZEKO SISTEMAREN DESKRIBAPENA

Visesak Kudeaketa Sistema Integratua (KSI) du. Urtero egiten zaizkio auditoretzak, UNE-EN ISO 9001:2015 arauaren arabera ziurtatua dago, UNE-EN ISO 14001:2015 arauen arabera eguneratua eta EMAS 1505/2017 Europako Erregelamenduak aldatu zuen EMAS 1221/2009 Europako Erregelamendura egokitua.

Sistema integratu horren barruan, 2018an egokitu zen ingurumen-kudeaketa 1505/2017 Erregelamenduaren betekizunekin bat egiteko. Halaber, EMAS 2026/2018 Erregelamendua onetsi eta indarrean sartu zenetik betekizun berriak ingurumen-adierazpen honetan txertatu dira.

Ingurumen-kudeaketaosatzen duten dokumentuen egitura

Ingurumen-kudeaketaren harira egiten eta erabiltzen diren dokumentuei esker, aplikatzekoak diren ingurumen-betekizunak betetzen direla eta ingurumen-arloko prozedurak eta jarraibideak sistematizatuta daudela bermatzen da. Ildo beretik, erakundeak ingurumena babesteko eta bere jardueraren ondorioz ingurumenean dauden eraginak minimizatzeko duen etengabeko hobekuntza-konpromisoa gauzatzeko eta ikusgai jartzeko ere balio dute.

Honako dokumentu hauekosatzen dute kudeaketaren oinarrian dagoen egitura hori:

- **Kudeaketa Sistema Integratuaren Eskuliburua.** Prozesu guztietan aplikatzen den ingurumena kudeatzeko sistema deskribatzen duen erreferentziazko dokumentua da, eta bi helburu ditu:
 1. Visesaren barruan, erreferentzia-esparru izatea kudeaketa integratuko sistemarekin zerikusia duten barne-jarduerak gauzatzeko.
 2. Visesak ezarritako kudeaketa-sistema integratuari buruzko informazioa ematea halakorik eskatzen duen edozein interes-talderi, bezeroen eskakizunak betetzen direla, erabiltzaileak asebeteta daudela, ingurumena modu jasangarrian mantentzen dela eta pertsonen segurtasuna eta osasuna babestu egiten direla bermatzeko.
- **Ingurumena Kudeatzeko Prozedurak.** Eskuliburuaosatzen duten dokumentu gehigarriak dira. Bertan, xehe-xehe azaltzen dira ingurumenaren kudeaketaren esparruan egiten diren jardueretako prozedura sistematikoak.
- **Ingurumena Kudeatzeko Jarraibideak.** Eskuliburuaosatzen duten dokumentu gehigarriak dira; zehazki, prozesu edo jarduera batek ingurumenean izan dezakeen inpaktua prebenitzeko, kontrolatzeko edo minimizatzeko helburuarekin gauzatu beharreko lan-operatibak deskribatzen dira bertan.
- **Formatuak.** Egiten ditugun jardueren ingurumen-informazioa jasotzeko erabiltzen diren txantiloia dira.
- **Erregistroak.** Ingurumenaren kudeaketaren eskuliburuan, prozeduretan eta jarraibideetan ezarritako gidalerroak betetzen direla bermatzeko oinarrizko dokumentuak dira.

Kudeaketa-sistema integratuaren esparruan, Visesak bermatu egiten du kudeaketa-politika orokorrean eta kudeaketaren gainerako esparruetarako ezarri diren politiketan jasotako konpromisoak garatu, ezarri, berrikusi eta eguneratzeko beharrezkoak diren erakunde-egitura, jardueren plangintza, ardurak, praktikak, prozesuak, prozedurak eta baliabideak dituela, eta definitu ere egiten ditu.

2.3 - INGURUMENA KUDEAKETARAKO ANTOLAMENDU-EGITURA

Visesako zuzendaritzak ingurumen-kudeaketako zuzendaritzaren ordezkari gisa hautatu du Prozesuen, Kanpoko Komunikazioaren eta Sistemen Zuzendaritza.

Gauzak horrela, Prozesuen, Kanpoko Komunikazioaren eta Sistemen Zuzendaritza da eskuliburuan eta gainerako dokumentuetan jasotako politikak, prozedurak, jarraibideak, formatuak, erregistroak eta irizpideak etengabe erabili eta betetzen direla bermatzeko jarraipena egitearen arduraduna. Zuzendaritzak eskuordetu dio horretarako eskumena, eta haren ordezkari gisa, autoritate nahikoa du Zuzendaritza Nagusiari eta gainerako zuzendaritzei ingurumen-kudeaketaren funtzionamenduaren eta ematen ari den erantzunen berri emateko, baita sistema berrikusteko eta hobetzeko gomendioak egin eta ekintzak proposatzeko ere.

2.4 – BARNEKO ETA KANPOKO TESTUINGURUAREN AZTERKETA

2021. urtearen amaieran, 2021-2023 aldirako Etxebizitzaren Gida Plana indarrean jartzearekin batera, Visesak bere testuingurua orokorrean aztertzeari ekin zion, eta horren azken emaitza 2022an amaitu zen, 2021-2024 aldirako Plan Estrategikoaren definizioaren bidez Visesaren esparru estrategikoa eguneratuz.

Urtero, barneko eta kanpoko testuinguru hori berrikusten eta eguneratzen dugu, eta, definitutako Plan Estrategikoarekin batera, urteko Kudeaketa Plana egiteko sarrerak dira. Berritasun gisa, 2024an, testuinguru horretan sartu dugu, lehen aldiz, klima-aldaketak gure jardueran duen eraginaren balorazioa.

2.5 – INTERESDUNAK ETA BEREN BETEKIZUNAK

Interesdunen analitik abiatuta, Visesak interes-taldeak identifikatzen ditu, eta inpaktua nahiz Visesaren eragiteko gaitasuna kontuan hartuta, lehentasunak ezartzen dira.

Ondoren, interes-talde horien premiak hobe ezagutu eta haiekin gehien erlazionatzen diren Visesako pertsonen premiak eta itxaropenak identifikatu eta aztertzen dituzte, eskakizun bihurtu behar direnak baloratzeaz gain. Gainera, aurten klima-aldaketaren eraginari buruzko premiak eta itxaropenak sartu ditugu.

2024an, dokumentu honi urtero egiten diogun berrikuspenarekin batera, alderdi interesdun horiek klima-aldaketaren eraginari buruz dituzten beharrak eta igurikimenak jaso genituen.

2.6 – ARRISKUAK ETA AUKERAK. EKINTZAK

Visesak urtero lantzen ditu espero diren emaitzetan eragina izan dezaketen arrisku eta aukerak; zehazki, zein arrisku eta aukera egon daitekeen erabaki eta ebaluatzen du. Horretarako, honako hauekin zerikusia duten arriskuak eta aukerak ebaluatzen dira:

- Ingurumenari lotutako alderdi esanguratsuak
- Lege-betekizunak eta aplikagarriak diren beste betekizun batzuk
- Interesdunen beharrianak eta espektatibak
- Erakundearen eta bere testuinguruaren analisia

Halaber, AMIA orokor bat egin da testuinguruaren azterketa abiapuntutzat hartuta. Urtero berrikusten da, eta aintzat hartzen da arriskuen eta aukeren urte anitzeko plana identifikatu eta lehenesteko.

Ondorioz, Visesak jarduera eta operazio bakoitzari berezkoak zaizkion arrisku eta aukeren bilakaera aztertu eta berauek kudeatzeko sistema bat du, arriskuak identifikatu eta ebaluatzeaz gain, espero diren emaitzak areagotu eta espero ez direnak prebenitu edo murrizteko gai izango diren kontrol-jarduerak diseinatu eta gauzatzen ditu.

3. INGURUMEN-ALDERDIAK

Visesak, ingurumen-kudeaketaren esparruan, barne-prozedura bat du ezarrita ingurumen-alderdiak identifikatu, ebaluatu eta erregistratzeko, garatutako jarduerekin lotuta dauden edo egon daitezkeen bizi-zikloarekin lotutako ingurumen-alderdi guztien identifikazioa eta ebaluazioa sistematizatzeko.

Visesaren jarduerekin zerikusia duten ingurumen-alderdiak urtean behin identifikatzen dira, salbu eta erakundeak egiten dituen jardueretan aldaketa nabarmenak badaude edo jarduerak berriak abiarazten badira.

3.1 – METODOLOGIA: INGURUMEN ALDERDIEN IDENTIFIKAZIOA ETA EBALUAZIOA

Aintzat hartuta ingurumen-alderdiak ingurumenarekin elkarreraginean egon daitezkeen erakunde bateko elementuak direla, Visesak ingurumen-alderdi zuzenak (ohiko egoeretan, ezohiko egoeretan eta arrisku-egoeretan (larrialdia)) eta zeharkako ingurumen-alderdiak bereizten ditu.

Ingurumen-alderdi zuzenak

Ingurumen-alderdi zuzenak Visesaren jarduerekin, produktuekin eta zerbitzuekin dute zerikusia, baldin eta Visesak kontrol zuzena badu horien kudeaketan. Honako hauek dira, besteak beste, ingurumen-alderdi zuzenak:

- Energiaren, materialen eta baliabide naturalen kontsumoa edo erabilera
- Isuriak
- Hondakinak
- Lurzoruaren okupazioa
- Atmosfera egindako igorpenak Zarata
- Etab.

Horiek funtzionamendu-egoeraren arabera sailkatzen dira (ohikoa, ezohikoa eta larrialdi-egoera):

- Ohiko egoera: kontrolatzen den jarduerak ohi bezala eta planifikatutakoari jarraikiz funtzionatzen du.
- Ezohiko egoera: egoera irregularra eta/edo bitxia. Testuinguru honetan, oso maiz gertatzen ez den edozein egoera har daiteke ezohikotzat edo anormaltzat; adibidez, mantentze-lanetan noizean behin egin beharreko jarduerak.
- Larrialdi-egoera: arrisku bati lotuta dago (kalte baten kontingentzia edo hurbiltasuna), eta ingurumenari, pertsoneri eta ondasunei kalteak eragiteko arriskua baloratzen da.

Ingurumen-alderdi zuzenak ebaluatzeko irizpideak

Ingurumen-alderdi zuzenak ebaluatzeko, aurretiaz definitutako eta egiaztatutako ebaluazio-irizpide batzuk aplikatzen dira, zer ebaluatzen den. Irizpide horiei jarraikiz, puntuak ematen dira, alderdi bakoitzari ematen zaion garrantziaren arabera kuantifikatzeko. Zehazki, honako alderdi hauek ebaluatzen dira:

- Ohiko egoeretakoa alderdiak: Alderdi horiek ebaluatzeko parametroak magnitudea, toxikotasuna eta/edo arriskua baloratzen dira. Alderdi bakoitza neurketa-unitate propioen bidez ebaluatzen da, eta, horretarako, Visesak balorazio-eskala bat ezarri du, hein hauekin: 2, 6 eta 10.

- Ezohiko egoeretako alderdiak: Gertakari hori jazotzeko probabilitatea edo maiztasuna eta/edo ondorioen larritasuna dira ebaluatzen diren parametroak; 2, 6 edo 10 puntu jaso dezake irizpide bakoitzak, aurretiaz ezarritako eskalaren arabera.
- Larrialdi-egoeretako alderdiak: Gertakari hori jazotzeko probabilitatea edo maiztasuna eta/edo ondorioen larritasuna dira ebaluatzen diren parametroak; 2, 6 edo 10 puntu jaso dezake irizpide bakoitzak, aurretiaz ezarritako eskalaren arabera.

Zeharkako ingurumen-alderdiak

Ingurumenaren arloko zeharkako alderdiak Visaren jardueren, produktuen eta zerbitzuen eta hirugarrenen arteko elkarreraginaren emaitzekin daude lotuta, hirugarrenengan eragina izan dezaketelako, neurri batean.

Visesak honako azpikontratazio hauei lotutako zeharkako ingurumen-alderdiak ebaluatzen ditu:

- Kontraten eta hornitzaileen ingurumen-kudeaketa
- Proiektuen diseinua
- Diseinuko egiaztatari energetikoa eraikuntza-proiektuetan
- Ingurumen-kudeaketako sistemak obratan
- Lurzoruaren sustapena, berreskurapena eta urbanizazioa

Zeharkako ingurumen-alderdiak ebaluatzeko irizpideak

Zeharkako ingurumen-alderdiak ebaluatzeko, aurretik zehaztutako eta onetsitako ebaluazio-irizpide batzuk erabiltzen dira, zer ebaluatzen den. Hauek dira irizpideak:

- Influentzia: norbaiti eragiteko gaitasuna.
- Fakturazioa: zerbitzuen prestazioagatiko fakturazioaren edo konpentsazio ekonomikoaren zenbatekoa.
- Ingurumena kudeatzeko sistema: erakunde batek (hornitzaileek) zein neurritan kudeatzen duen ingurumena eta zein neurritan jarduten duen modu arduratsuan ingurumenarekiko.
- Kezka/aukera: Kanpoko interesdunak eta Visesa kezkatzen dituen ingurumenaren arloko gairen batean jarduteko edo batera lan egiteko aukera egotea.
- Ekodiseinua: Produktuaren diseinuan aplikatutako ekodiseinuaren maila; izan ere, maila horren arabera kudeatzen dira (identifikatu eta ebaluatu) ingurumen-alderdiak.
- Ebaluatzen diren beste parametro batzuk eragina eta ingurumen-inpaktua dira.

Irizpide horietako bakoitza neurketa-unitate propioen bidez ebaluatzen da. Visesak eskala bat sortu du horretarako, eta irizpide bakoitza 2, 6 edo 10 punturekin kalifikatu daiteke.

Ingurumen-alderdiak ebaluatzea

Ingurumen-alderdiak kuantifikatu eta gero, Visesak gutxienez urtean behin aplikatzen dizkio aurretiaz ezarritako ebaluazio-irizpideak alderdi bakoitzari (zuzena, arriskukoa edo zeharkakoa). Horretarako, aurretiaz erabaki eta ebaluazio-prozeduran jasota dagoen kalkulu-formula bat aplikatzen da, eta, modu horretan, alderdi bakoitzak zer-nolako garrantzia duen jakin daiteke, zenbakizko balio baten bidez.

Kategoria bakoitzerako gehieneko balioak ere aurretiaz ezarrita daude, eta, horrenbestez, balio hori bera lortu edo gainditzen duten alderdi guztiak jotzen dira esanguratsutzat. Ondorioz, erakundeak aztertu egin behar du zein eragin duen ingurumenean alderdi horrek, baita eragin horren gainean jarduteko ingurumen-arloko helburu bat ezarri beharrik dagoen edo ez ere.

3.2 – EBALUAZIOA: ALDERDI ESANGURATSUAK

2024an, metodologia hori aplikatuta, Visesak alderdien ebaluazioa egin zuen, 2023ko alderdien kuantifikazio-datuen itxieran oinarrituta.

Jarraian, esanguratsuak izan ziren zuzeneko alderdiak jasotzen dira, eta adierazten da zeintzuk izan ziren Visesak 2024. urterako ingurumena hobetzeko helburuak:

ZEHARKAKO ALDERDI ESANGURATSUAK	ZENTROA	INGURUMEN-INKAKTUA)	LOTUTAKO HELBURUA
Tonerraren kontsumoa (materialen kontsumoa)	Bulego Nagusia Arabako HHB	Baliabide naturalak agortzea Hondakinen sorrera Ingurumenaren kutsadura hondakinengatik Baso-galera eta biodibertsitatea	BAI
Pilen hondakina (hondakin arriskutsuak)	Bizkaiako HHB	Baliabide naturalak agortzea Ingurumenaren kutsadura hondakinengatik Biodibertsitatearen galera	EZ

2024ko ingurumen-programan helburu espezifiko bat ezarri zen, 14. helburua zehazki, esanguratsuak izan ziren ingurumen-alderdi zuzenatarako, hau da, materialen kontsumoari lotutako tonerraren kontsumorako. Helburu nagusia izan zen egoitza guztiei lotutako materialen (tonerra) kontsumoa minimizatzea, Visesaren bulego guztietan tonerraren kontsumoa % 4 murriztuz.

2024ko ingurumen-programan ez zen helburu espezifikorik ezarri hondakinen (pilak) ingurumen-alderdirako; izan ere, alderdi esanguratsu bat gertatu bada ere, hondakin horretatik sortzen den balio absolutuetako magnitudea (kg) sortutako hondakinekiko gutxieneko bolumen batekoa da, eta gainera, aparteko jarduketatik dator, hala nola AROC garajeko aginteetako pila-aldaketetatik kontratu berri bakoitzean.

Bestalde, gainerako ingurumen-alderdien bilakaera eta izan daitezkeen hobekuntza-aukerak aztertuta, 2024ko ingurumen-programan sartu beharreko helburu zehatzak ezartzea erabaki zen, elektrizitatearen kontsumoari dagokionez (11. ingurumen-helburua: Visesaren bulegoetako elektrizitate-kontsumoa % 2 murriztea) eta paper-kontsumoari dagokionez (14. ingurumen-helburua: paper-kontsumoa % 4 murriztea Visesaren bulego guztietan).

Egoera ez normalean eta larrialdietan sortutako zuzeneko ingurumen-alderdiei dagokienez, adierazi behar da ez zirela identifikatu egoera horiei lotutako ingurumen-alderdi esanguratsuak, eta horien inaktu nagusia uren eta lurzoruen balizko kutsadurari lotuta dagoela.

Adierazi behar da ez direla identifikatu enpresa hornitzaileen ingurumen-portaerari, proiektuen diseinuari, diseinuaren kalifikazio energetikoari, obraren exekuzioari eta berrerabilitako lurrei lotutako zeharkako ingurumen-alderdi esanguratsuak.

Urtero, Visesak enpresa hornitzaileen eta kontraten ingurumen-kudeaketaren maila ebaluatzen du.

4. 2024ko INGURUMEN-PROGRAMA

Esanguratsutzat jo diren ingurumen-alderdiak kontuan hartzen dira Visesak ingurumen-helburuak eta -xedeak ezar ditzan. Ingurumen-alderdi esanguratsu guztiek ez dute garrantzi/munta berdina, eta ebaluazio-prozesu berak uzten du garrantzia/munta baloratzen. Gainera, beste ingurumen-alderdi batzuei erreparatzen diegu, emaitzak esanguratsuak izan gabe, hobekuntza-aukera dutelakoan. Hala gertatu da, lehen deskribatutakoaren bidetik, kontsumo elektrikoari eta paperaren kontsumoari dagokionez, 2023. urteko helburuak ezartzean.

Maila edo garrantzia dela eta (estrategiarekin lerrokatuagoak daudelako), zenbait helburu Visesaren 2023ko Kudeaketa Planean sartu dira; bien bitartean, helburu operatiboagoak Prozesuetako, Kanpo-komunikazioko eta Sistemetako Sailarekin koordinatu eta kudeatu dira, Visesaren EMAS ingurumeneko kudeaketa-sistemaren arduraduna den neurrian. Zuzendaritza Batzordeak onartzen ditu ingurumen-programaren helburuak, erakundearen gainerako politika estrategikoetan txertatuta eta haiekin bat etorritz. Hala, zuzendaritza bakoitzak dagozkionak kudeatzen ditu.

Helburuak urtero definitzen dira, eta, ahal den neurrian, kuantifika nahiz lor daitezke. Gainera, ingurumen-politikarekin bat datoz, ingurumena babesteko konpromisoa barne, eta sartuta dago etengabe hobetzea.

Jarraian, Visesak 2023. urterako definitutako ingurumen-programa jasotzen da, bai eta programa horren lorpen-mailaren azterketa ere:

2024an ingurumen-programaren betetze-maila = % 78

2024ko INGURUMEN-PROGRAMA			
1. helburua	Sustapenen diseinuan sartu beharreko hobekuntza-kopurua neurtzeko metodologia garatu eta ezartzea.		
Helburu estrategikoa: Sustapenak diseinatzean, egitean eta haien bizitza erabilgarrian ingurumen-helburuak.			
Xede estrategikoa: Sustapenak diseinatzean, egitean eta haien bizi erabilgarrian sartuta dauden ingurumen-alderdiak identifikatzea eta sustapenen etorkizuneko “jasangarritasuna” antolatzea.			
Ekintzak	Adierazlea	Betet. %	2024 AMAITUTAKOAN
Arau-eskakizunen barne-mapa, 2030/2050 helburu klimatikoak, Europako makrohelburuak, tresnak eta adierazleen neurketa antolatzea.	Egina (BAI/EZ)	% 100	Diseinu-irizpideak berrikusi dira 2024. urtearen hasieran, eta aurten eranskina berrikusi da, irisgarritasun-alderdiei eta instalazioei dagokienez. Gainera, produktu-politikaren berrikuspena onartzean dago.
HELBURUAREN LORTZE-MAILA BALORATZEA			
Egindako aurrerapenekin, lortutako helburutzat jotzen da. Helburua % 100ean lortu da			

2. helburua	Obretan hondakinen kudeaketa jarraitu eta neurtzeko metodologia prestatu eta ezartzea.		
Helburu estrategikoa: Sustapenak diseinatzean eta gauzatzean behar bezala aplikatzeko araudiaren eskakizunak identifikatu, kontrolatu eta haiei erantzutea. --- A. Zirkularitatea.			
Xede estrategikoa: 2.3. Hondakinen Kudeaketari buruzko azken txostenak ikuskatu eta egiaztatzeko barne irizpideak definitzea.			
Ekintzak	Adierazlea	Betet. %	2024 AMAITUTAKOAN
Hondakinen kudeaketa jarraitzeko kontratek entregatzen diguten hileko txostenen bidez zehatz-mehatz jarraitzea.	Aplikaturako barne-irizpideen %	% 10	FNak ezartzearekin batera, aldiro-aldiro eguneratzen da hondakinen kudeaketari buruzko dokumentazio guztia. Agiri bidez ezartzen da eraikuntza-enpresek ingurumen-arduradun bat izan behar dutela. 2024an, barne-irizpideak identifikatu dira, baina ez dira guztiak aplikatu. Hondakinen kudeaketari buruzko datuak hileroko jasotzea bezalako irizpideak 2025era aldatzen dira.
HELBURUAREN LORTZE-MAILA BALORATZEA			
Irizpide guztiak aplikatu ez direnez, partzialki lortutzat jotzen da.			
Helburua % 50an lortu da			

3. helburua	Zirkularitate-metodologia definitu, ezarri eta inplementatzea.		
Helburu estrategikoa: Sustapenak diseinatzean eta gauzatzean behar bezala aplikatzeko araudiaren eskakizunak identifikatu, kontrolatu eta haiei erantzutea. --- A. Zirkularitatea			
Xede estrategikoa: 2.5. Eraikuntzako eragileak ikertzea eta kontzientziaztea, obran material birziklatuak sartzeari dagokionez.			
Ekintzak	Adierazlea	Betet. %	2024 AMAITUTAKOAN
Arauk betetzeko enpresa hornitzaileak integratzeko sistematikak aztertzea.	Material birziklatuak kalkulatzeko derrigortasuna	% 70	Kontratu bidez zehazten da kalkuluaren nahitaezkotasuna. Datuen kalitatera eta erabili beharreko neurketa-tresnetara bideratutako materialak erabiltzeko sistematikak aztertu ditu. Beharrezkoa izango litzateke hornitzaileek baldintza hori betetzen dutela adierazten duten dokumentu zehatzagoak izatea, eta/edo parametro horiek neurtzeko gai den tresna bat izatea. Kalkulu hori neurtzeko tresna eta/edo sistemetan oinarrituta, % 70ean betetzen dela balioesten da, egungo gaitasunaren arabera.
Xede estrategikoa: 2.6. Zirkularitatea baloratzeko tresna izatea.			
Ekintzak	Adierazlea	Betet. %	2024 AMAITUTAKOAN
Eraikuntza industrializatuko sistemen proiektuaren ingurumen-jarraipena.	Zirkulartasun-indizea: proiektuetan zirkulartasun-tresna sartzea	% 100	Zirkulartasun-indizea (promozio bakoitzeko excel orria). 2024an % 100 bete da. Zirkulartasun-tresna gehitu zaie Visesak egiten dituen sustapen guztiei.
HELBURUAREN LORTZE-MAILA BALORATZEA			
Lortutako aurrerapenen arabera, % 85 lortu dela balioesten da. 2025erako, birziklatutako materialak hiru hilean behin eguneratzeko metodologiari buruz hausnartzen jarraitzea planteatzen da.			
Helburua % 85ean lortu da			

4. helburua	Sustapenetako Ekonomia Zirkularraren esparruan ingurumena hobetzeko proiektuetan/ekimenetan parte hartzea.		
Helburu estrategikoa: Sustapenak diseinatzean eta gauzatzean behar bezala aplikatzeko araudiaren eskakizunak identifikatu, kontrolatu eta haiei erantzutea. --- A. Zirkularitatea.			
Xede estrategikoa: 2.7. Europako ENSNARE proiektua, birgaitze-sistema industrializatuak garatzeko, berriztagarriak sartzeko eta prozesu osoa digitalizatzeko. (https://www.ensnare.eu/).			
Ekintzak	Adierazlea	Betet. %	2024 AMAITUTAKOAN
Kanpoko Batzordearen urteko bileretan parte hartzea, Partzuergoko kideei aurkeztutako garapenei buruzko iritzia eta ekarpenak jakinaraztea (Batzordeko kide bakoitza bere ezagutza-eremutik), ondorioak ateratzea eta Visesari (Sail Teknikoa) ondorioak helaraztea eta horien partaide egitea.	Bilera guztien gainean Visesak parte hartu duen bileren kopurua	% 100	Kanpo Batzordearen 2 bilera/urtero (Visesak konpromisoa hartu du urteko bilera batera joateko, eta feedbacka jasotzen du gainerako bileretatik). Bilera 1 2024ko maiatzean. Estonia (Visesa bertaratu da). Hurrengo bilera 2025. urtearen hasieran.
Xede estrategikoa: 2.8. Sustapenaren barruan jarduera zehatza mugatzea pilotua defini dadin, batetik, bizi-zikloa aztertzeke eta, bestetik, karbono-aztarna kalkulatzeko.			
Ekintzak	Adierazlea	Betet. %	2024 AMAITUTAKOAN
Hautatutako sustapenetan, BZArako datu-bilketaren testaketa eta jarraipena egitea.	Hautatutako sustapenetan, BZArako datu-bilketaren testaketa eta jarraipena egitea.	% 100	2024: B133 Sopela (industrializatua), A031 Arkaiate eta G078 Orio. Ekometroak sustapenen datuak ditu tresna probatzen hasteko (tresnak izango dituen adierazleen 1. definizioaren prozesua osatuta). Adierazle horiek honako arlo hauetan bilduko dira: BZA, zirkulartasuna, digitala eta gizarte-arloko adierazleak. Adierazleen antolaketa leueletan eta taxonomia berdean oinarritzen da.
Xede estrategikoa: 2.8. Sustapenaren barruan jarduera zehatza mugatzea pilotua defini dadin, batetik, bizi-zikloa aztertzeke eta, bestetik, karbono-aztarna kalkulatzeko.			
Ekintzak	Adierazlea	Betet. %	2024 AMAITUTAKOAN
Eraikuntzako karbono-aztarna neurtzeko zer tresna mota erabiltzen ari diren jakitea.	Eraikuntzako karbono-aztarna neurtzeko zer tresna mota erabiltzen ari diren jakitea.	% 90	lhoberen konparazio bat dago karbono-aztarna neurtzeko arauen inguruan. Ekometroaren tresna, karbono-aztarna ateratzeko aukera barne hartzen duena, ad-hoc eginda dago eta bertan sartuta gaude Alokabidek Alokabiziren bidez kontratatutako zerbitzua delako. Beraz, Ekometroa tresna erabiltzea erabaki da, eta 2025ean zehar kalkuluak egingo dira. Partzialki lortutzat jotzen da, eman beharreko adierazle zehatzak zehazteko lanean jarraitzen delako.
Xede estrategikoa: 2.9. B131 Sopela-Loiola sustapena AENOR erakundearen Eraikin Jasangarriaren Ziurtagiri berriaren saiakuntzan sartzeta.			
Ekintzak	Adierazlea	Betet. %	2024 AMAITUTAKOAN
B131-Sopela sustapenean gomendioak aplikatzea bideragarria den aztertzea.	B131-Sopela sustapenean gomendioak aplikatzea bideragarria den aztertzea.	% 100	2024: eraikin jasangarriaren ebaluazio-txostenean jasotako gomendioak Ekometroan eta gure sustapenen pleguetan sartu dira. Aenorren eraikin jasangarriaren arauaren bidez aztertutako alderdiak Alokabiziren tresnaren barruan daude. Gaur egun, asmoa da eremu pribatuko zigilu mota batekin ere ez lotzea.
HELBURUAREN LORTZE-MAILA BALORATZEA			
Aktiboki parte hartu dugu hainbat lerrotan, eta lortutako aurrerapenen arabera, honako hau zehazten da: Helburua % 97,5ean lortu da			

5. helburua	Gutxienez % 100 elektrikoa den sustapen bat lortzea		
Helburu estrategikoa: Sustapenak diseinatzean eta gauzatzean behar bezala aplikatzeko araudiaren eskakizunak identifikatu, kontrolatu eta haiei erantzutea. --- B. Energia-efizientzia			
Xede estrategikoa: 2.10. Energia-efizientziako eskakizunak justifikatzea.			
Ekintzak	Adierazlea	Betet. %	2024 AMAITUTAKOAN
Elektrifikazio-soluzioen katalogo bat ezartzea, gaur egun proiektuetan eta obretan dauden eta ezartzen ari diren soluzioen behaketaren arabera (eraikuntzako kode teknikoa eta Visesaren eta Industriaren irizpideak betez).	Soluzioen katalogoaren % lortzea	% 90	Elektrifikazio-soluzioak identifikatu dira eta katalogo bat definitu da eskura ditugun 3 elektrifikazio-sistema desberdineko (3 eredu) 3 promozioetan oinarrituta. Oraindik egiaztatu gabe dagoena da horietako zeinek sortzen dituen emaitza optimoak. Ez da guztiz lortutzat jotzen, Industriarekin adosteke baitago ur bero sanitarioaren % 70 berriztagarritik lortzea.
Xede estrategikoa: 2.11. % 100 elektrikoa den sustapen-eredua lortzeko ingurumen-neurriak aztertu eta ezartzea.			
Ekintzak	Adierazlea	Betet. %	2024 AMAITUTAKOAN
Sustapen pilotuetan lortutako datuak aztertzea eta alderatzea, sustapen horietan definitutako elektrifikaziorako soluzioen arabera (Santurtzi).	Elektrifikazio-katalogo bat izatea, eraikinaren tipologiaren arabera.	% 15	Gure bezero nagusia ez dago instalazio zentralizatuetan interesatuta, eta hark eskatzen dituen aukerak garatzen joango da. Ingeniaritzek beraiek garatuko dituzte etorkizuneko elektrifikazio-sistema optimoak. Aztertu beharreko datuen % 15 baino ezin izan da alderatu.
HELBURUAREN LORTZE-MAILA BALORATZEA			
Lortutako aurrerapenak eta 2025ean lantzeko dauden gaiak oinarri hartuta, honako hauek hartzen dira kontuan: Helburua % 52,5ean lortu da			

6. helburua	Sustapenen kalifikazio akustikorako irizpideak zehaztea eta sartzea		
Helburu estrategikoa: Sustapenak diseinatzean eta gauzatzean behar bezala aplikatzeko araudiaren eskakizunak identifikatu, kontrolatu eta haiei erantzutea. --- C. Akustikoa			
Xede estrategikoa: 2.12. Sailkapen akustikoa ezar dadin aztertzea (Visesako sustapenetan erabiltzea).			
Ekintzak	Adierazlea	Betet. %	2024 AMAITUTAKOAN
Visesako etxebizitzan sustapenen egungo egoera balizko sailkapen akustikoari dagokionez. Visesaren etxebizitza-sustapenetan sailkapen akustikoa ezartzearen inplikazioak ezagutzea.	Azterketaren gauzatze-maila	% 25	Eusko Jaurlaritzako Laborategiarekin batera arotzerien (leihoen) prestazioak aztertzeari ekin zaio, maila akustikoan, termikoan eta fisikoan. Arotzeria horien ezaugarri estandar batzuk kuantifikatzea da helburua. Azterlanarekin amaitu ez denez, lanean jarraituko dugu 2025ean.
HELBURUAREN LORTZE-MAILA BALORATZEA			
Harremanetarako hasierako urratsak eman dira, baina ez dago aurrerapausorik horien garapenean. Helburua % 25ean lortu da			

7. helburua	Proiektuak gauzatu ondoren ingurumen-ebaluazioa ahalbidetzeko metodologia garatzea eta barnean inplementatzea		
Helburu estrategikoa: Proiektuak eta obrak jarraitu eta amaitzean ingurumen-informazioaren bilketan sistematizazioa hobetzea eta emaitzak neurtzeko adierazleak jasotzea.			
Xede estrategikoa: 3.1. Visesako proiektuen ingurumen-ebaluazioa estandarizatzea (sustapenaren ingurumen-txostena).			
Ekintzak	Adierazlea	Betet. %	2024 AMAITUTAKOAN
Gure proiektuetan arkitektura-estudioek erabiltzen dituzten egungo ingurumen-ebaluazioko sistemak eta horien ondoriozko azken txostenak ezagutzea.	Sustapenen iraunkortasunari buruzko txostena egitea	% 25	Taldearen lehen bileran, sustapenen jasangarritasun-txostenen edukia baino handiagoa den indize bat zehaztu da.
Visesaren proiektuetan homogeneizatzeko egindako ingurumen-ebaluazioaren azken txostena/azterlana. Eraikinen iraunkortasunari buruzko txostena definitzea.			2025ean helburu estrategiko horrek aurrera jarraitzen du.
Xede estrategikoa: 3.2. Obrako ingurumen-datuak biltzeko sistematika ikuskatzea.			
Ekintzak	Adierazlea	Betet. %	2024 AMAITUTAKOAN
"Ingurumeneko datuak obran" Rev01 formatuaren edukia berrikustea, obraren gaur egungo informazio orokorreko beharrak biltzen direla egiaztatzea.	Amaitutako obren % 100ean ingurumen-ebidentziak (datuak) izatea	% 50	Gaur egun, EMAS adierazpenean jasotako obren ingurumen-datuak ditugu, baina karpeta bat garatu behar da, ingurumenarekin lotutako datu guztiak bilduko dituen (obren ingurumen-datuen % 100 EMAS adierazpenean sartuta daude).
Visesaren gauzatzen ari den obra bakoitzaren ingurumen-datuak hiru hilean behin eta amaieran jasotzen direla egiaztatzea sistematika ezartzea.			
Obrei buruzko ingurumen-informazioa biltzeko metodologian hobekuntzak proposatzea.			
Hondakinak Kudeatzeko Azken Txostena Hondakinak Kudeatzeko Hasierako Azterketa/Planarekin alderatzea, Visesaren obretako Hondakinaren Kudeaketari buruzko datuak lortzeko.			
Xede estrategikoa: 3.3. Pleguetan jasotako ingurumen-irizpideen jarraipena eta lorpena baloratu/neurtzeko adierazleak eta txostenak definitzea (adierazle-sortaren bidez).			
Ekintzak	Adierazlea	Betet. %	2024 AMAITUTAKOAN
Obra-eremuan Navision plataformaren (ERP) barruan sartzen ari den informazio orokorra identifikatzea.	ERPn sartutako datuen %	% 15	ERPn obra-arduradunek emandako datuen % 15 egiaztatu da.
ERPetan bildutako informazioa obra bakoitzeko BI txostenetara atera litekeen aztertzea.			
Kontratuaren amaieran neurgarriak/kuantifikagarriak izateko aukera ematen duten pleguetako ingurumen-klausulak berrikustea (proiektuak/obrak lortzea). Hasiera batean, proiektuekin/obreakin has gaitezke, eta hainbat eremutan nola garatzen diren ikusi		% 15	Ekintza horrek lotura zuzena du sustapenen jasangarritasun-txostenak garatu eta ezartzearekin, bai eta obrak egin bitartean ingurumenari buruzko informazio-koadroa ezartzearekin ere. Pleguetan dauden klausulen % 15 berrikusi dira.
HELBURUAREN LORTZE-MAILA BALORATZEA			
Garrantzitsutzat jotzen dira helburu horri dagokionez lortutako aurrerapenak.			
Helburua % 30ean lortu da			

8. helburua	Ingurumen-proiektuetan eta -ekimenetan parte hartzea beste erakunde batzuekin		
Helburu estrategikoa: Ihoberekin eta administrazioko beste enpresa batzuekin batera 2024ko Ekonomia Zirkular eta Bioekonomiako Plan Estrategikoan parte hartzea.			
Xede estrategikoa: Gure roletik abiatuta (eraikuntza) lankidetzan aritzea eta informazioa, ekintzak eta adierazleak eskuratzea.			
Ekintzak	Adierazlea	Betet. %	2024 AMAITUTAKOAN
Erakunde antolatzaileak egiten dituen urteko bileretan parte hartzea.	Partaidetza-maila	% 100	2024an ekonomia zirkularren eta bioekonomiaren plan estrategikoa itxi zen. Plan horretan beste erakunde batzuekin batera parte hartu dugu, eta lhobek gidatzen du.
Helburu estrategikoa: Ihoberekin eta beste enpresa batzuekin batera, obren eta eraikuntzaren esparruan erosketa eta kontratazio publiko berdearen talde eragilean parte hartzea			
Xede estrategikoa: Gure roletik (eraikuntza) abiatuta, lankidetzan jardutea eta informazioa, ekintzak eta adierazleak helaraztea.			
Ekintzak	Adierazlea	Betet. %	2024 AMAITUTAKOAN
Erakunde antolatzaileak ezarritako urteko bileretan parte hartzea (erosketa eta kontratazio berde orokorra).	Partaidetza-maila	% 100	2024an, lhobek maiatzean eta urrian deitutako 2 bileretan parte hartu da. Aurten bi gai nagusi jorratu dira: Euskal trantsizio ekologikoaren legea (2024) eta karbono-aztarnaren kalkulua.
Erakunde antolatzaileak ezarritako urteko bileretan parte hartzea (eraikuntzako erosketa eta kontratazio berde espezifikoa).	Partaidetza-maila	% 100	2024an, lhobek deitutako 3 bileretan parte hartu da.
Helburu estrategikoa: Ihoberekin eta beste enpresa batzuekin batera, lurzoruak babesteko estrategian parte hartzea			
Xede estrategikoa: Gure roletik abiatuta (eraikuntza) lankidetzan aritzea eta informazioa, ekintzak eta adierazleak eskuratzea.			
Ekintzak	Adierazlea	Betet. %	2024 AMAITUTAKOAN
Erakunde antolatzaileak ezarritako urteko bileretan parte hartzea.	Partaidetza-maila	% 100	2024an, lurzoruen batzorde teknikoaren bilera guztietan parte hartzen jarraitu genuen.
HELBURUAREN LORTZE-MAILA BALORATZEA			
Definitutako ildo guztietan eraginkortasunez parte hartu da.			
Helburua % 100ean lortu da			

9. helburua	Visesari aplikatutako ekonomia zirkularren diagnostikoa lortzea		
Helburu estrategikoa: Visesan Ekonomia Zirkularren diagnostikoa ingurumenaren ikuspegitik balizko hobekuntza-arloak identifikatzeko, gerora, aztertu eta garatze aldera			
Xede estrategikoa: Ekonomia Zirkularri dagokionez Visesaren posizioari buruzko diagnostikoa egitea.			
Ekintzak	Adierazlea	Betet. %	2024 AMAITUTAKOAN
Visesari buruzko Ekonomia Zirkularren diagnostiko bat izatea eta diagnostikoaren gomendioen etorkizuneko aplikagarritasuna aztertzea.	Urtero egindako diagnostikoaren %a	% 80	Ekonomia zirkularreko 2 diagnostiko daude, eta ekonomia zirkularreko autodiagnostiko-txostenetan lortutako gomendioen bat aplikatu da, baina ez da gomendioen jardura-planik ezarri: esanguratsuenak MITECOren karbono-aztarna lortzea eta GIHei buruzko autoebaluazioa izan dira.
HELBURUAREN LORTZE-MAILA BALORATZEA			
Diagnostikoko gomendio guztien aplikagarritasun-azterketarekin amaitu ez denez, ez da guztiz lortutzat jotzen.			
Helburua % 80ean lortu da			

10. helburua	EMAS dokumentu- eta antolaketa-kudeaketa hobetzea		
Helburu estrategikoa: Ingurumenaren ikuspegitik kudeaketa-sistema integratua eguneratzea			
Xede estrategikoa: KSla sortzen diren prozesu- eta jarduera-aldaketetara egoki dadin kudeatzea.			
Ekintzak	Adierazlea	Betet. %	2024 AMAITUTAKOAN
Datozen urteetako estrategia orokorra ezartzea.	KSlaren integrazioan aurrerapausoak	% 78	2023ko ingurumen-programa betetzearen % 85 2024ko ingurumen-programa betetzearen % 78 2023-25: ingurumen-estrategia % 81,5 betetzea.
Xede estrategikoa: Ingurumen Batzordea abian jartzea eta jarduketak gizarteratzea.			
Ekintzak	Adierazlea	Betet. %	2024 AMAITUTAKOAN
Batzordearen bilerak koordinatzea.	Egindako guztien gainean bilera-kopurua.	% 100	2024:2 talde-bilera egin dira (2024ko martxoa eta azaroa), eta 2 banakako bilera Batzordeko kide bakoitzarekin.
HELBURUAREN LORTZE-MAILA BALORATZEA			
Definitu diren 2 ildoei eutsiz, aurrerapausoak oso positibotzat jotzen dira.			
Helburua % 88,5ean lortu da			

11. helburua	VISESAren bulegoetako kontsumo elektrikoa % 2 murriztea		
Helburu estrategikoa: EKO-GREEN proiektua ingurumenaren ikuspegitik Visesako pertsona eta egoitza guztiek (instalazioak) barnean hobetzeko			
Xede estrategikoa: 10.1. Argiak LED izatea.			
Ekintzak	Adierazlea	Betet. %	2024 AMAITUTAKOAN
Dagoen argiztapena LED teknologiarekin berritzea Visesako bulego nagusiko 1. eta 2. solairuetan eta beheko solairuan.	LED argiak dituzten landareen %	% 100	2024an argiztapena berritu da 1. solairuan.
Xede estrategikoa: 10.2. Energia kudeatzeko sistema ezartzea (bulego nagusia eta Bizkaikoa monitorizatzea).			
Ekintzak	Adierazlea	Betet. %	2024 AMAITUTAKOAN
Baldintza-agiriaren lizitazioa eta kontratuaren esleipena.	Egite-maila	% 100	2024an, Gasteizko bulegoetako datu monitorizatuak berreskuratu dira, BMS propio bat lizitatu da (kudeaketa eta kontrola hobetzea eta "eraikin adimendunaren" kontzepturantz aurrera egitea helburu duen eraikinak kudeatzeko sistema), eta tresna horretan Gasteizko bulegoetako argiztapen- eta klimatizazio-datuak monitorizatzea ezarri da (2024ko martxoan sartu beharrekoa). Kontsumoa (kWh eta €) eraikinaren eremu bakoitzean kudeatu ahal izango da. Bizkaiaren kasuan, datuak monitorizatu dira eta tresnan datuak sartzea geratzen da.
Bulegoak monitorizatzea. Datu termo higrometrikokoak eta eraikinen energia-eraginkortasuna edo pertsonen segurtasuna neurtzeko beharrezkoak direnak hartzea. Datuak ustiatzea eta ondorengo ekintzak kudeatzea.	Egite-maila	% 90	
HELBURUAREN LORTZE-MAILA BALORATZEA			
Helburu estrategikoetan lortutako aurrerapenak gorabehera, azkenean ez da lortu ezarritako helburua, pertsona bakoitzeko elektrizitatearen azken kontsumoa % 0,7 handitzen baita.			
Kontsumo elektrikoa 2023. Visesa guztira: 1.824 kWh/per			
Kontsumo elektrikoa 2024. Visesa guztira: 1.837 kWh/per			

12. helburua	Erosketa eta Kontratazio Berdearen Programan lehenetsitako taldeetan ingurumenaren araberako kontratazioaren % 95 gutxienez mantentzea		
Helburu estrategikoa: EKO-GREEN proiektua ingurumenaren ikuspegitik Visesako pertsona eta egoitza guztiek (instalazioak) barnean hobetzeko			
Xede estrategikoa: 10.3. Zerbitzu orokorren arloko erosketetan eta kontratazioetan ingurumen-irizpideak ezartzea.			
Ekintzak	Adierazlea	Betet. %	2024 AMAITUTAKOAN
Catering, ekipo informatiko, elikadura, mezularitza edo garbiketako etorkizuneko kontratazioei arau berria aplikatzea (1/2023 jarraibidea)	Ingurumenaren araberako agirien %a	% 100	2024an, ingurumen-klausulak txertatu dira ekipo elektrikoaren kontratuetan (pantaila/monitore bikoitzak), Bizkaiko bulegoaren garbiketan, 4. solairuko erreprografia-ekipoan, mezularitzan (logika) edo beheko solairuko bero-galerak ezagutzeko aurreproiektuan (ate bikoitza beheko solairuko sarreran). Azaroan ibilgailuen 4 kontratu berri dira (1 elektrikoa/2 hibridoak/1GLP), eta 1 hibrido/3 elektriko izango dira. Etorkizunean, ibilgailu hibrido guztiak elektrikoak izango dira.
HELBURUAREN LORTZE-MAILA BALORATZEA			
Helburua % 100ean lortu da			

13. helburua	Proposatutako mugikortasun-planaren bideragarritasuna aztertzea		
Helburu estrategikoa: EKO-GREEN proiektua ingurumenaren ikuspegitik Visesako pertsona eta egoitza guztiek (instalazioak) barnean hobetzeko			
Xede estrategikoa: 10.4. Visesako mugikortasun plan berezia eta Alokabide eta Urarekin egindako baterako mugikortasun-plana aplikatzea.			
Ekintzak	Adierazlea	Betet. %	2024 AMAITUTAKOAN
Visesako mugikortasun-planean proposatutako helburuak eta ekintzak aztertzea eta ezartzea.	Mugikortasun-planean aztertu den ekintza-kopurua. Ezartzeko bideragarritzat jotzen diren ekintzen %a.	% 100	2024: aurtengo planean proposatutako ekintzen % 100.
Alokabiderek eta Urarekin enpresa arteko taldean/batzordean parte hartzea, mugikortasun-plana partekatze eta garatu beharreko neurri bateratuak ezartzeko.	2024an Enpresa arteko Batzordean izandako parte-hartze maila	% 100	3 bilera (urtarrila, uztaila eta azaroa eta Visesaren % 100eko parte-hartzea).
HELBURUAREN LORTZE-MAILA BALORATZEA			
2024an, Enpresa arteko Batzordeak lehenetsitako plan bat dago, eta honako ekintza hauek egin dira: - Bizikleten aparkaleku berria bulego nagusian. - Visesa-Ura-Alok enpresaren artean programa bateratu bat abian jartzea, ibilgailua partekatzeko. Halaber, interesa duten Visesako pertsonen artean partekatu dira ibilgailua partekatzeko lekuak eta ordutegiak. - Visesaren flota kudeatzeko programa bat abian jartzea. Gainera, mugikortasun-planari buruzko inkesta bat egitea pentsatzen ari dira.			
Helburua % 100ean lortu da			

14. helburua	Visesaren bulego guztietan paperaren eta tonerraren kontsumoa % 4 murriztea.		
Helburu estrategikoa: EKO-GREEN proiektua ingurumenaren ikuspegitik Visesako pertsona eta egoitza guztiek (instalazioak) barnean hobetzeko			
Xede estrategikoa: 10.5. Kontsumoen efizientzia hobetzeko prestakuntza/informazioa.			
Ekintzak	Adierazlea	Betet. %	2024 AMAITUTAKOAN
Komunikatzeko/sentsibilizatzeko pilulak egitea.	<u>Paper-kontsumoa</u> 2023: 12,19 kg/per	% 100	Klimatizazio- eta ur-erabilerak hobetzea, baita ratioak ere (inpresioak/pertsona). Zero papera (digitalizazioa).
Karbono-aztarnari buruzko barne-ezagutza hobetzea.	<u>Toner-kontsumoa</u> 2023:36 kg/per		2024an, intraneteko informazio-bannerrak bi hilean behin eguneratzen dira.
			Etorkizunean, ibilgailuen flota kudeatzeko programak karbono-aztarna eta ibilgailuen kontsumoa lortzeko datuak eskainiko ditu.
HELBURUAREN LORTZE-MAILA BALORATZEA			
Papera eta tonerra murrizteko helburua nabarmen gainditzea lortu du.			
	2023ko paper-kontsumoa (kg/pertsona)	2024ko paper-kontsumoa (kg/pertsona)	Urteko murrizketaren %a (2023ko datuarekiko)
Visesako guztia	12,19	10,93	10,3%
	2023ko toner-kontsumoa (kg/pertsona)	2024ko toner-kontsumoa (kg/pertsona)	Urteko murrizketaren %a (2023ko datuarekiko)
Visesako guztia	36,0	14,50	59,7%
Helburua % 100ean lortu da			

5. INGURUMENAREKIKO PORTAERAREN DESKRIBAPENA

Erakundearen aurkezpenean adierazi den bezalaxe, Visesa Gasteizko Bulego Nagusiak eta Bilboko, Donostiako eta Gasteizko Herritarrei Harrera egiteko Bulegoek (HHB) osatzen dute. Gasteizko HHBa Bulego Nagusiaren etxabea dago, eta, beraz, ingurumen-portaera neurtzen duten adierazleak kuantifikatzeko eta kalkulatzeko, lantoki bakar gisa hartzen dira aintzat. Gauzak horrela, eta erakundearen ingurumen-adierazleak zein diren azaltze aldera, hiru egoitzari lotuta agertuko dira:

- ARABAKO Egoitza Nagusia (Bulego Nagusia + Gasteizko Herritarrei Harrera egiteko Bulegoa)
- BIZKAIKO HHB (Bizkaiko Herritarrei Harrera egiteko Bulegoa)
- Gipuzkoako HHB (Donostiako Herritarrei Harrera egiteko Bulegoa)

Jarraian azalduko ditugun ingurumen-adierazleak ingurumen-alderdi zuzenekin daude lotuta, eta Visesaren portaeraren berri ematen dute modu ulergarri eta zehatzean.

Honako osagai hauek dauzkate oinarritzko adierazle guztiek:

- **A zifra:** aintzat hartutako esparruan egin den urteko guztirako eragin/kontsumoa neurtzen du.
- **B zifra:** urteko guztirako produkzioa. Aintzat hartuta Visesaren jarduera nagusia zerbitzuak direla, urteko guztirako produkzioa neurtzeko unitatea pertsonak dira. 2024an eta aurreko urteetan, ingurumen-adierazpen honen xede izan dira:

PERTSONA KOPURUA EGOITZETAN		2022		2023		2024	
▪ Bulego Nagusia	▪ 75	70	77	75	70	77	75
▪ Arabako HHB		5		5	5	5	
▪ Bizkaiko HHB		9		8		7	
▪ Gipuzkoako HHB		5		5		5	
Bulegoak, guztira		89		90		91	

B zifrak, horrenbestez, egoitza bakoitzeko dagoen pertsona kopurua adierazten du, dagokion urtean.

- **R zifra:** A/B harremana.

Jarraian dator Visesako hiru egoitzetako oinarritzko adierazleei buruzko informazioa:

5.1 – ENERGIA

Atal honetan, egoitza bakoitzaren energia-eraginkortasunari buruzko datuak biltzen dira energia-kontsumoari dagokionez: **energia-kontsumo zuzena guztira**, **energia berriztagarriaren kontsumoa guztira** eta **energia berriztagarriaren sorrera guztira**.

Energia-kontsumoak bulegoetako energia elektrikoaren kontsumoa, Visesarren egoitza bakoitzari lotutako ibilgailuen erregai-kontsumoa eta 2021etik aurrera ibilgailu elektrikoaren elektrizitate-kontsumoa barne hartzen ditu.

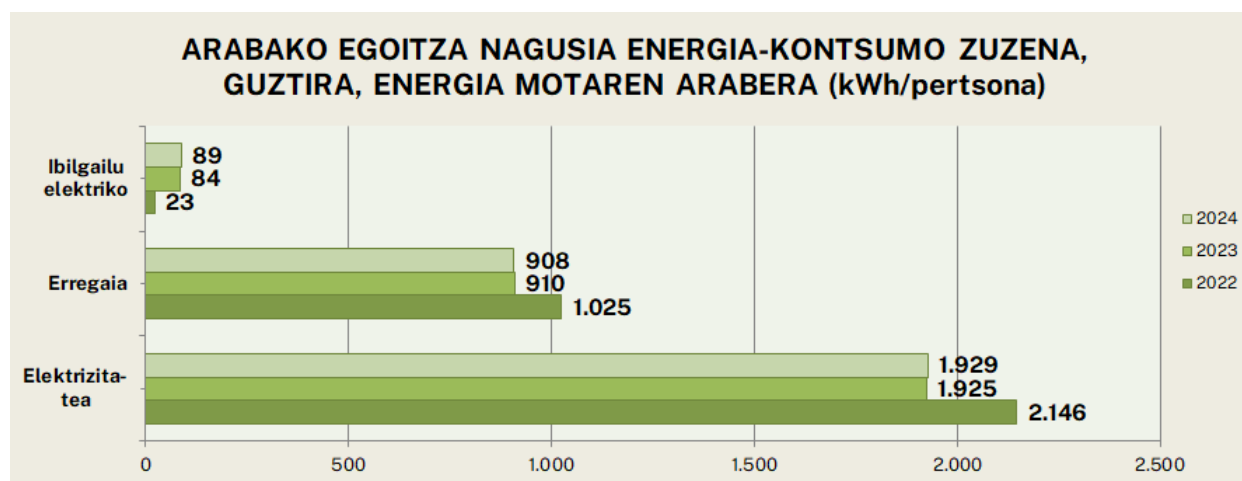
Aurkezten diren datuak hornitzailearen fakturretatik lortu dira. Erregai-kontsumoaren datuak kWh-ra pasatzeko, honako hau erabili da: “Guía para la cumplimentación de líneas de actuación en la plataforma MENAE. MITECO-IDAE. Madril, 2019ko martxoaren 19a”.

Energia kontsumo zuzena guztira

ARABAKO EGOITZA NAGUSIA

ARABAKO EGOITZA NAGUSIKO ENERGIA-KONTSUMO ZUZENA, GUZTIRA, ENERGIA MOTAREN ARABERA:

ENERGIA ARABAKO EGOITZA NAGUSIA	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (kWh)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kWh/pertsona)
ELEKTRIZITATEA			
Elektrizitatea 2024	152.359	79	1.929
Elektrizitatea 2023	148.208	77	1.925
Elektrizitatea 2022	160.962	75	2.146
IBILGAILUEN ERREGAIA			
Erregaia 2024	71.735	79	908
Erregaia 2023	70.093	77	910
Erregaia 2022	76.898	75	1.025
IBILGAILU ELEKTRIKOEN KONTSUMOA			
Ibilg. Elektrikoa 2024	7.047	79	89
Ibilg. Elektrikoa 2023	6.489	77	84
Ibilg. Elektrikoa 2022	1.723	75	23

Arabako Bulego Nagusian kontsumitutako balio absolutuak (kWh) aztertuz gero, 2024ko elektrizitate-kontsumoa aurreko urtekoa baino zertxobait handiagoa da, eta 2022koa baino txikiagoa; zehazki, 2024an 2023koa baino 4.151 kWh edo % 2,8 kontsumo handiagoa, eta 2024an 2022koa baino 8.603 kWh edo % 5,3 txikiagoa.

Eraginkortasun-adierazlea (kWh/pertsona) aztertuz gero, 2023ko ehunekoaren antzekoa da, 2024an % 0,2ko igoera izan baitu, eta 2022aren aldean % 10,1eko murrizketa garrantzitsua izan du. Balio horietan lagundu du Arabako Bulego Nagusiko plantillako pertsona-kopuruak.

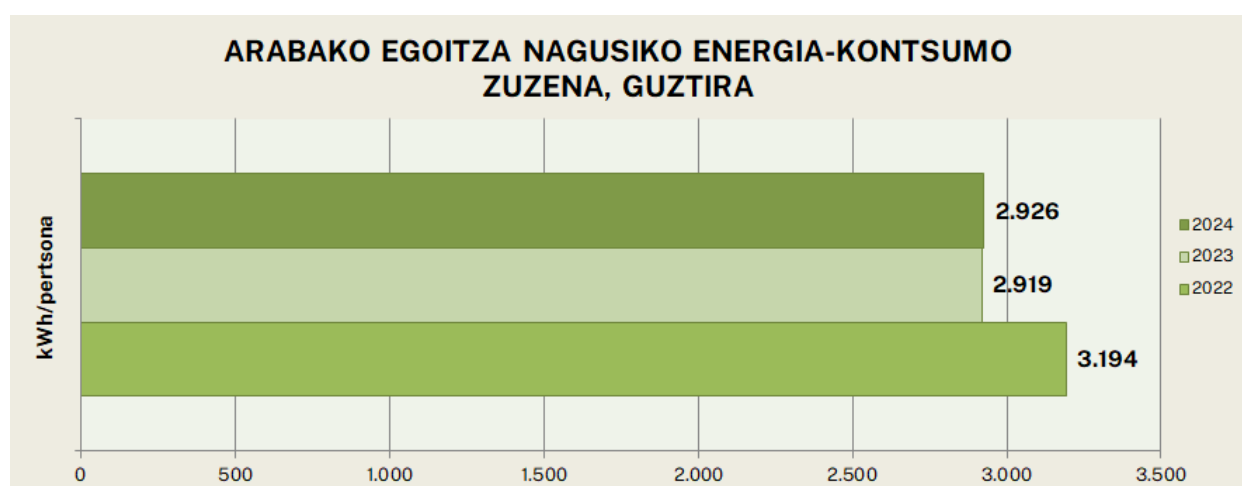
2019tik, Arabako Bulego Nagusiko kontsumo elektriko guztia iturri berriztagarrietatik dator (Visesa Eusko Jaurlaritzak sustatutako energia garbiaren kontratuari atxiki zaiolako).

Ibilgailuen erregai-kontsumoari (2024an gasolina bakarrik) eta kontsumo elektrikoari dagokienez, 2024an eraginkortasun-balioak (kWh/pertsona) 2023koen antzekoak izan dira. Zehazki, erregaiaren kontsumoa % 0,2 jaitsi da 2023aren aldean, eta % 11,4 2022aren aldean.

Erregai-kontsumoaren murrizketa horretan eragina izan du 2024an petroliotik eratorritako erregaiak soilik erabiltzen zituzten ibilgailuak ibilgailu elektriko eta/edo hibridoekin ordezkatzeko politikarekin jarraitu izanak. Horren isla da 2024an ibilgailuen kontsumo elektrikoan izandako igoera, % 6,0 igo baita kWh/pertsonan, aurreko urtearen aldean, eta % 287 kWh/pertsonan, 2022ren aldean.

ARABAKO EGOITZA NAGUSIKO ENERGIA-KONTSUMO ZUZENA, GUZTIRA:

ENERGIA ARABAKO EGOITZA NAGUSIA	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (kWh)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kWh/pertsona)
ARABAKO EGOITZAKO ENERGIA, GUZTIRA			
GUZTIRA 2024	231.141	79	2.926
GUZTIRA 2023	224.790	77	2.919
GUZTIRA 2022	239.583	75	3.194

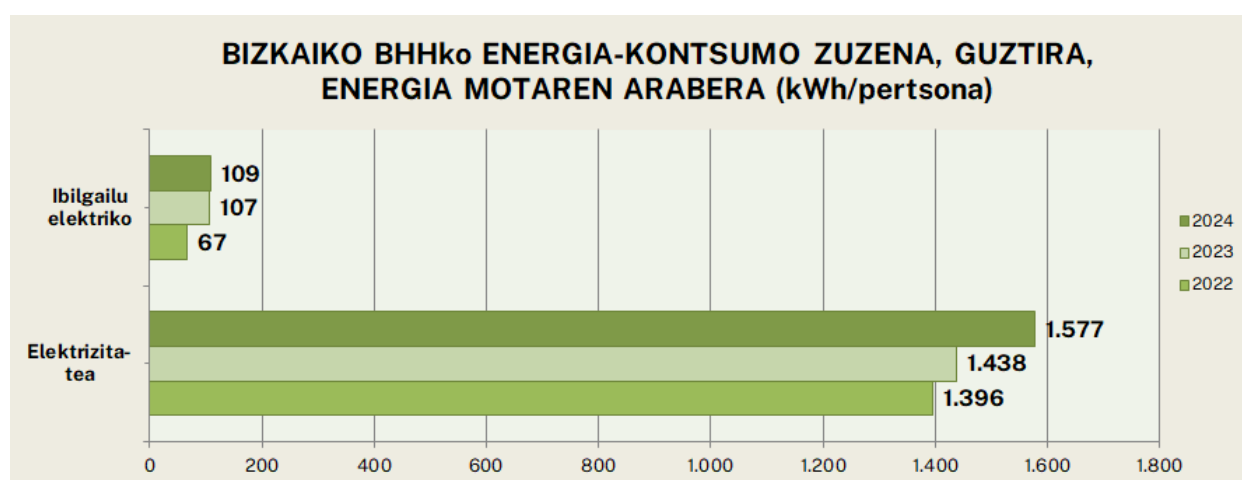

Guztizko zenbaketan (elektrizitatea + erregaiak), 2024ko energia-eraginkortasunaren adierazleak (kWh/pertsona) % 0,2ko igoera txiki bat erregistratu du 2023koaren aldean, eta % 8,4ko murrizketa 2022koaren aldean. Azken urteotan, jardunbide egokiak ezartzen jarraitu da, kontsumo eraginkorrak bermatzeko, ibilgailu hibridoak eta elektrikoak sartzea sustatzeko eta luminariak eta ekipoak kontsumo txikiagoko beste batzuekin ordezkatzeko politika ezartzeko.

BIZKAIKO HHB

BIZKAIKO HHBko ENERGIA-KONTSUMO ZUZENA, GUZTIRA, ENERGIA MOTAREN ARABERA:

BIZKAIKO HHBko ENERGIA	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (kWh)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kWh/pertsona)
ELEKTRIZITATEA			
Elektrizitatea 2024	11.041	7	1.577
Elektrizitatea 2023	11.501	8	1.438
Elektrizitatea 2022	12.560	9	1.396
IBILGAILU ELEKTRIKOEN KONTSUMOA			
Ibilg. Elektrikoa 2024	764	7	109
Ibilg. Elektrikoa 2023	858	8	107
Ibilg. Elektrikoa 2022	603	9	67

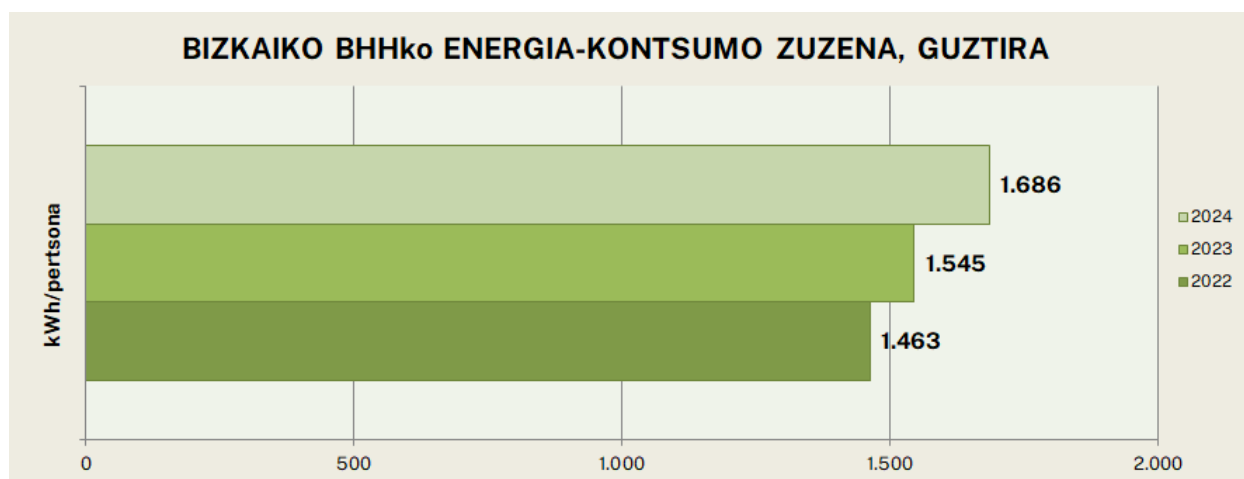

BIZKAIKO HHBko ENERGIA-KONTSUMO ZUZENA:

BIZKAIKO HHBko ENERGIA	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (kWh)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kWh/pertsona)
BIZKAIKO HHBko ENERGIA, GUZTIRA			
GUZTIRA 2024	11.805	7	1.686
GUZTIRA 2023	12.359	8	1.545
GUZTIRA 2022	13.163	9	1.463

Bizkaiko HHBn, eraginkortasun energetikoaren adierazlea (kWh/pertsona) % 9,1 igo da 2023. urtearekiko, eta % 15,2 2022rekiko. Egoera hori Bizkaiko HHBko langileen kopurua jaistearen ondorio da, baita egoitza horretan, barneko mugikortasun-politika baten ondorioz, beste egoitza batzuetako pertsonak erabiltzen dutelako bulego hori astean zenbait egunetan (batez ere ostiraletan), baita urtean ezarritako pertsona finkoek ere. Beraz, kontuan hartu beharreko faktorea da.

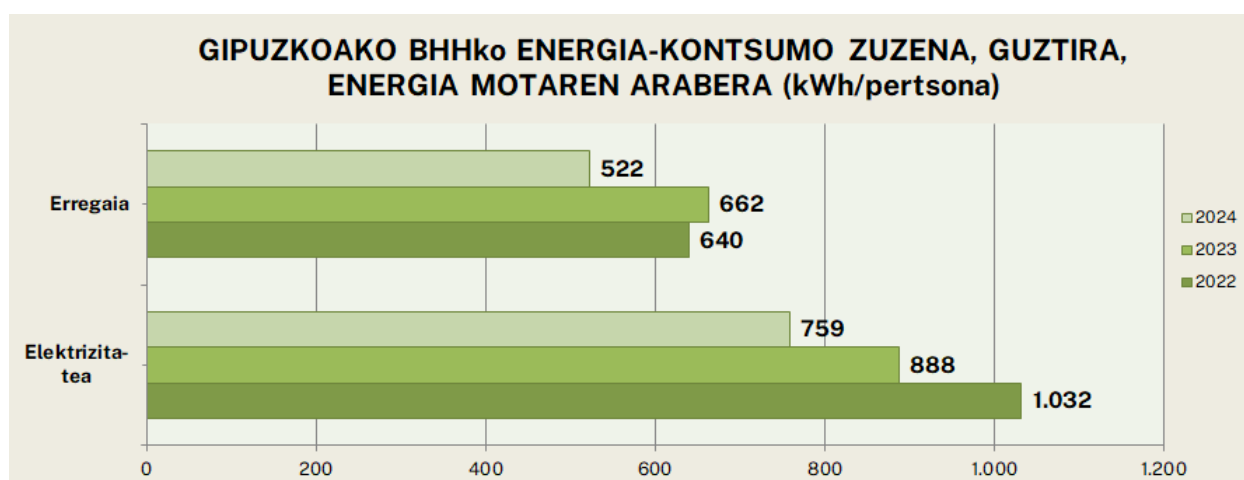
2021ean, egoitza horretako auto bakarra, gasolioa erabiltzen zuena, ibilgailu elektriko batekin ordeztu zen. Bizkaiko HHBren egoitza berria ireki zenetik (2019ko abuztua), kontsumo elektriko guztia iturri berriztagarrietatik dator % 100ean.

GIPUZKOAKO HHB

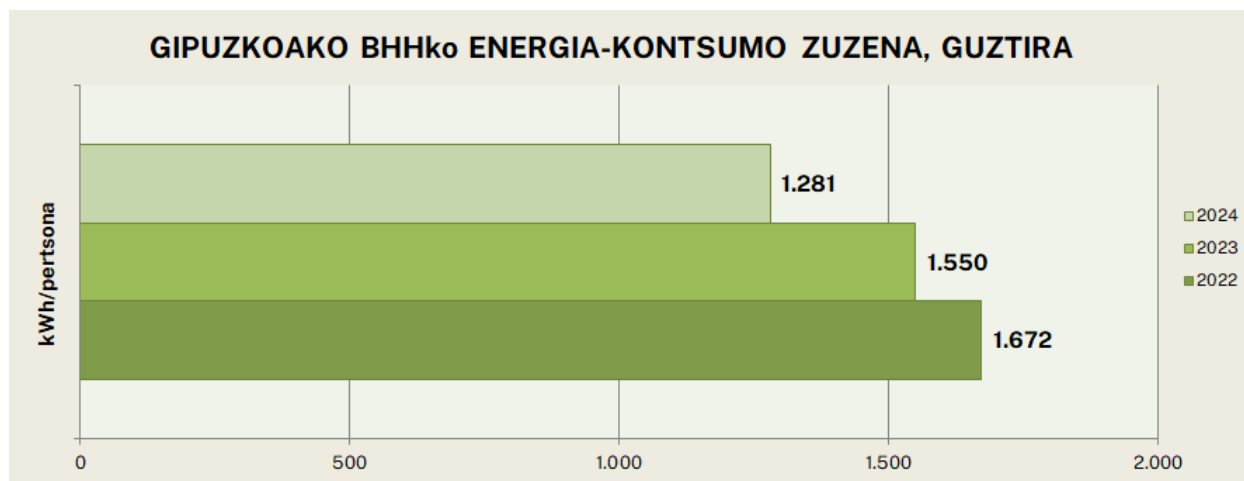
GIPUZKOAKO HHBko ENERGIA-KONTSUMO ZUZENA, GUZTIRA, ENERGIA MOTAREN ARABERA:

GIPUZKOAKO HHBko ENERGIA	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (kWh)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kWh/pertsona)
ELEKTRIZITATEA			
Elektrizitatea 2024	3.793	5	759
Elektrizitatea 2023	4.441	5	888
Elektrizitatea 2022	5.159	5	1.032
IBILGAILUEN ERREGAIA			
Erregaia 2024	2.610	5	522
Erregaia 2023	3.308	5	662
Erregaia 2022	3.201	5	640

GIPUZKOAKO HHBko ENERGIA-KONTSUMO ZUZENA, GUZTIRA:

GIPUZKOAKO HHBko ENERGIA	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (kWh)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kWh/pertsona)
GIPUZKOAKO HHBko ENERGIA, GUZTIRA			
GUZTIRA 2024	6.403	5	1.281
GUZTIRA 2023	7.749	5	1.550
GUZTIRA 2022	8.360	5	1.672

Gipuzkoako HHBn, eraginkortasun energetikoaren adierazlea (kWh/pertsona) % 17,3 jaitsi da 2023. urtearekin alderatuta, eta % 23,4 2022arekin alderatuta.

2022an, egoitza horretan gasolina/PGL erabiltzen zuen auto bakarra ibilgailu elektriko/gasolina batez ordeztu zen. Aipatu behar da 2019tik Gipuzkoako HHBren kontsumo elektriko guztia iturri berriztagarrietatik datorrela (Eusko Jaurlaritzak sustatutako energia garbiaren kontratuari atxikitzea).

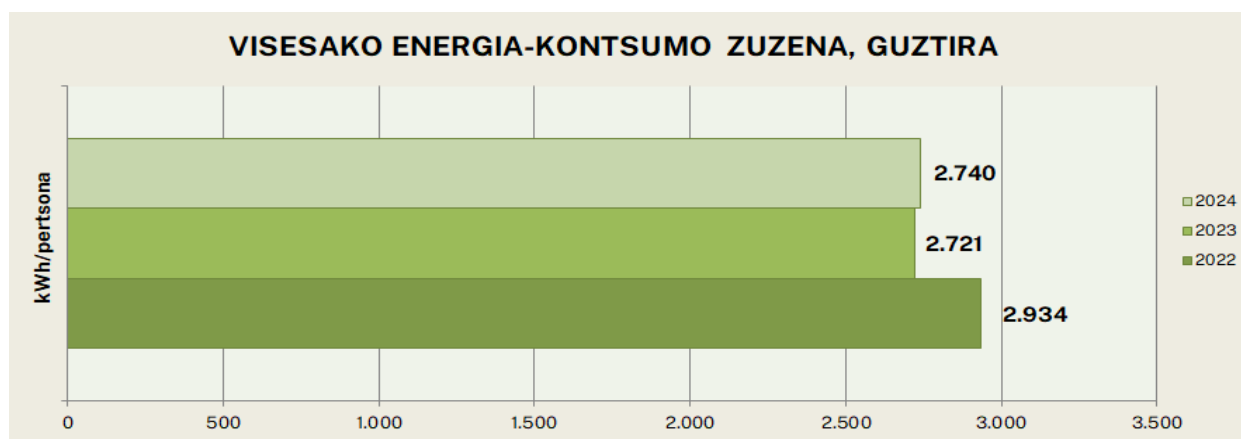
Visesako GUZT. [ARABAKO EGOITZA NAG.+BIZKAIAKO HHB+GIPUZKOAKO HHB]

Jarraian, Visesa osatzen duten egoitza guztien energia-kontsumoaren balio absolutuak erakusten dira. Bakoitzaren efizientzia-adierazlea lortzeko, B zifran egoitza guztietako pertsona-kopuru osoa zehazten da.

Visesako ENERGIA-KONTSUMO ZUZENA, GUZTIRA:

Visesako ENERGIA	A zifra			
	KONTSUMITUTAKO ENERGIA (MWH)			
	ARABA	BIZKAIA	GIPUZKOA	GUZTIRA
GUZTIRA 2024	231.141	11.805	6.403	249.349
GUZTIRA 2023	224.790	12.359	7.749	244.898
GUZTIRA 2022	239.583	13.163	8.360	261.106

Visesako ENERGIA	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (kWh)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kWh/pertsona)
Visesako ENERGIA, GUZTIRA			
GUZTIRA 2024	249.349	91	2.740
GUZTIRA 2023	244.898	90	2.721
GUZTIRA 2022	261.106	89	2.934

Tauletan eta grafikoan ikus daitekeenez, Visesaren eraginkortasun energetikoaren adierazlearen datuek (kWh/pertsona) % 0,7ko igoera txiki bat erakusten dute 2023aren aldean, eta % 6,6ko jaitsiera 2022aren aldean.

Azken urteotan erregistratu dugun murrizketarako joera horretan, hainbat faktorek eragin dute: luminariak kontsumo baxuko beste batzuekin ordezkatzeko, pertsonak energia-kontsumoa arrazionalizatzeko sentsibilizatzea, diseinu jasangarriak dituzten egoitza berriak irekitzea, plantilla handitzea aurreko urteekin alderatuta, eta, bereziki, Visesaren politika nabarmentzea, ibilgailu hibridoak eta/edo elektrikoak sartzea sustatuz. Ibilgailu horien erregaiek bero-ahalmen txikiagoa dute, eta horrek kWh-ko kontsumoa dakar, lehen erabiltzen ziren gasoliozko ibilgailu tradizionalak baino txikiagoa.

Energía berriztagarriaren kontsumoa, guztira

Lehen esan bezala, 2019tik Visesa Eusko Jaurlaritzak sustatutako energia garbiaren kontratazioan sartu zen, eta, beraz, kontsumitutako elektrizitatearen guztizkoa iturri berriztagarrietatik dator gaur egun, eta hori egiaztatu da egoitza bakoitzari dagozkion CUPSaren berrerospen-datuen bidez. 2021ean ibilgailuen kontsumo elektrikotik zetorren datua sartu zen Arabako Zentral eta Bizkaiko HHB egoitzetan, eta kontsumo horren % 100 iturri berriztagarrietatik dator. Jarraian, energia berriztagarriaren kontsumoa erakusten da hainbat egoitzatan:

ARABAKO EGOITZA NAGUSIKO ENERGIA BERRIZTAGARRIAREN KONTSUMOA, GUZTIRA:

ENERGIA BERRIZTAGARRIA ARABAKO EGOITZA NAG.	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (kWh)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kWh/pertsona)
ENERGIA-ITURRI BERRIZTAGARRIETATIK ESKURATUTAKO ELEKTRIZITATEA			
Elektrizitatea 2024	159.406	79	2.018
Elektrizitatea 2023	154.697	77	2.009
Elektrizitatea 2022	162.685	75	2.169

BIZKAIKO HHBko ENERGIA BERRIZTAGARRIAREN KONTSUMO ZUZENA, GUZTIRA:

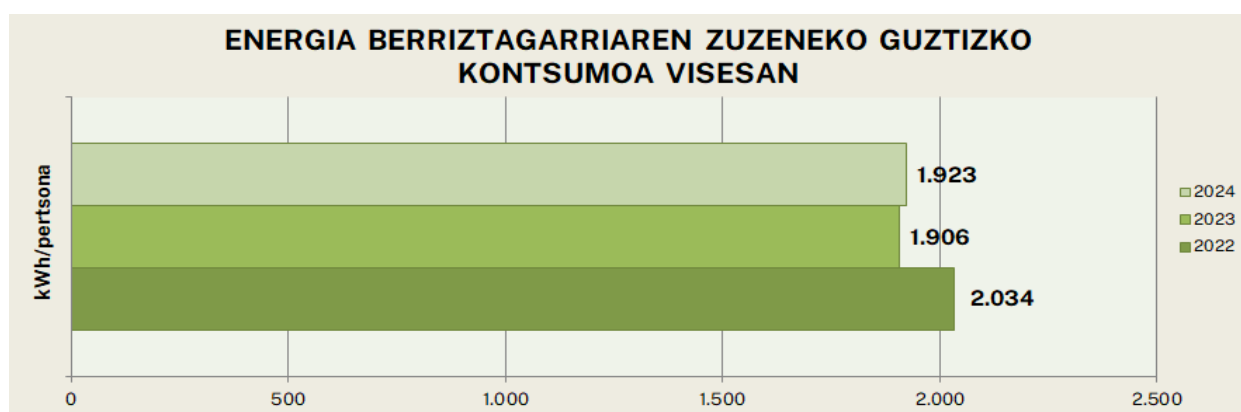
ENERGIA BERRIZTAGARRIA BIZKAIKO HHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (kWh)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kWh/pertsona)
ENERGIA-ITURRI BERRIZTAGARRIETATIK ESKURATUTAKO ELEKTRIZITATEA			
Elektrizitatea 2024	11.805	7	1.686
Elektrizitatea 2023	12.359	8	1.545
Elektrizitatea 2022	13.163	9	1.463

GIPUZKOAKO HHBko ENERGIA BERRIZTAGARRIAREN KONTSUMO ZUZENA, GUZTIRA:

ENERGIA BERRIZTAGARRIA GIPUZKOAKO HHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (kWh)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kWh/pertsona)
ENERGIA-ITURRI BERRIZTAGARRIETATIK ESKURATUTAKO ELEKTRIZITATEA			
Elektrizitatea 2024	3.793	5	759
Elektrizitatea 2023	4.441	5	888
Elektrizitatea 2022	5.159	5	1.032

ENERGIA BERRIZTAGARRIAREN ZUZENAKO GUZTIZKO KONTSUMOA VISESAN:

ENERGIA BERRIZTAGARRIA Visesa	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (kWh)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kWh/pertsona)
Visesa ENERGIA BERRIZTAGARRIA GUZTIRA			
GUZTIRA 2024	175.004	91	1.923
GUZTIRA 2023	171.497	90	1.906
GUZTIRA 2022	181.007	89	2.034

Kontsumitutako energia berriztagarriaren azken adierazleak % 0,9 egin du gora 2023arekin alderatuta, baina % 5 baino zertxobait gehiago jaitsi da 2022rekin alderatuta, batez ere gure bulegoetako kontsumo elektrikoaren murrizketan izandako aurrerapenengatik.

Sortutako energia berriztagarria, guztira

Visesak ez du energia-iturri berriztagarrietatik eskuratutako energiarik sortzen.

5.2 - MATERIALAK

Masa-kontsumoari dagokionez, aipatu behar da Gasteizko bulegoek kuantifikatzen dituztela kontsumigarri gehienak. Egoitza guztietan ezarri dira, apurka-apurka, kontsumoak kontrolatzeko zenbait mekanismo; horri esker, datuek hobekuntza nabarmena izan dute beste urte batzuetako ingurumen-adierazpenetako datuen aldean. Honako hauek dira aldaketa nagusiak:

- Paper-gauzetan egin den gastu orokorra gehitu da egoitza guztietan eta Visesak guztirako masa-datuetan. Paper-gauzetan, oro har, egoitza bakoitzak bere jarduera gauzatzeko kontsumitu dituen gutun-azalak, karpetak, grafoak eta post-it delakoak hartzen dira aintzat.
- Eskuragarri daude lantoki bakoitzean egiten den materialen kontsumoari buruzko datuak; izan ere, kontsumo horiek guztiak kontrolatu eta zenbatu egiten dira.

Jarraian dator Visesak materialen kontsumoari dagokionez duen efizientzia. Kontsumoak lantokiaren arabera daude adierazita (datuak hornitzailearen fakturetatik eta barne-inbentariotik atera dira):

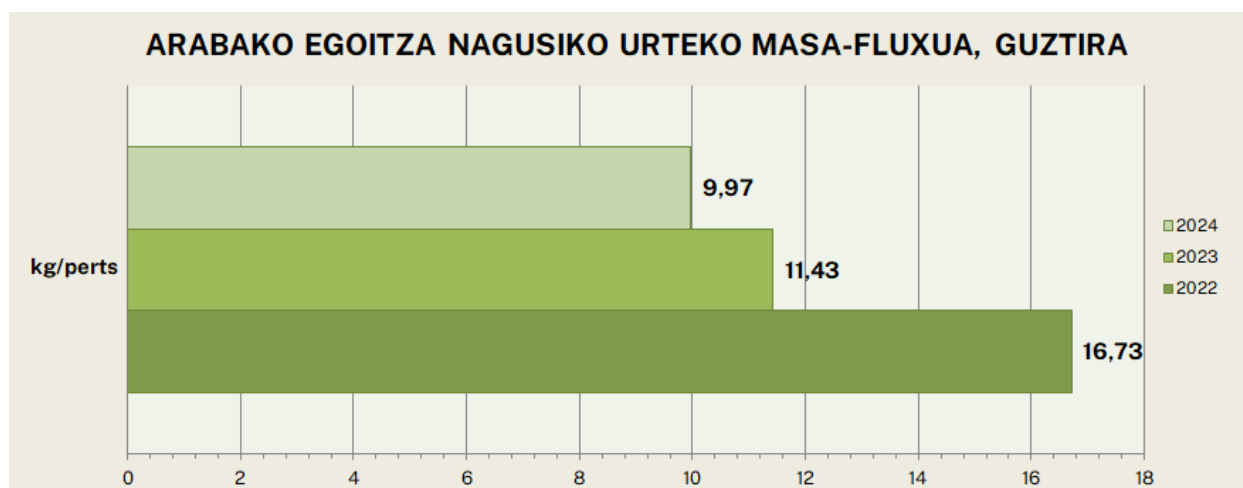
ARABAKO EGOITZA NAGUSIA

ARABAKO EGOITZA NAGUSIAN GEHIEN ERABILITAKO MATERIALEN URTEKO MASA-FLUXUA:

MATERIALAK ARABAKO EGOITZA NAGUSIA	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (kg)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kg/pertsona)
PAPERA			
2024	736	79	9,32
2023	805	77	10,45
2022	1.180	75	15,73
TONERRA			
2024	12	79	0,15
2023	22	77	0,29
2022	18	75	0,24
PAPER-GAUZAK (GUTUN-AZALAK, KARPETAK...)			
2024	40	79	0,51
2023	53	77	0,69
2022	57	75	0,76
ARABAKO EGOITZAKO MATERIALAK, GUZTIRA			
GUZTIRA 2024	788	79	9,97
GUZTIRA 2023	880	77	11,43
GUZTIRA 2022	1.255	75	16,73

2024an kontsumitutako kopurua (A zifra) txikiagoa da 2023an kontsumitutakoa baino (92 kg gutxiago) eta 2022an kontsumitutakoa baino (467 kg gutxiago 2024an 2022an baino).

Azken urteetan kuantifikatzen diren materialen tipologia handitu bada ere (batez ere papergintza orokorrekoak), ikus daiteke 2024ko masa-kontsumo osoaren eraginkortasun-adierazlearen datua (kg/pertsona) % 12,8 murriztu dela 2023tik eta % 40,4 2022tik.

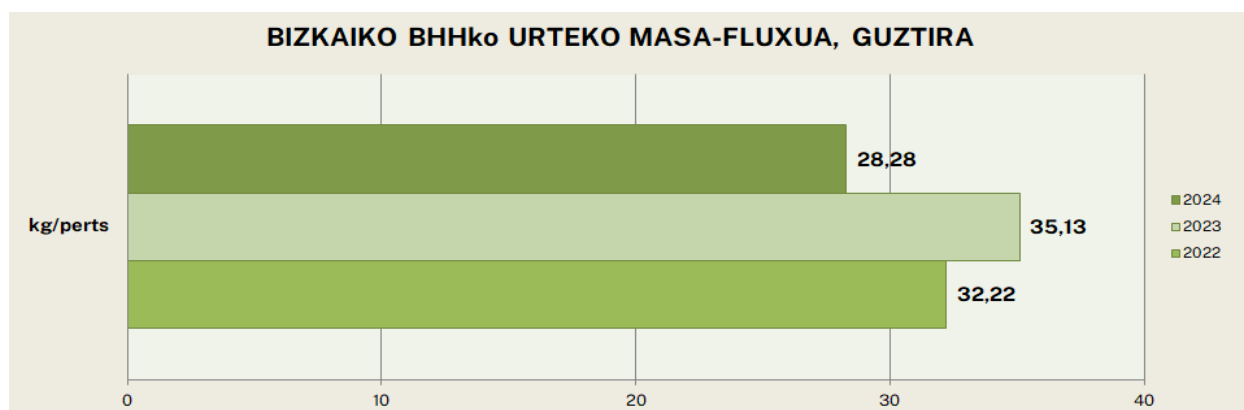
BIZKAIKO HHB

BIZKAIKO HHBan GEHIEN ERABILITAKO MATERIALEN URTEKO MASA-FLUXUA:

MATERIALAK BIZKAIKO HHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (kg)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kg/pertsona)
PAPERA			
2024	190	7	27,14
2023	241	8	30,13
2022	282	9	31,33
TONERRA			
2024	2	7	0,28
2023	9	8	1,13
2022	5	9	0,56
PAPER-GAUZAK (GUTUN-AZALAK, KARPETAK...)			
2024	6	7	0,86
2023	31	8	3,88
2022	3	9	0,33
BIZKAIKO HHB MATERIALAK, GUZTIRA			
GUZTIRA 2024	198	7	28,28
GUZTIRA 2023	281	8	35,13
GUZTIRA 2022	290	9	32,22

2024an, balio absolutuetan (kg), kontsumoa % 29,5 murriztu zen 2023aren aldean, eta % 31,7 2022aren aldean. Hala ere, bulego horretako plantillaren murrizketa mailakatua dela eta, eraginkortasun-adierazleak jaitsiera pixka bat txikiagoa erakusten du; hala ere, % 19,5ekoa eta % 12,2koa da 2023 eta 2022rekin alderatuta.

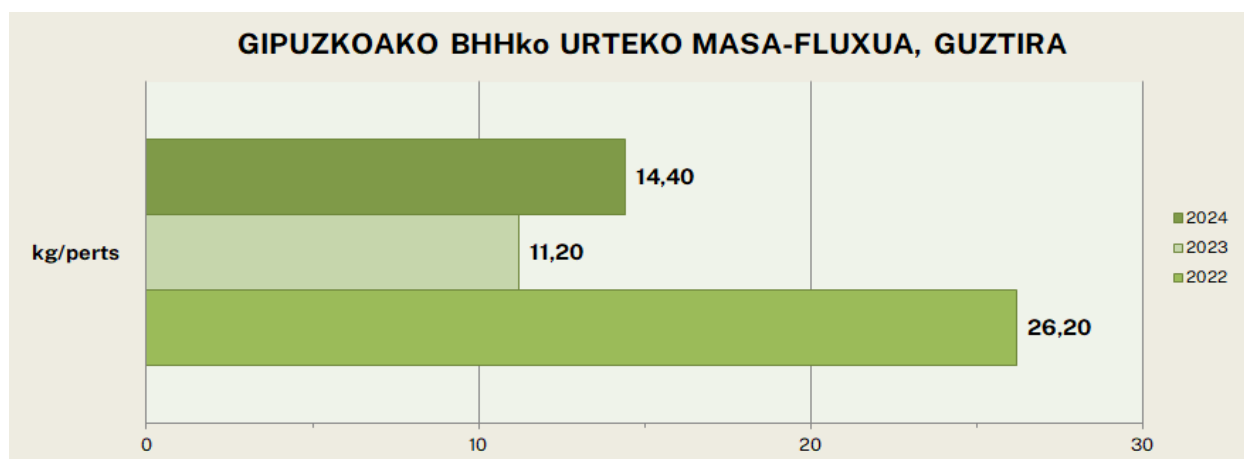
Aipatu behar da Bizkaiko HHBan egoitza hau berria dela 2019. urtearen amaieratik, eta barneko mugikortasun-politika baten ondorioz, beste egoitza batzuetako pertsonak erabiltzen dute bulego hau asteen egun batzuetan (batez ere ostiraletan), ezarritako urteko pertsona finkoez gain. Beraz, kontuan hartu beharreko faktorea da.

GIPUZKOAKO HHB

GIPUZKOAKO HHBan GEHIEN ERABILITAKO MATERIALEN URTEKO MASA-FLUXUA:

MATERIALAK GIPUZKOAKO HHB	A zifra Kontsumoa (kg)	B zifra Pertsona kop.	R zifra = A/B Efizientzia-adierazlea (kg/pertsona)
PAPERA			
2024	69	5	13,80
2023	51	5	10,20
2022	127	5	25,40
TONERRA			
2024	1	5	0,20
2023	5	5	1,00
2022	0	5	0
PAPER-GAUZAK (GUTUN-AZALAK, KARPETAK...)			
2024	2	5	0,40
2023	0	5	0
2022	4	5	0,80
GIPUZKOAKO HHBko MATERIALAK, GUZTIRA			
GUZTIRA 2024	72	5	14,40
GUZTIRA 2023	56	5	11,20
GUZTIRA 2022	131	5	26,20

2024an, pertsona bakoitzeko kontsumo materialaren eraginkortasunaren adierazlea % 28,6 igo da 2023aren aldean, eta % 45,0 jaitsi da 2022aren aldean. Bulego honetako altuak eta baxuak areagotu egiten dira urte bateko edo besteko materialen kontsumoak gora egin ahala, gutxi baitira egoitza honetako langileak.

Visesako GUZT. [ARABAKO EGOITZA NAG.+BIZKAIKO HHB+GIPUZKOAKO HHB]

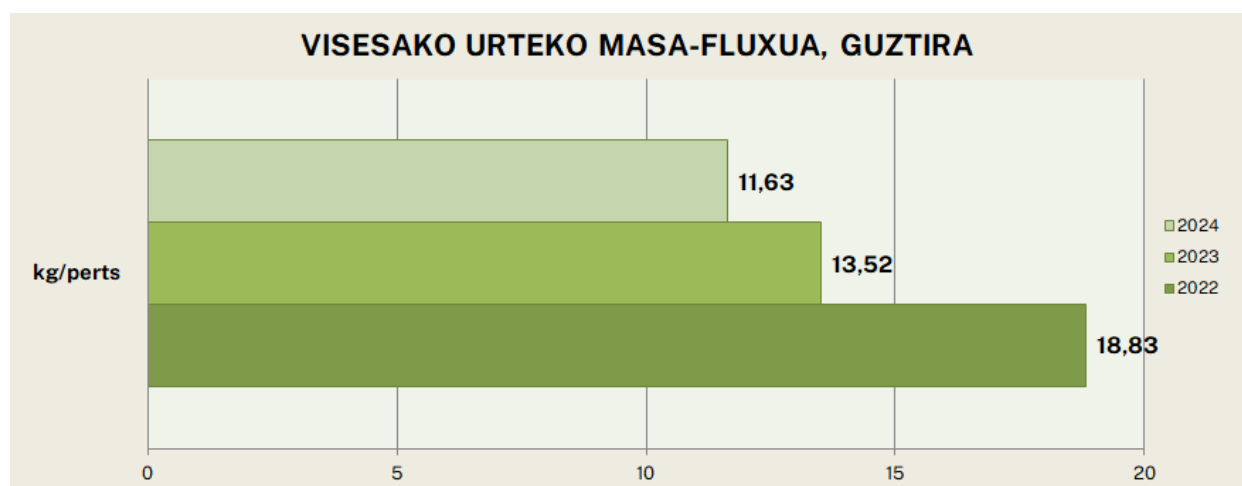
Visesan ERABILITAKO MATERIAL GUZTIEN URTEKO MASA-FLUXUA:

MATERIALAK Visesa	A zifra			
	Kontsumoa (t)			
	PAPERA	TONERRA	PAPERA	MATERIALAK, GUZTIRA
GUZTIRA 2024	995	15	48	1.058
GUZTIRA 2023	1.097	36	84	1.217
GUZTIRA 2022	1.589	23	64	1.676

MATERIALAK Visesa	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (kg)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kg/pertsona)
Visesako URTEKO MAXA-FLUXUA, GUZTIRA			
GUZTIRA 2024	1.058	91	11,63
GUZTIRA 2023	1.217	90	13,52
GUZTIRA 2022	1.676	89	18,83

Aurreko ataletan ikus daitekeenez, erakundearen guztizko zenbaketak materialen kontsumoa murrizteko joera adierazten du. Zehazki, 2024ko eraginkortasun-adierazleak erakusten du materialen kontsumoa % 14,0 murriztu dela 2023ko datuarekin alderatuta, eta % 38,2 2022koarekin alderatuta. Murrizketa horretan, batez ere, paperaren kontsumoa murriztu da.

Urteren batean desfase bat ager daiteke materialen batean; adibidez, 2023an toner-datuak gora egin du; izan ere, toner-aldaketak ez dira konstanteak urteetan zehar, eta toner-aldaketa gehiago gertatzen dira urte batean edo bestean, ordeztearen hilabetearen arabera. Horrek materialen kontsumoaren gorabeherak eragiten ditu, kasu honetan tonerra.

5.3 - URA

Baliabide hori udal hornidura-saretik kontsumitzen da (hornitzailearen fakturretatik lortutako datuak). Emandako datua Arabako Egoitza Nagusiko eta Bizkaiko HHBaren egoitzari dagokiona da, ez dagoelako Gipuzkoako HHBaren berezko ur sanitarioaren kontsumorik (ur-hornidura bulegoa errentan hartuta dagoen eraikinaren arabera da.)

ARABAKO EGOITZA NAGUSIA

ARABAKO EGOITZA NAGUSIKO URAREN URTEKO ERABILERA, GUZTIRA:

UR SANITARIOA ARABAKO EGOITZA NAGUSIA	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (m ³)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (m ³ /pertsona)
2024	161,78	79	2,05
2023	139,17	77	1,81
2022	128,77	75	1,72

Arabako Bulego Nagusian, ur-kontsumoaren kopuruak gora egin du 2023 eta 2022 urteekiko; zehazki, 22,6m³ eta 33,0m³ gehiago kontsumitu dira, eta hori eraginkortasun-adierazlea % 13,3 handitu da 2023an lortutako datuarekiko, eta % 19,2 2022an lortutakoarekiko. Ur-kontsumoaren igoeraren arrazoi nagusia Visesak Arabako bulego nagusian eta HHBn duen plantillaren hazkundera da, baita gure instalazioak partekatzen dituen enpresaren plantillaren hazkundera ere.

BIZKAIKO HHB

BIZKAIKO HHBko URAREN URTEKO ERABILERA, GUZTIRA:

UR SANITARIOA BIZKAIKO HHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (m ³)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (m ³ /pertsona)
2024	41,66	7	5,95
2023	49,80	8	6,23
2022	52,46	9	5,83

2024an, eraginkortasun-adierazleak (m³/pertsona) % 4,5 egin du behera 2023tik, eta % 2,1 egin du gora 2022tik. Plantillaren urteko aldaketen ondorioz, eraginkortasun-adierazleak gorabeherak ditu.

GIPUZKOAKO HHB

Ez dago Gipuzkoako HHBko ur-kontsumoari buruzko daturik; izan ere, bulegoen eraikin baten barruan kokatutako lokala da, eta etxejabeen elkarte bateko beste gune batzuk hartzen ditu, zeinek ur-kontsumoa partekatzen duten.

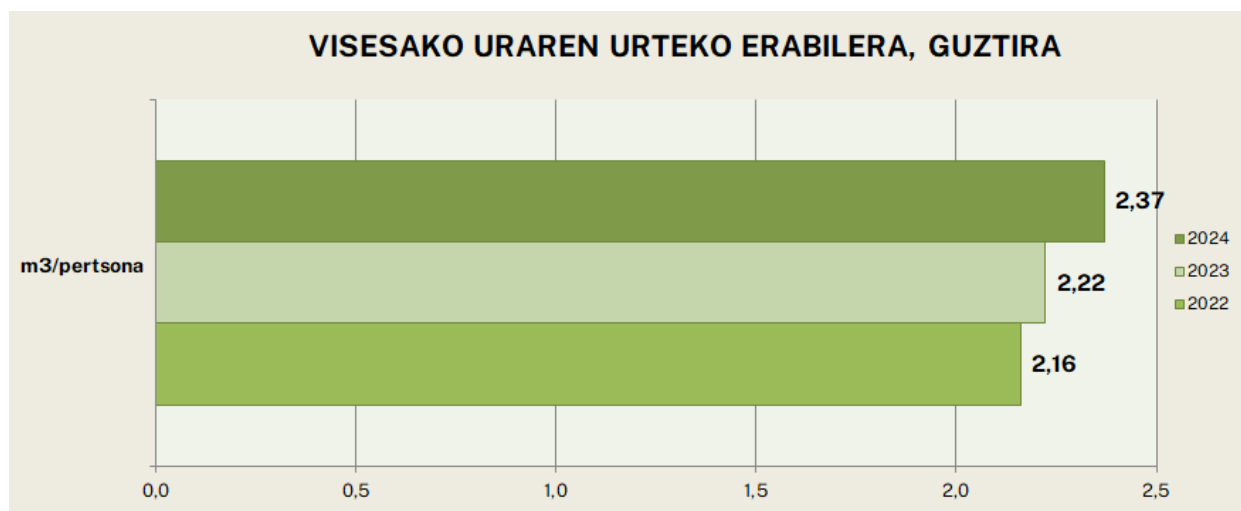
Visesako GUZT. [ARABAKO EGOITZA NAG.+BIZKAIKO HHB+GIPUZKOAKO HHB]

Jarraian, ur-kontsumo osoa erakusten da; arestian aipatu den moduan, Arabako Egoitza Nagusiari eta Bizkaiko HHBari buruzkoa da. Jarraian, bi egoitzetako langileen kopuru osoari dagokion kalkulua egin da:

VISESAKO URAREN URTEKO ERABILERA, GUZTIRA:

UR SANITARIOA Visesa	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (m ³)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (m ³ /persona)
Visesako UR SANITARIOAREN ERABILERA, GUZTIRA			
GUZTIRA 2024	203,44	86	2,37
GUZTIRA 2023	188,97	85	2,22
GUZTIRA 2022	181,23	84	2,16

(*) Kasu horretan, pertsona guztiak ur-kontsumoaren datua duten egoitzak baino ez dira (Araba eta Bizkaia).

2024an, eraginkortasun-adierazlea (m3/pertsona) % 6,8 igo da 2023tik, eta % 9,7 2022tik.

Kontsumo globala aurreko urteekin alderatuta 2024an handiagoa denez, uste dugu beharrezkoa dela uraren kontsumoaren bilakaeraren jarraipen zehatzagoa egitea, Bizkaiko HHBko plantillaren aldaketek kontsumo horretan duten eragina identifikatzeko eta pertsonen telelanaren egoerak benetan duen eragina jakiteko, Visesako plantillak instalazio jakin batzuk gutxiago erabiltzen dituelako.

5.4 – HONDAKINAK

Jarraian, **urte batean bulegoetan hondakinen sorrera osoa** zehazten da (datuak barneko kalkulu-orrietatik atera dira).

ARABAKO EGOITZA NAGUSIA

BALORIZATU EZIN DIREN HONDAKIN EZ-ARRISKUTSUEN URTEKO GUZTIZKO SORRERA ARABAKO EGOITZAN:

HIRI-HONDAKINAK ARABAKO EGOITZA NAGUSIA	A zifra Sortutako zenbatekoa (kg)	B zifra Pertsona kop.	R zifra = A/B Efizientzia-adierazlea (kg/pertsona)
	HIRI-HONDAKINAK		
2024	4.993	79	63,20
2023	4.884	77	63,43
2022	5.080	75	67,73

2024an, murriztu egin da sortutako hiri-hondakinen kilogramo-kopurua. Eraginkortasun-faktorea 2023koa baino % 0,4 txikiagoa da, eta 2022koa baino % 6,7 txikiagoa. Horrek esan nahi du bereizketa handiagoa egin behar dela, balorizazioa lehenetsiz, batez ere kontuan hartuta plantilla handitu egin dela.

HONDAKIN EZ-ARRISKUTSU BALORIZAGARRIEN URTEKO GUZTIZKO SORRERA ARABAKO EGOITZAN:

HONDAKIN EZ-ARRISKUTSUAK ARABAKO E.N.	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (kg)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kg/pertsona)
PAPER- ETA KARTOI-HONDAKINAK			
2024	2.625	79	33,23
2023	2.027	77	26,32
2022	3.417	75	45,56
PLASTIKO-HONDAKINAK			
2024	304	79	3,85
2023	303	77	3,94
2022	308	75	4,11
TONER-HONDAKINAK			
2024	10	79	0,13
2023	21	77	0,27
2022	18	75	0,24
SUKALDEKO GANTZ-HONDAKINAK			
2024	38	79	0,48
2023	38	77	0,49
2022	24	75	0,32
BALORIZATU EZIN DIREN HONDAKIN EZ-ARRISKUTSUAK GUZTIRA ARABAKO EGOITZAN			
2024	2.977	79	37,68
2023	2.389	77	31,03
2022	3.767	75	50,23

Hondakin ez-arriskutsu balorizagarrietan, 2023rekiko murrizketak erregistratu dira hondakin guztietan, paperezko eta kartoizko hondakinen eraginkortasun-adierazlean izan ezik, % 26,3 igo baitira 2023rekiko, eta % 27,1 jaitsi 2022rekiko. Hondakin hori aurreko urtearekin alderatuta handitu izanaren arrazoi Arabako Egoitza Nagusian dokumentazioa digitalizatzeko proiektuaren barruan artxibo fisikoa garbitzeko egindako eragiketei lotuta dago.

ARABAKO EGOITZA NAGUSIAN SORTUTAKO HONDAKIN ARRISKUTSUEN URTEKO KOPURUA, GUZTIRA:

HONDAKIN ARRISKUTSUAK ARABAKO EGOITZA NAGUSIA	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (kg)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kg/pertsona)
GAILU ELEKTRIKO ETA ELEKTRONIKOEN HONDAKINAK			
2024	203,1	91	2,23
2023	152,0	90	1,69
2022	196,8	89	2,21
SAI BATERIEN HONDAKINAK			
2024	0	79	0
2023	148,8	77	1,93
2022	0	75	0
HONDAKIN FLUORESZENTEAK			
2024	1,3	79	0,016
2023	0,3	77	0,004
2022	6,8	75	0,091
PILA-HONDAKINAK			
2024	0,8	79	0,01
2023	0,8	77	0,01
2022	0,8	75	0,01
HONDAKIN ARRISKUTSUAK ARABAKO EGOITZA NAGUSIA, GUZTIRA			
2024	205,2	79	2,60
2023	301,9	77	3,92
2022	204,4	75	2,73

(*) Arabako egoitza nagusitik bildu eta kudeatzen diren hondakinak; beraz, Visesako guztizkoaren artean erlatibizatzen da.

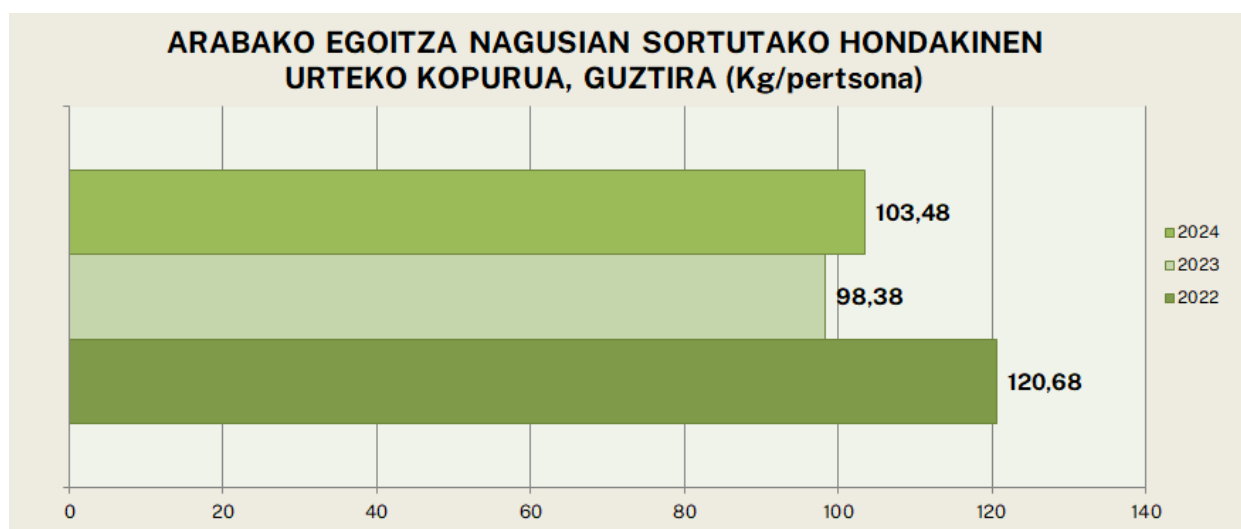
Adierazi behar da Visesan sortutako tresna elektriko eta elektronikoaren hondakin guztiak Arabako Egoitza Nagusitik kudeatzen direla; horregatik, 2017ko Ingurumen Adierazpenaren arabera, datu hori Visesako langile guztiei zenbatu zaie.

2023an, Visesaren zerbitzariak eramaten dituzten SAI bateriak sortu ziren; izan ere, urte horretan, baliabide hori mantentzeko beharrezko bateriak aldatu ziren, eta guztira 62 bateria aldatu ziren.

2024ko datuak aztertuta, egiaztatu dugu tresna elektriko eta elektronikoaren hondakinei buruzko eraginkortasun-adierazleak ia % 32,0 egin duela gora 2023koaren aldean, eta % 0,9 2022koaren aldean. 2024an hondakin gehiago erregistratu ziren Visesako ekipoak eguneratzeko eta ordeztzeko politikatik bertatik, bai ekipoak (eramangarriak), langileek telelanaren eta/edo lan ez-presentzialaren modalitatean erabili ahal izateko, bai monitoreak aldatu eta erabilera-esperientzia hobea eskaintzen duten pantaila handiagoak dituzten modeloak jartzeko.

ARABAKO EGOITZA NAGUSIAN SORTUTAKO HONDAKINEN URTEKO KOPURUA, GUZTIRA:

HONDAKINAK ARABAKO EGOITZA NAGUSIA	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (kg)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kg/pertsona)
ARABAKO EGOITZA NAGUSIKO HONDAKINAK, GUZTIRA			
GUZTIRA 2024	8.175	79	103,48
GUZTIRA 2023	7.575	77	98,38
GUZTIRA 2022	9.051	75	120,68

Arabako Egoitza Nagusieko hondakinen guztizkoak % 5,2 kg/pertsonako igoera erregistratu du eraginkortasun-adierazlean 2023tik, eta % 14,3 kg/pertsonako jaitsiera 2022tik. Egoera horren arrazoi nagusia da paperezko eta kartoizko hondakin gehiago sortu direla, eta horiek dira, hiri-hondakinekin batera, plantillako pertsonen sortutako hondakin nagusia

BIZKAIKO HHB
BALORIZATU EZIN DIREN HONDAKIN EZ-ARRISKUTSUEN URTEKO GUZTIZKO SORRERA BIZKAIKO HHBan:

HIRI-HONDAKINAK BIZKAIKO HHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (kg)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kg/pertsona)
HIRI-HONDAKINAK			
2024	187	7	26,71
2023	214	8	26,75
2022	263	9	29,22

2024an, hiri-hondakinen guztizko kantitateak (kg) behera egin du aurreko urteekin alderatuta, eta, ondorioz, eraginkortasun-adierazleak ere behera egin du: % 0,1 2023rekin alderatuta, eta % 8,6 2022rekin alderatuta. Murrizketa hori modu positiboan interpretatu behar da; izan ere, bulego horri lotutako plantilla murriztu bada ere, eta horrek azken datuan eragina izan badu ere, aurrez deskribatutako mugikortasun-protokoloa ere kontuan hartu behar da, beste egoitzetako Visesako pertsonen bulego hori erabiltzeko aukera ematen diena.

HONDAKIN EZ-ARRISKUTSU BALORIZAGARRIEN URTEKO GUZTIZKO SORRERA BIZKAIKO HHBan:

HONDAKIN EZ-ARRISKUTSUAK BIZKAIKO HHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (kg)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kg/pertsona)
PAPER- ETA KARTOI-HONDAKINAK			
2024	331	7	47,29
2023	467	8	58,38
2022	798	9	88,67
PLASTIKO-HONDAKINAK			
2024	69	7	9,86
2023	79	8	9,88
2022	89	9	9,89
TONER-HONDAKINAK			
2024	2	7	0,29
2023	9	8	1,13
2022	5	9	0,56
HONDAKIN EZ-ARRISKUTSU BALORIZAGARRIAK GUZTIRA BIZKAIKO HHBan			
2024	402	7	57,43
2023	555	8	69,38
2022	892	9	99,11

Hondakin ez-arriskutsu balorizagarrietan ere, 2023aren aldean, % 29,1 murriztu da paper- eta kartoi-hondakinen sorrera (kg), % 12,7 plastiko-hondakinena (kg) eta % 77,8 toner-hondakinena (kg). Hondakin ez-arriskutsuen sorrerari buruzko guztizko eraginkortasunaren adierazlea (kg/pertsona) % 17,2 murriztu da 2023tik eta % 42,1 2022tik.

Datu horien bilakaera aztertzen jarraituko dugu, eta hondakinak behar bezala bereiztea sustatzen jarraitzen dela ziurtatuko dugu.

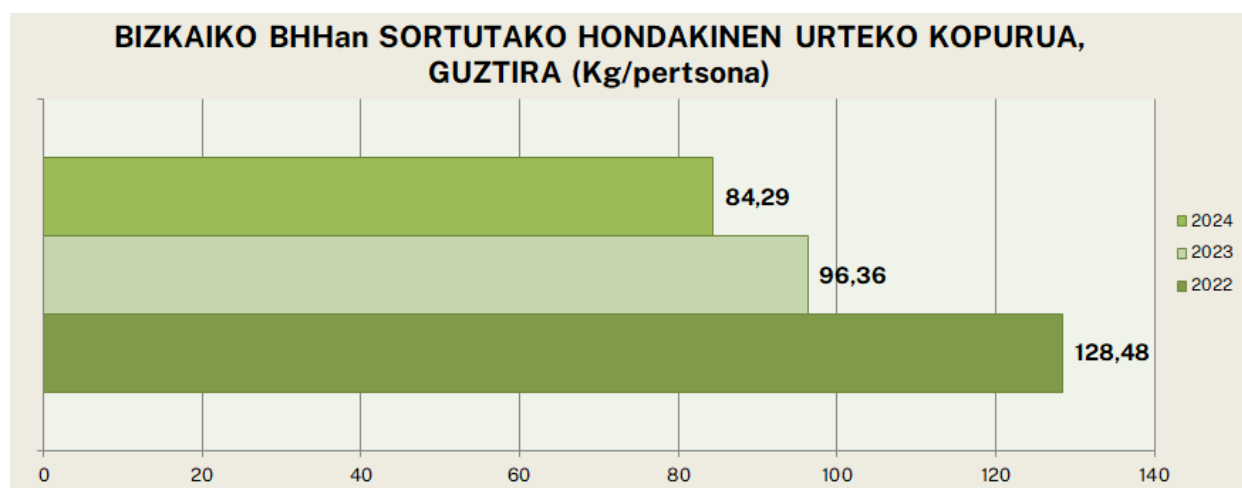
BIZKAIKO HHBan SORTUTAKO HONDAKIN ARRISKUTSUEN URTEKO KOPURUA, GUZTIRA:

HONDAKIN ARRISKUTSUAK BIZKAIKO HHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (kg)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kg/pertsona)
HONDAKIN FLUORESZENTEAK			
2024	0	7	0
2023	0	8	0
2022	0	9	0
PILA-HONDAKINAK			
2024	0,7	7	0,10
2023	1,9	8	0,24
2022	1,3	9	0,14
HONDAKIN ARRISKUTSUAK BIZKAIKO HHB, GUZTIRA			
2024	0,7	7	0,10
2023	1,9	8	0,24
2022	1,3	9	0,14

Azken urteotan ez da fluoreszenteen hondakinik sortu, Bizkaiko bulegoa eraiki berria delako. Pila-hondakin (kg) sorrerari dagokionez, % 63,2 jaitsi da 2023tik eta % 46,2 2022tik. Ondorioz, eraginkortasun-adierazlea % 58,3 eta % 28,6 txikiagoa izan da 2024an 2023an eta 2022an, hurrenez hurren. Pilen hondakin fluktuazioaren arrazoi nagusia bulegoetatik kontratua amaitzen den etxebizitzetako eta AROC motako elementu libreetatako pila guztiak ordeztan direlako da.

BIZKAIKO HHBan SORTUTAKO HONDAKINEN URTEKO KOPURUA, GUZTIRA:

HONDAKINAK BIZKAIKO HHB	A zifra Sortutako zenbatekoa (kg)	B zifra Pertsona kop.	R zifra = A/B Efizientzia-adierazlea (kg/pertsona)
BIZKAIKO HHB-KO HONDAKINAK, GUZTIRA			
GUZTIRA 2024	590	7	84,29
GUZTIRA 2023	771	8	96,36
GUZTIRA 2022	1.156	9	128,48

Guztira, % 23,5 murriztu da Bizkaiko HHBn sortutako hondakin kopurua (kg) eta % 12,5 eraginkortasun-adierazlea (kg/pertsona) 2024an, aurreko urtearen aldean. Jaitsiera orokor hori, batez ere, hiri-hondakin eta paper eta/edo kartoizko hondakin sorrera txikiagoak duen eraginagatik gertatzen da.

GIPUZKOAKO HHB

BALORIZATU EZIN DIREN HONDAKIN EZ-ARRISKUTSUEN URTEKO GUZTIZKO SORRERA GIPUZKOAKO HHBan:

HIRI-HONDAKINAK GIPUZKOAKO HHB	A zifra Sortutako zenbatekoa (kg)	B zifra Pertsona kop.	R zifra = A/B Efizientzia-adierazlea (kg/pertsona)
HIRI-HONDAKINAK			
2024	108	5	21,60
2023	110	5	22,00
2022	107	5	21,40

Azken 3 urteetan sortutako hiri-hondakinen eraginkortasun-adierazlea (kg/pertsona) ia berdin mantendu da, 2024ko eraginkortasun-faktorea 2023koa baino % 1,8 txikiagoa eta 2022koa baino % 0,9 handiagoa izanik.

HONDAKIN EZ-ARRISKUTSU BALORIZAGARRIEN URTEKO GUZTIZKO SORRERA GIPUZKOAKO HHBan:

HONDAKIN EZ-ARRISKUTSUAK GIPUZKOAKO HHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (kg)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kg/pertsona)
PAPER- ETA KARTOI-HONDAKINAK			
2024	112	5	22,40
2023	115	5	23,00
2022	119	5	23,80
PLASTIKO-HONDAKINAK			
2024	59	5	11,80
2023	60	5	12,00
2022	60	5	12,00
TONER-HONDAKINAK			
2024	1	5	0,20
2023	5	5	1,00
2022	0	5	0
HONDAKIN EZ-ARRISKUTSU BALORIZAGARRIAK GUZTIRA GIPUZKOAKO HHBan			
2024	172	5	34,40
2023	180	5	36,00
2022	179	5	35,80

Baliotu daitezkeen hondakin ez-arriskutsuen guztizkoan, eraginkortasun-adierazlea % 4,4 murriztu da 2023koaren aldean, eta % 3,9 jaitsi da 2022koaren aldean. Aurreko urteetan baino paper eta kartoi hondakin, plastiko hondakin eta toner hondakin kg gutxiago sortu dira 2024an.

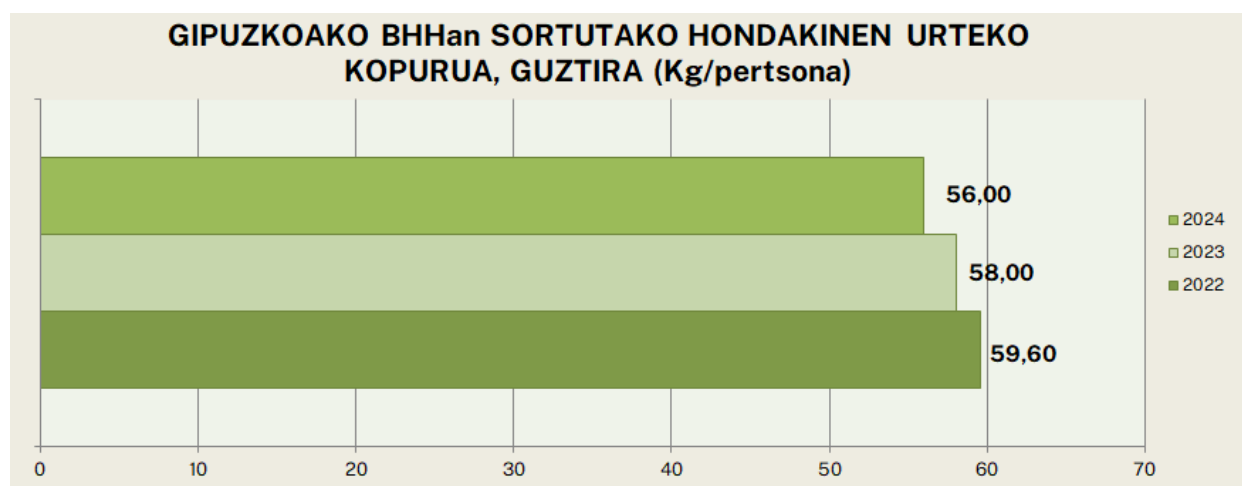
GIPUZKOAKO HHBan SORTUTAKO HONDAKIN ARRISKUTSUEN URTEKO KOPURUA, GUZTIRA:

HONDAKIN ARRISKUTSUAK GIPUZKOAKO HHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (kg)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kg/pertsona)
HONDAKIN FLUORESZENTEAK			
2024	0	5	0
2023	0	0	0
2022	1,2	5	0,24
PILA-HONDAKINAK			
2024	0,5	5	0,10
2023	0,1	5	0,02
2022	10,9	5	2,18
HONDAKIN ARRISKUTSUAK GIPUZKOAKO HHB, GUZTIRA			
2024	0,5	5	0,10
2023	0,1	5	0,02
2022	12,1	5	2,42

Gipuzkoako HHBetan sor daitezkeen hondakin arriskutsuak pilak eta fluoreszenteak dira. Azken urteotan ez da fluoreszenteen hondakinik sortu bulego honetan; izan ere, 2021ean, luminariak (fluoreszenteak) kontsumo txikiko beste batzuekin (LED) aldatzeko politika ezarri da. Pila-hondakinak (kg) sorrerari dagokionez, % 400,0 igo da 2023tik, eta % 95,4 jaitsi 2023tik. Urteko pila hondakinak bat datoz kontratua amaitzen den AROC motako etxebizitza eta elementu libreekin.

GIPUZKOAKO HHBan SORTUTAKO HONDAKINEN URTEKO KOPURUA, GUZTIRA:

HONDAKINAK GIPUZKOAKO HHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (kg)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kg/pertsona)
GIPUZKOAKO HHBko HONDAKINAK, GUZTIRA			
GUZTIRA 2024	280	5	56,00
GUZTIRA 2023	290	5	58,00
GUZTIRA 2022	298	5	59,60

Gipuzkoako HHBren zentroan sortutako hondakin guztizkoa % 3,4 jaitsi da 2024an, aurreko urtearen aldean, eraginkortasun-adierazlearen arabera (kg/pertsona). Sortutako hondakin guztizko kopurua (kg), balio absolutuetan, 2023koa baino % 3,4 txikiagoa da, eta 2022koa baino % 6,0 txikiagoa. Egoera honen arrazoi nagusia da hiri hondakin, hondakin ez arriskutsu eta hondakin arriskutsu gutxiago sortu direla egoitza honetan.

Visesako GUZT. [ARABAKO EGOITZA NAG.+BIZKAIKO HHB+GIPUZKOAKO HHB]

BALORIZATU EZIN DIREN HONDAKIN EZ-ARRISKUTSUEN URTEKO GUZTIZKO SORRERA Visesan:

HIRI-HONDAKINAK Visesa	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (kg)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kg/pertsona)
Visesako HIRI-HONDAKINAK, GUZTIRA			
2024	5.288	91	58,11
2023	5.208	90	57,87
2022	5.450	89	61,24

HONDAKIN EZ-ARRISKUTSU BALORIZAGARRIEN URTEKO GUZTIZKO SORRERA Visesan:

HONDAKIN EZ-ARRISKUTSUAK Visesa	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (kg)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kg/pertsona)
Visesako HONDAKIN EZ-ARRISKUTSUAK, GUZTIRA			
2024	3.551	91	39,02
2023	3.124	90	34,71
2022	4.838	89	54,36

Visesan SORTUTAKO HONDAKIN ARRISKUTSUEN URTEKO KOPURUA, GUZTIRA:

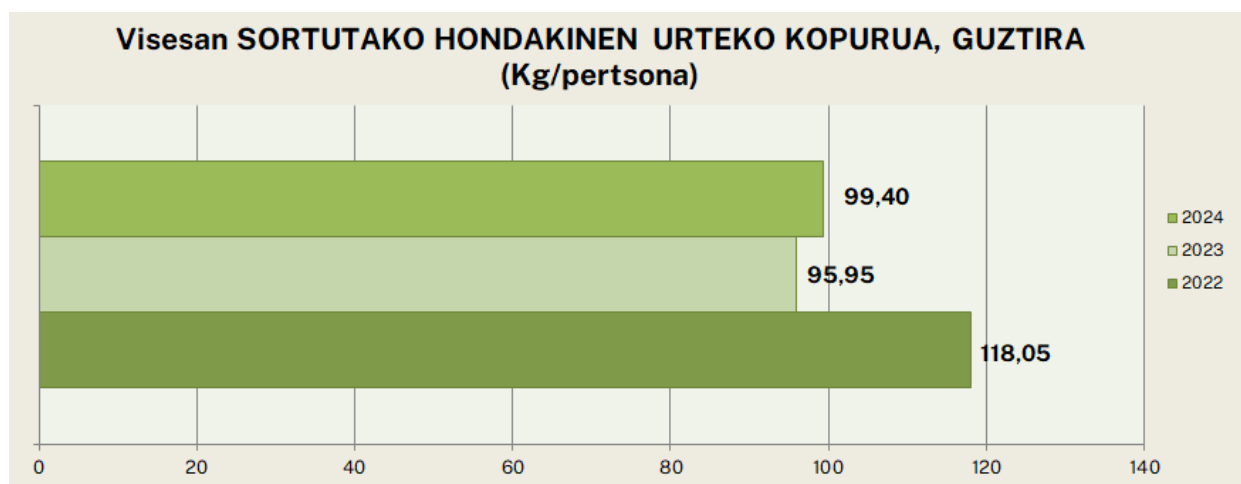
HONDAKIN ARRISKUTSUAK Visesa	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (kg)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kg/pertsona)
Visesako HONDAKIN ARRISKUTSUAK, GUZTIRA			
2024	206,4	91	2,27
2023	303,9	90	3,38
2022	217,8	89	2,45

Visesan SORTUTAKO HONDAKINEN URTEKO KOPURUA, GUZTIRA:

Visesa osatzen duten egoitzen multzoa aintzat hartuta, sortutako hondakinen guztizkoak erakusten dira, horien motaren arabera.

HONDAKINAK Visesa	A zifra			
	Sortutako zenbatekoa (t)			
	HIRI-HONDAKINAK	BALORIZA DAITEZKEEN HONDAKIN EZ-ARRISKUTSUAK	HONDAKIN ARRISKUTSUAK	SORTUTAKO HONDAKINAK, GUZTIRA
GUZTIRA 2024	5.288	3.551	206,4	9.045
GUZTIRA 2023	5.208	3.124	303,9	8.636
GUZTIRA 2022	5.450	4.838	217,8	10.506

HONDAKINAK Visesa	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (kg)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kg/pertsona)
Visesako HONDAKINAK, GUZTIRA			
GUZTIRA 2024	9.045	91	99,40
GUZTIRA 2023	8.636	90	95,95
GUZTIRA 2022	10.506	89	118,05

Lortutako datuek erakusten dutenez, sortutako kantitatea (kg) handitu egin da aurreko hiru urteetan 2024ra murriztu ondoren. Efizientziaren adierazlea (kg/pertsona) 2023koa baino % 3,6 handiagoa da, eta 2022koa baino % 15,8 txikiagoa.

Visesako hondakinen kudeaketari dagokionez, adierazi behar da honako politika hauekin jarraitzen dela:

- Gelak birmoldatzeko edo luminariak aldatzeko, argiztapena berritzeko, luminariak kontsumo eraginkorragoko beste batzuekin (LED) aldatuz. 2024an, argi guztien % 100 berritu da.
- Pertsona bakarreko inprimaketa-ekipoak aldatzea, gutxieneko ingurumen-baldintzak betetzen dituzten talde-funtzio anitzeko ekipo eta inprimagailuekin. Inprimagailuak konfiguratu ditu kontsumoei buruzko datuak lortu eta paper-kontsumoari buruzko erabakiak hartu ahal izateko.
- Plastikozko materialen alternatibak etengabe bilatzea (edalontziak, ur-bidoiak, karpetak eta antzekoak).
- Ingurumen-irizpideak sartzea bulegoetarako hornidura-kontratuetan, enbalajeari buruzko klausula puntuagarri bat zehaztuta: "Enpresak konpromisoa hartzen du kartoi birziklatuzko enbalajeetan produktuak entregatzeko, eta materialak ahalik eta gutxien biltzeko".

5.5 – LURZORUAREN ERABILERA BIODIBERTSITATEAREKIKO

Biodibertsitatea egoitzetako lurzoruen erabilera osoa da. Visesaren egoitza guztiak eraikinen barruan dauden bulegoak dira, eta ez dute osorik zigilatutako azalerarik, ez naturaren arabera orientatutako zentroen kanpoko edo barruko azalerarik.

Hiru egoitzetan Alokabideko langileekin partekatzen da bulegoen espazioa (Visetatik kanpo dagoena), eta, beraz, erakunde bakoitzari (Visesa eta Alokabide) egokituko litzaiekeen azaleraren % m²-ak ezartzea erabaki zen, okupatutako espazio osoaren artean dagoen langile-kopuruaren datuaren arabera. Horrela, erakunde bakoitzerako kopurua zehaztu zen, eta hori aldatu egiten da urte batetik bestera, bi erakundeetako langileen aldakuntzen arabera.

ARABAKO EGOITZA NAGUSIKO LURZORUAREN ERABILERA, GUZTIRA:

BIODIBERTSITATEA ARABAKO EGOITZA NAGUSIA	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Zenbatekoa (gainazalaren m ²)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (gainazalaren m ² /pertsona)
2024	2.811,3	79	35,6
2023	2.842,3	77	36,9
2022	2.803,3	75	37,4

BIZKAIKO HHBko LURZORUAREN ERABILERA, GUZTIRA:

BIODIBERTSITATEA BIZKAIKO HHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Zenbatekoa (gainazalaren m ²)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (gainazalaren m ² /pertsona)
2024	252,9	7	36,1
2023	296,2	8	37,0
2022	325,1	9	36,1

GIPUZKOAKO HHBko LURZORUAREN ERABILERA, GUZTIRA:

BIODIBERTSITATEA GIPUZKOAKO HHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Zenbatekoa (gainazalaren m ²)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (gainazalaren m ² /pertsona)
2024	86,9	5	17,4
2023	90,5	5	18,1
2022	94,4	5	18,9

5.6 – IGORPENAK

Emisiones anuales totales de gases de efecto invernadero

Visesak urtean sortzen dituen berotegi-efektuko gasen igorpenak energia-kontsumoarekin lotuta daude. Kontsumo horren barruan daude bulegoetako elektrizitate-kontsumoa eta hiru egoitzetan erregistratutako ibilgailuen erregai-kontsumoa, bai eta Arabako Egoitzan eta Bizkaiko bulego berrian gerta daitezkeen gas hozgarriaren birkargak ere.

Egoitza bakoitzean energia-kontsumo horiekin lotutako CO₂ igorpenak kalkulatzeko, Ingurumen Adierazpen honen 5.1 atalean jasotako kontsumoen datuak erabili dira, eta gas hozgarriaren datua ekipoen mantentze-lanen parteetatik lortzen da. Horiei guztiei Trantsizio Ekologiko eta Erronka Demografikorako Ministerioaren Klima Aldaketaren Espainiako Bulegoak (MITECO) emandako bihurketa-faktore hauek aplikatzen dizkiegu.

2022ko eta 2023ko eta 2024ko datuak kalkulatzeko, 2023ko ekaineko V28, eta 2024ko maiatzeko V29 eta 2025eko maiatzeko V30 Karbono Aztarnaren Kalkulagailua erabili da, hurrenez hurren.

Jarraian, aplika daitezkeen bihurketa-faktoreak jaso dira:

Alderdia	Jatorrizko magnitudea	Bihurketa-faktorea (*) kg eqCO ₂
		2021 – 2022 - 2023
ELEKTRIZITATEA (Araba, Gipuzkoa eta Bizkaia) (*)	1 kW/h	0 kg eqCO₂
R-410A HOZGARRIA (Araba eta Bizkaia)	1 kg	2022: 1.923,50 kg eqCO₂ 2023 y 2024: 2.256 kg eqCO₂

(*) Arabako Egoitzaren eta Bizkaiko HHBaren kasuan, ibilgailuen kontsumo elektrikoa ere jaso da.

Kalkulagailu horretan, lehenengoz, joan-etorrietarako erregaiei lotutako igorpenen kalkuluan kontuan hartu beharreko CH₄ eta N₂O faktoreak ere jaso dira. Erregai bakoitzaren kontsumo-datua sartzean, amaierako kalkulua lortzen da zuzenean. Jarraian, 2022, 2023 eta 2024 urteetako kontsumoei lotutako faktoreak eta kalkuluak jasotzen dira, kalkulagailu honek ezartzen duenaren arabera:

2022. urtea

Eraikina/ Egoitza	Erragai mota	Kopurua	Emisio-faktorea			Isuri nagusiak A.1			Guztizko isuriak A.1 kg CO ₂ e
			Lehenetsita						
			kg CO ₂ /ud	g CH ₄ /ud	g N ₂ O/ud	kg CO ₂	g CH ₄	g N ₂ O	
ARABAKO EGOITZA NAGUSIA	B7 (l)	326,0	2,488	0,007	0,119	811,09	1,96	38,47	821,43
ARABAKO EGOITZA NAGUSIA	LPG (l)	419,0	1,737	0,210	0,016	692,19	85,90	6,70	696,37
ARABAKO EGOITZA NAGUSIA	E5 (l)	7.926,0	2,237	0,243	0,025	17.722,54	1.941,87	206,08	17.831,52
							Guztira t CO ₂ eq	19,349	
GIPUZKOAK O HHB	LPG (l)	28,0	1,737	0,210	0,016	46,26	5,74	0,45	46,54
GIPUZKOAK O HHB	E5 (l)	338,0	2,237	0,243	0,025	755,77	82,81	8,79	760,42
							Guztira t CO ₂ eq	0,807	

2023. urtea

Eraikina/ Egoitza	Erragai mota	Kopurua	Emisio-faktorea			Isuri nagusiak A.1			Gutizko isuriak A.1 kg CO ₂ e
			Lehenetsita						
			kg CO ₂ /ud	g CH ₄ /ud	g N ₂ O/ud	kg CO ₂	g CH ₄	g N ₂ O	
ARABAKO EGOITZA NAGUSIA	LPG (l)	129	1,652	0,200	0,014	213,11	25,80	1,81	214,32
ARABAKO EGOITZA NAGUSIA	E5 (l)	7.748	2,237	0,224	0,021	17.332,28	1.735,55	162,71	17.425,12
							Gutizira t CO ₂ eq	17,639	
GIPUZKOAK O HHB	E5 (l)	370	2,237	0,224	0,021	827,69	82,88	7,77	832,12
							Gutizira t CO ₂ eq	0,832	

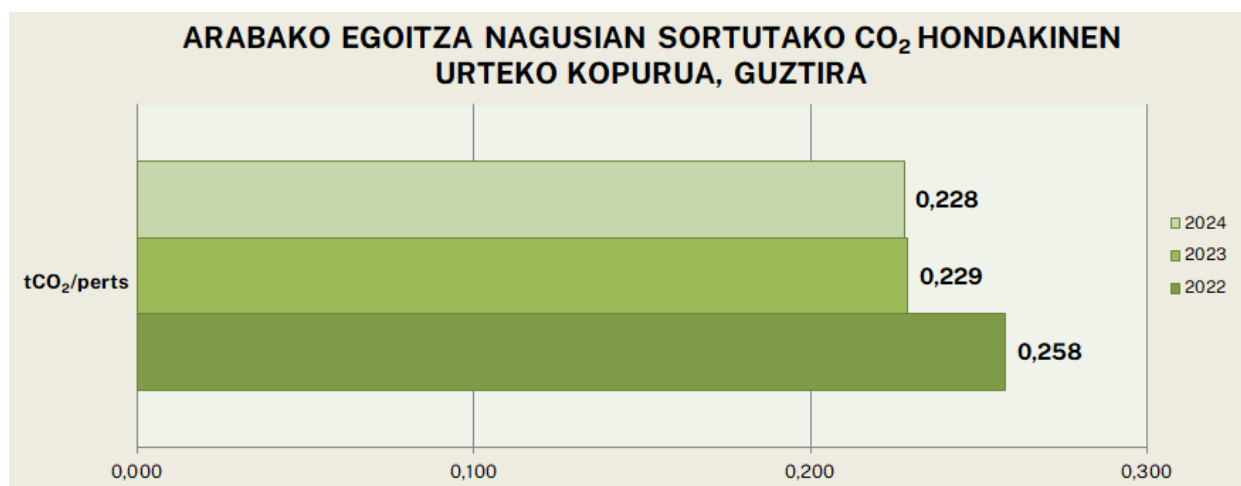
2024. urtea

Eraikina/ Egoitza	Erragai mota	Kopurua	Emisio-faktorea			Isuri nagusiak A.1			Gutuzko isuriak A.1 kg CO ₂ e
			Lehenetsita						
			kg CO ₂ /ud	g CH ₄ /ud	g N ₂ O/ud	kg CO ₂	g CH ₄	g N ₂ O	
ARABAKO EGOITZA NAGUSIA	E5 (l)	8.024	2,237	0,226	0,022	17.949,69	1.813,42	176,53	18.048,47
							Gutuzira t CO ₂ eq		18,048
GIPUZKOAK O HHB	E5 (l)	292	2,237	0,226	0,022	653,20	65,99	6,42	656,80
							Gutuzira t CO ₂ eq		0,657

ARABAKO EGOITZA NAGUSIA

BEROTEGI-EFEKTUKO GASEN URTEKO IGORPENAK ARABAKO EGOITZAN:

BEROTEGI-EFEKTUA ERAGITEN DUTEN GASEN IGORPENAK ARABAKO EG. NAG.	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (tCO ₂)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (tCO ₂ /pertsona)
ENERGIA ELEKTRIKOAREN KONTSUMOARI LOTUTAKO IGORPENAK			
2024	0	79	0
2023	0	77	0
2022	0	75	0
IBILGAILUEN ERREGAIARI LOTURIKO IGORPENAK			
2024	18,048	79	0,228
2023	17,639	77	0,229
2022	19,349	75	0,258
HOZGARRIARI LOTUTAKO IGORPENAK			
2024	0	79	0
2023	0	77	0
2022	0	75	0
BEROTEGI-EFEKTUKO GASEN GUZTIZKO IGORPENAK ARABAKO EGOITZAN			
GUZTIRA 2024	18,048	79	0,228
GUZTIRA 2023	17,639	77	0,229
GUZTIRA 2022	19,349	75	0,258

Isurien guztizko eraginkortasunaren adierazlea (tCO₂/pertsona) % 0,4 murriztu da aurreko ekitaldiaren aldean, eta % 11,6 2022koaren aldean.

Garrantzitsua da nabarmentzea azken urteotan emisio mota guztien murrizketa orokorra gertatu dela; izan ere, 2019tik ez da kontsumo elektrikoarekin lotutako CO₂ isuririk sortzen energia garbia kontsumitzeagatik, ingurumen-inpaktu hobea duten erregaiak erabiltzeagatik eta azken lau urteetan ez da hozgarriaren birkargarik gertatu.

BIZKAIKO HHB

BEROTEGI-EFEKTUKO GASEN URTEKO IGORPENAK BIZKAIKO HHBan:

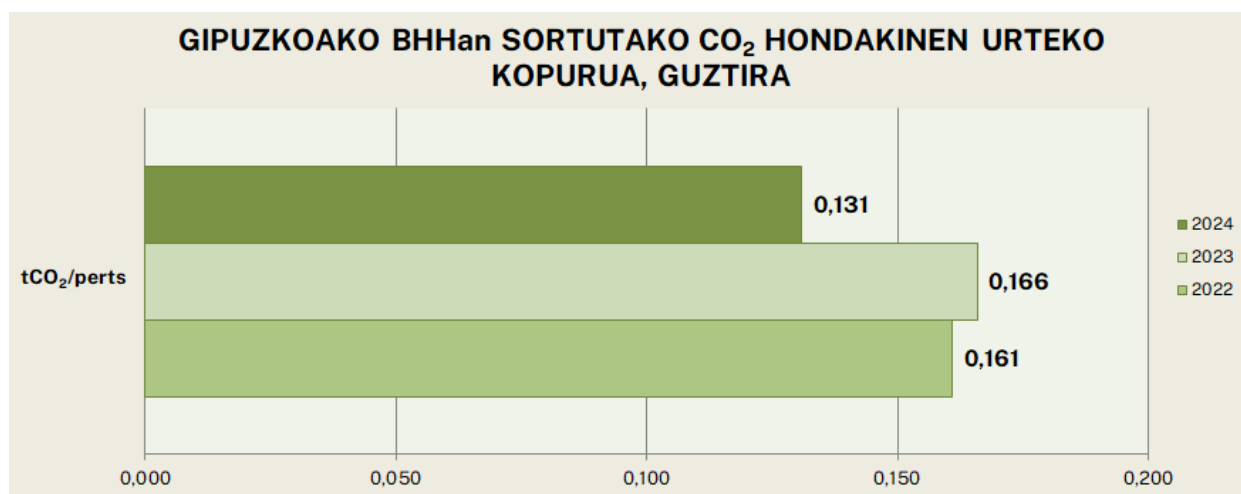
BEROTEGI-EFEKTUA ERAGITEN DUTEN GASEN IGORPENAK BIZKAIKO HHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (tCO ₂)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (tCO ₂ /pertsona)
ENERGIA ELEKTRIKOAREN KONTSUMOARI LOTUTAKO IGORPENAK			
2024	0	7	0
2023	0	8	0
2022	0	9	0
IBILGAILUEN ERREGAIARI LOTURIKO IGORPENAK			
2024	0	7	0
2023	0	8	0
2022	0	9	0
HOZGARRIARI LOTUTAKO IGORPENAK			
2024	0	7	0
2023	0	8	0
2022	0	9	0
BEROTEGI-EFEKTUKO GASEN GUZTIZKO IGORPENAK BIZKAIKO HHBan			
GUZTIRA 2024	0	7	0
GUZTIRA 2023	0	8	0
GUZTIRA 2022	0	9	0

Bizkaiko HHBen jada ez da energia-kontsumoaren (elektrizitatea eta erregaiak) ondoriozko CO₂ isurketarik gertatzen, 2019ko abuztutik % 100 berriztagarria den energia kontsumitzen hasi delako eta 2021etik egoitza horri lotutako ibilgailu bakarra elektrikoa delako; gainera, azken urteetan ez da hozgarri-kargarik behar izan.

GIPUZKOAKO HHB

BEROTEGI-EFEKTUKO GASEN URTEKO IGORPENAK GIPUZKOAK HHBan:

BEROTEGI-EFEKTUA ERAGITEN DUTEN GASEN IGORPENAK GIPUZKOAKO HHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (tCO ₂)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (tCO ₂ /pertsona)
ENERGIA ELEKTRIKOAREN KONTSUMOARI LOTUTAKO IGORPENAK			
2024	0	5	0
2023	0	5	0
2022	0	5	0
IBILGAILUEN ERREGAIARI LOTURIKO IGORPENAK			
2024	0,657	5	0,131
2023	0,832	5	0,166
2022	0,807	5	0,161
BEROTEGI-EFEKTUKO GASEN GUZTIZKO IGORPENAK GIPUZKOAKO HHBan			
GUZTIRA 2024	0,657	5	0,131
GUZTIRA 2023	0,832	5	0,166
GUZTIRA 2022	0,807	5	0,161

Gainerako egoitzekin bat etorritik, Gipuzkoan ez da kontsumo elektrikoari lotutako CO₂ emisiorik kontabilizatzen 2019tik, % 100 berriztagarria den energia elektrikoa kontsumitzen delako.

Gipuzkoako HHBan, berotegi-efektuko isuri guztiek lotura zuzena dute erregai-kontsumoarekin. 2024 honetan, emisio horien eraginkortasun-adierazleak nabarmen egin du behera: % 21,1 2023tik eta % 18,6 2022tik.

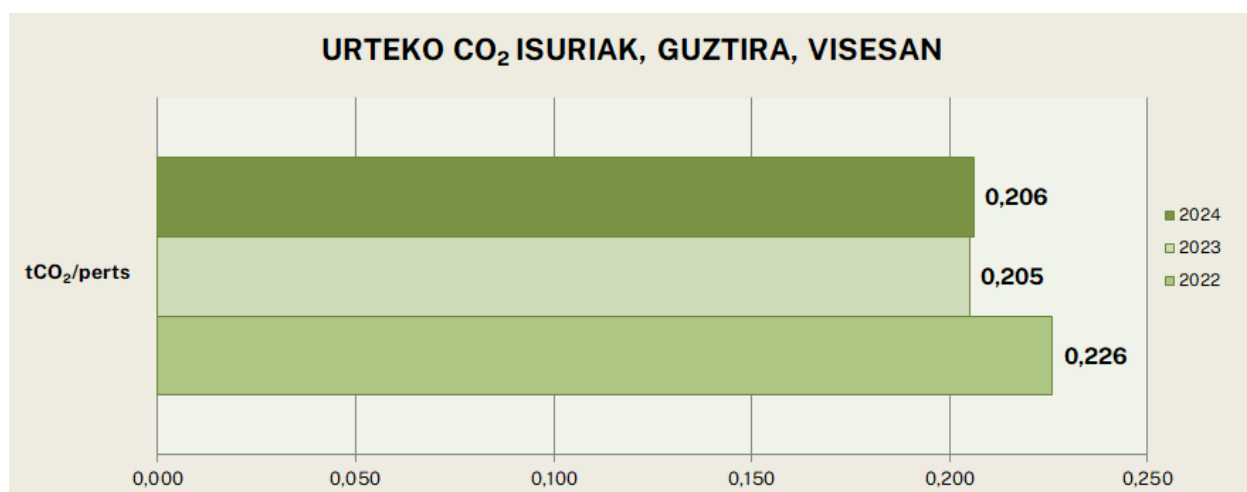
Visesako GUZT. [ARABAKO EGOITZA NAG.+BIZKAIKO HHB+GIPUZKOAKO HHB]

BEROTEGI-EFEKTUKO GASEN URTEKO IGORPENAK GUZTIRA Visesan:

Visesa osatzen duten egoitzen multzoa aintzat hartuta, sortutako igorpenen guztizkoak erakusten dira, horien motaren arabera.

BEROTEGI-EFEKTUA ERAGITEN DUTEN GASEN IGORPENAK Visesa	A zifra			
	Sortutako zenbatekoa (tCO ₂)			
	KONTSUMO ELEKTRIKOARI LOTURIKO IGORPENAK	IBILGAILUEN ERREGAIARI LOTURIKO IGORPENAK	GAS HOZGARRIARI LOTURIKO IGORPENAK	BEROTEGI- EFEKTUA ERAGITEN DUTEN GASEN IGORPENAK
GUZTIRA 2024	0	18,705	0	18,705
GUZTIRA 2023	0	18,471	0	18,471
GUZTIRA 2022	0	20,156	0	20,156

BEROTEGI-EFEKTUA ERAGITEN DUTEN GASEN IGORPENAK Visesa	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (tCO ₂)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (tCO ₂ /pertsona)
BEROTEGI-EFEKTUKO GASEN GUZTIZKO IGORPENAK Visesan			
GUZTIRA 2024	18,705	91	0,206
GUZTIRA 2023	18,471	90	0,205
GUZTIRA 2022	20,156	89	0,226

2024an, eraginkortasun-adierazleak (tCO₂/pertsona) % 0,5 egin du gora 2023arekiko, eta % 8,8 jaitsi da 2022arekiko. Berotegi-efektuko gasen urteko guztizko isurketen murrizketa handiaren eragin orokor hori honako politika eta sistematika hauek aplikatzearen ondorio izan da:

- % 100 berriztagarria den elektrizitate-kontsumoa sustatzea.
- Pixkanaka, Visesaren flotako gasolio-ibilgailuak ingurumen-portaera hobea duten ibilgailuekin (hibridoak eta/edo elektrikoak) ordezkatzeari. Gainera, ibilgailuen birkarga elektrikoko puntuen instalazioa ezartzen amaitu da (12 ibilgailu elektriko arteko birkarga-ahalmenarekin Bizkaiko Egoitza Nagusi eta Bizkaiko HHB artean).

Airera egindako urteko igorpenak, guztira

Visesak, CH₄, N₂O, PFC, NF₃ y SF₆-ren isuriei dagokienez, ez du instalaziorik atmosferara halako isuri-fokuekin, egoitzetan administrazio-jarduerak garatzen baititu. Batetik, Visesarren instalazioak aztertuz gero, autoetako erregaiak erretzean bakarrik sor daitezke gasen isuri adierazgarriak eta, horregatik, NO_x, SO_x, eta PM igortzen dira. Bestalde, HFCak gas hozgarriak kargatzeari lotuta daude, baina ingurumen-adierazpen honen xede diren azken 3 urteetan ez da kargarik izan.

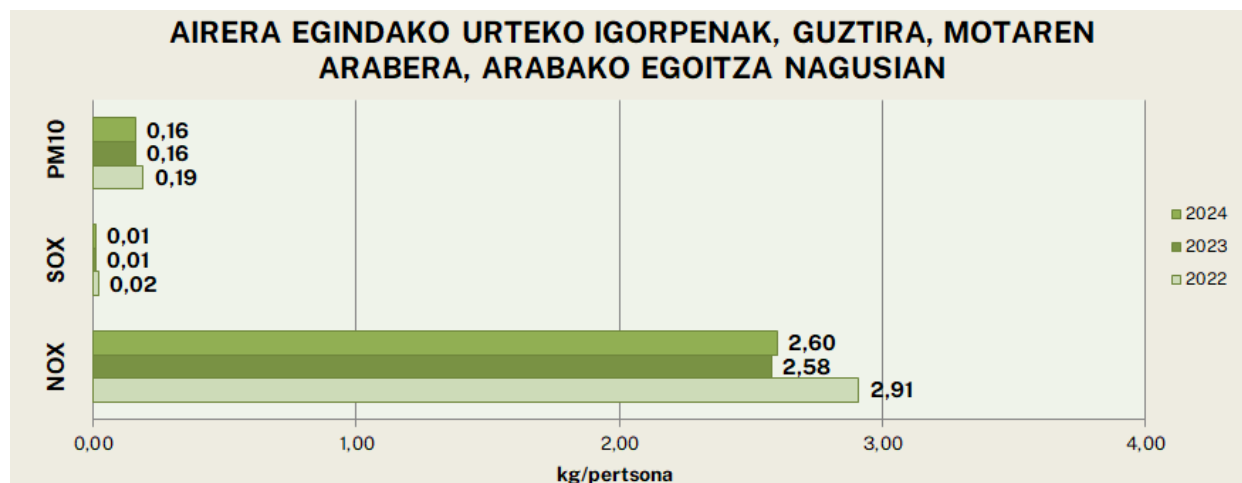
Informazio hori eskuratzeko aukera ematen duen neurketarik ez dugunez, zenbatespena honako hauetan zehaztutakoari jarraikiz egin da: Airera egindako igorpenak neurtu, zenbatetsi eta kalkulatzeko gida teknikoa; apirilaren 20ko 508/2007 Errege Dekretua eta igorpen horiek kalkulatzeko EPRTA Araudia.

Hona hemen azken urteetako igorpenei loturiko informazioa:

ARABAKO EGOITZA NAGUSIA

AIRERA EGINDAKO URTEKO IGORPENAK, GUZTIRA, MOTAREN ARABERA, ARABAKO EGOITZA NAGUSIAN:

AIRERA EGINDAKO IGORPENAK ARABAKO EGOITZA NAGUSIA	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (kg)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kg/pertsona)
NOX IGORPENAK			
2024	205,60	79	2,60
2023	198,83	77	2,58
2022	218,38	75	2,91
SOX IGORPENAK			
2024	0,62	79	0,01
2023	0,61	77	0,01
2022	1,74	75	0,02
PM10 IGORPENAK			
2024	12,61	79	0,16
2023	12,19	77	0,16
2022	14,18	75	0,19

2024. urtean, 2023. eta 2022. urteekin alderatuz gero, NOx isurien eraginkortasun-adierazleak (kg/pertsona) % 0,8 egin du gora pixka bat, eta % 10,6 egin du behera; SOx isurketen kasuan, mantendu egin dira aurreko urtearekin alderatuta, eta % 50,0 jaitsi da 2022arekin alderatuta; eta, azkenik, PM10 isurien kasuan ere mantendu egin dira aurreko urtearekin alderatuta, eta % 15,8 jaitsi dira 2022arekin alderatuta. Azpimarratu behar da azken urteotan aire-emisioen murrizketa orokorra gertatu dela, ingurumen-portaera hobea duten erregaiak erabili direlako eta azken lau urteetan ez delako hozgarri-kargarik egin.

BIZKAIKO HHB

AIRERA EGINDAKO URTEKO IGORPENAK, GUZTIRA, MOTAREN ARABERA, BIZKAIKO HHBan:

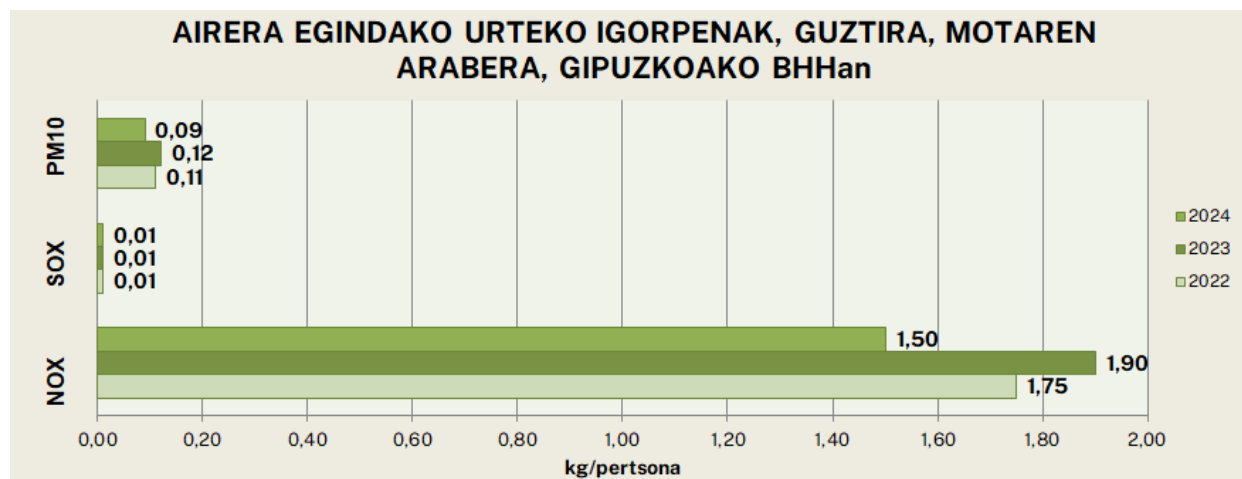
AIREKO IGORPENAK BIZKAIKO HHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (kg)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kg/pertsona)
NOX IGORPENAK			
2024	0	7	0
2023	0	8	0
2022	0	9	0
SOX IGORPENAK			
2024	0	7	0
2023	0	8	0
2022	0	9	0
PM10 IGORPENAK			
2024	0	7	0
2023	0	8	0
2022	0	9	0

Bizkaiko HHBn ez da aire-emisiorik egin (NOx, SOx eta PM) ibilgailuak ordezkatzeko politikaren ondorioz. 2021ean, egoitza horretako auto bakarra, gasolioa erabiltzen zuena, ibilgailu elektriko batekin ordeztu zen. Bestalde, Trenbidearen etorbidean (Bilba o) egoitza berria ireki zenetik ere ez da hozgarri-kargarik izan.

GIPUZKOAKO HHB

AIRERA EGINDAKO URTEKO IGORPENAK, GUZTIRA, MOTAREN ARABERA, GIPUZKOAKO HHBan:

AIREKO IGORPENAK GIPUZKOAKO HHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (kg)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kg/pertsona)
NOX IGORPENAK			
2024	7,48	5	1,50
2023	9,48	5	1,90
2022	8,73	5	1,75
SOX IGORPENAK			
2024	0,02	5	0,01
2023	0,03	5	0,01
2022	0,03	5	0,01
PM10 IGORPENAK			
2024	0,46	5	0,09
2023	0,58	5	0,12
2022	0,53	5	0,11

Gipuzkoako HHBen, eraginkortasun energetikoaren adierazlea (kWh/pertsona) jaitsi egin da aurreko urteetako balioekin alderatuta, egoitza horretako auto hibrido bakarra (gasolina/GLP) beste auto hibrido batek ordezkatu duelako (gasolina/elektrikoa), eta horrek portaera positiboagoa izan du isuriek.

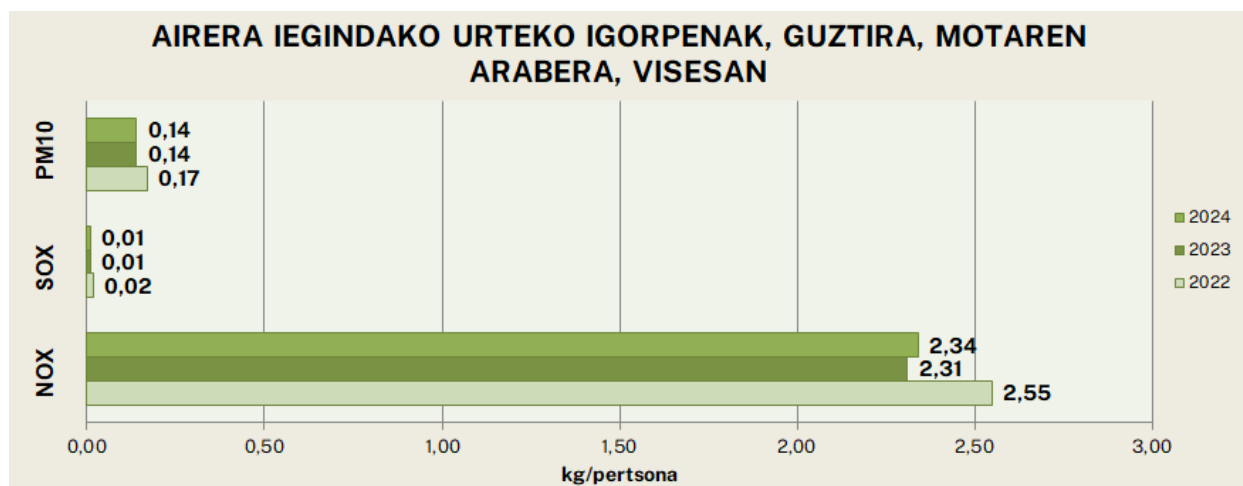
Horregatik, 2023. eta 2022. urteekin alderatuz gero, eraginkortasun-adierazlea (kg/pertsona) NOx isurketen % 21,1 eta % 14,2 murriztu da, hurrenez hurren; PM10 isurketen % 25,0 eta % 18,2 murriztu da, eta SOx isurketek konstante iraun dute.

Visesako GUZT. [ARABAKO EGOITZA NAG.+BIZKAIKO HHB+GIPUZKOAKO HHB]

AIRERA EGINDAKO URTEKO IGORPENAK, GUZTIRA, Visesan:

Visesa osatzen duten egoitza guztiak kontuan hartuta, hona hemen aztertu diren gasen igorpenen zifrak:

AIREKO IGORPENAK Visesa	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (kg)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (kg/pertsona)
NOX IGORPENAK, GUZTIRA, Visesan			
GUZTIRA 2024	213,08	91	2,34
GUZTIRA 2023	208,31	90	2,31
GUZTIRA 2022	227,11	89	2,55
SOX IGORPENAK, GUZTIRA, Visesan			
GUZTIRA 2024	0,64	91	0,01
GUZTIRA 2023	0,64	90	0,01
GUZTIRA 2022	1,77	89	0,02
PM10 IGORPENAK, GUZTIRA, Visesan			
GUZTIRA 2024	13,07	91	0,14
GUZTIRA 2023	12,77	90	0,14
GUZTIRA 2022	14,71	89	0,17

Urteko guztizko aire-isurketen eraginkortasun-adierazle guztiak (NOx, SOx eta PM10) 2023ko parametro berberetan mantendu dira, eta jaitsi egin dira 2022ko datuen aldean. Zehazki, 2024ko kg/pertsona kopurua eta 2022koa NOx emisioen % 8,2, SOx emisioen % 50,0 eta PM emisioen % 17,6 murriztu dira.

Ibilgailu hibrido eta/edo elektriko berriak sartzeak (horien erregaiek bero-ahalmen txikiagoa dute, eta gasolio- edo gasolina-ibilgailu tradizionalek baino aire-emisio txikiagoak eragiten dituzte), diseinu iraunkorrakoak dituzten egoitza berriak irekitzeak (adibidez, hozte-ekipoak) eta egoitzak eta ibilgailuak urrutitik egindako lanaren ondorioz gutxiago erabiltzeak, adibidez, zuzenean lagundu dute azken urte hauetan emaitza ezin hobeak lortzen.

6. INGURUMEN-PORTAERAREN BESTE ADIERAZLE BATZUK: INGURUMEN-KUDEAKETAKO JARDUNBIDE HOBEAK BULEGO IRAUNKORRETARAKO

Visesak **Sektoreko Erreferentzia Dokumentua (SED)**, **administrazio publikoaren sektorerako ingurumen-kudeaketarako jardunbide egoki eta bikaintasuneko parametro konparatiboei buruzkoa** hartu du oinarri eta, hortik abiatuta, **bulego jasangarriak** izateko hainbat adierazle kalkulatu ditu, 2018tik aurrera. Hala, urtero gauzatzen dugun helburuen berrikuspenaren esparruan eta gure ingurumen-alderdi eta kudeaketa-politikarekin bat, adierazle horiek aintzat har ditzakegu gure egoitzei loturiko ingurumen-portaera hobetzeko ekintza berriak gauzatzerakoan.

Ingurumena kudeatzeko jardunbide egokiak (IKJE) bulego jasangarriak izateko

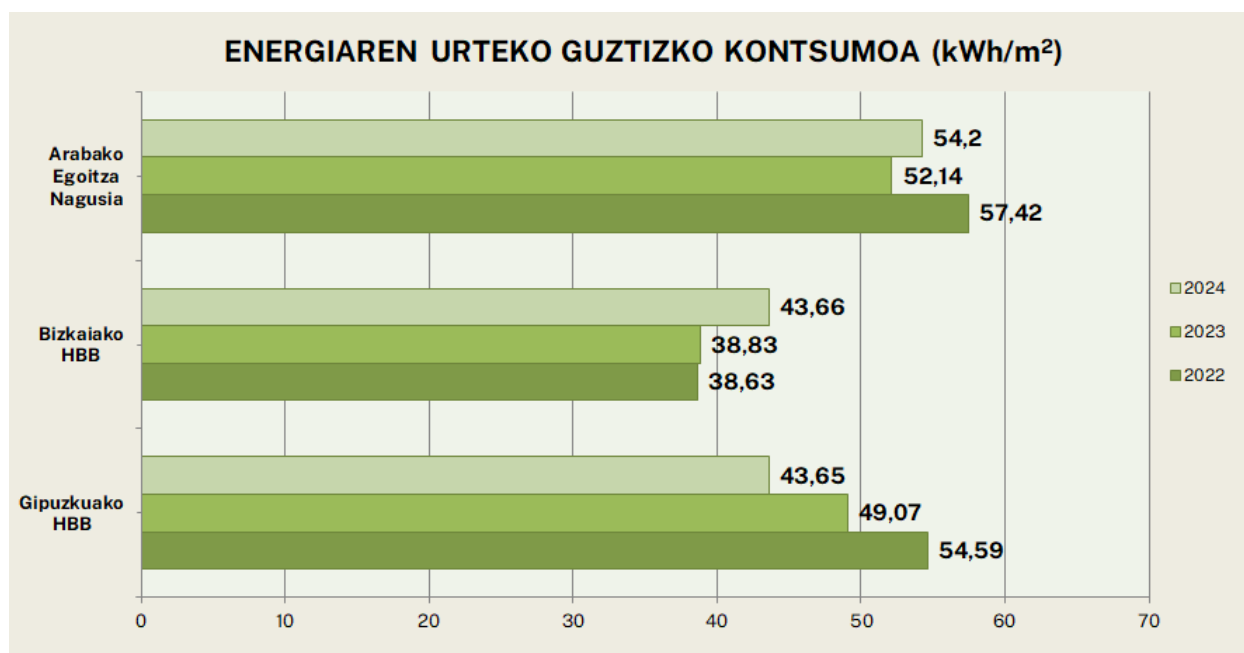
IKJE 3.2. Ingurumen Kudeaketaren Jardunbiderik Egokienak Energia Jasangarriari eta Klimaren Aldaketari dagokionez

Eraikin publikoetako urteko guztizko energia-kontsumoa, azalera-unitateko

2024. urtea			
ENERGIA-KONTSUMOA (Elektrizitatea / m ²)	A zifra Kontsumoa (kWh)	B zifra Azalera erabilgarri (m ²)	R zifra = A/B Efizientzia-adierazlea (kWh/m ²)
Arabako Egoitza Nagusia	152.359	2.811,3	54,20
Bizkaiako HHB	11.041	252,9	43,66
Gipuzkoako HHB	3.793	86,9	43,65
GUZTIRA	167.193	3.151	53,06

2023. urtea			
ENERGIA-KONTSUMOA (Elektrizitatea / m ²)	A zifra Kontsumoa (kWh)	B zifra Azalera erabilgarri (m ²)	R zifra = A/B Efizientzia-adierazlea (kWh/m ²)
Arabako Egoitza Nagusia	148.208	2.842,3	52,14
Bizkaiako HHB	11.501	296,2	38,83
Gipuzkoako HHB	4.441	90,5	49,07
GUZTIRA	164.150	3.229	50,84

2022. urtea			
ENERGIA-KONTSUMOA (Elektrizitatea / m ²)	A zifra Kontsumoa (kWh)	B zifra Azalera erabilgarri (m ²)	R zifra = A/B Efizientzia-adierazlea (kWh/m ²)
Arabako Egoitza Nagusia	160.962	2.803,3	57,42
Bizkaiako HHB	12.560	325,1	38,63
Gipuzkoako HHB	5.159	94,4	54,59
GUZTIRA	178.681	3.223	55,44

BIKAITASUNA ALDERATZEKO PARAMETROAK

- Eraikina berria bada, lehen mailako energiari dagokionez, guztira 60 kWh/m²/urtetik behera izateko proiektatuta dago.
- Lehendik dagoen eraikina berrituz gero, lehen mailako energiari dagokionez, guztira 100 kWh/m²/urtetik behera izateko proiektatuta dago.

APLIKATU DIREN INGURUMEN-KUDEAKETAREN JARDUNBIDERIK EGOKIENAK

- Elektrizitatearen kontsumoari buruzko datua maiz biltzea eta jarraitzea definitu eta zehaztu da.
- Eguneroko jardueran ekintza txikiak aplikatzen dira baliabide honen kontsumo jasagarria bermatzeko.

IKJE 3.2.10. Energia berriztagarriko iturriekin asetzen den energia-kontsumoaren ehunekoa

2020az gero, 3 egoitzetan energiaren kontsumo guztia % 100 berriztagarria da. Hala, bikaintasunaren parametrora iritsi da.

ENERGIA BERRIZTAGARRIEN EHUNEOA	ARABAKO EG. NA.	BIZKAIKO HHB	GIPUZKOAKO HHB
2024. urtea	%100	%100	%100
2023. urtea	%100	%100	%100
2022. urtea	%100	%100	%100

APLIKATU DIREN INGURUMEN-KUDEAKETAREN JARDUNBIDERIK EGOKIENAK

- % 100 berriztagarriak diren iturrietatik elektrizitatea kontsumitzearekin kontsumo elektrikoari lotutako CO₂ isuriak deuseztatu dira.

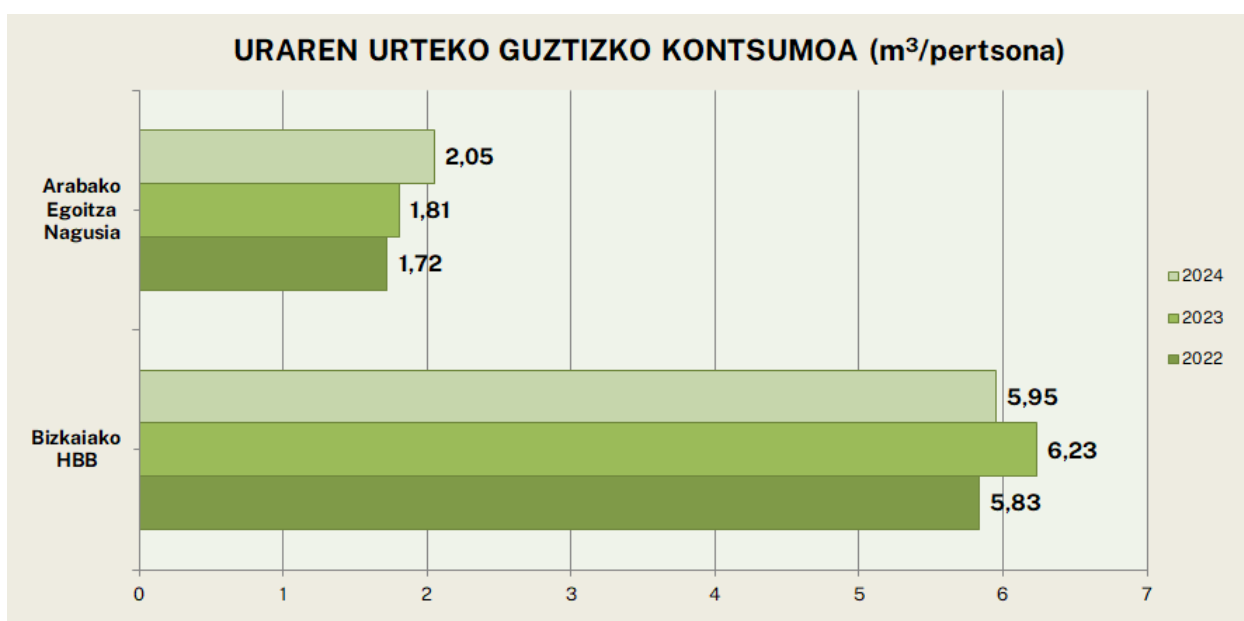
IKJE 3.1.2. Uraren urteko kontsumo guztia

Eraikin publikoetako urteko ur-kontsumo osoa, langile kopuruaren arabera

2024. urtea			
URA-KONTSUMOA (m ³ /pertsona)	A zifra Kontsumoa (m ³)	B zifra Pertsona kop.	R zifra = A/B Efizientzia-adierazlea (m ³ /pertsona)
Arabako Egoitza Nagusia	161,78	79	2,05
Bizkaiako HHB	41,66	7	5,95
GUZTIRA	203,44	86	2,37

2023. urtea			
URA-KONTSUMOA (m ³ /pertsona)	A zifra Kontsumoa (m ³)	B zifra Pertsona kop.	R zifra = A/B Efizientzia-adierazlea (m ³ /pertsona)
Arabako Egoitza Nagusia	139,17	77	1,81
Bizkaiako HHB	49,80	8	6,23
GUZTIRA	188,97	85	2,22

2022. urtea			
URA-KONTSUMOA (m ³ /pertsona)	A zifra Kontsumoa (m ³)	B zifra Pertsona kop.	R zifra = A/B Efizientzia-adierazlea (m ³ /pertsona)
Arabako Egoitza Nagusia	128,77	75	1,72
Bizkaiako HHB	52,46	9	5,83
GUZTIRA	181,23	84	2,16

BIKINTASUNA ALDERATZEKO PARAMETROAK

- Bulegoen eraikinetan uraren kontsumo guztia $6,4 \text{ m}^3/\text{lanaldi osoko langile/urtetik}$ beherakoa da.

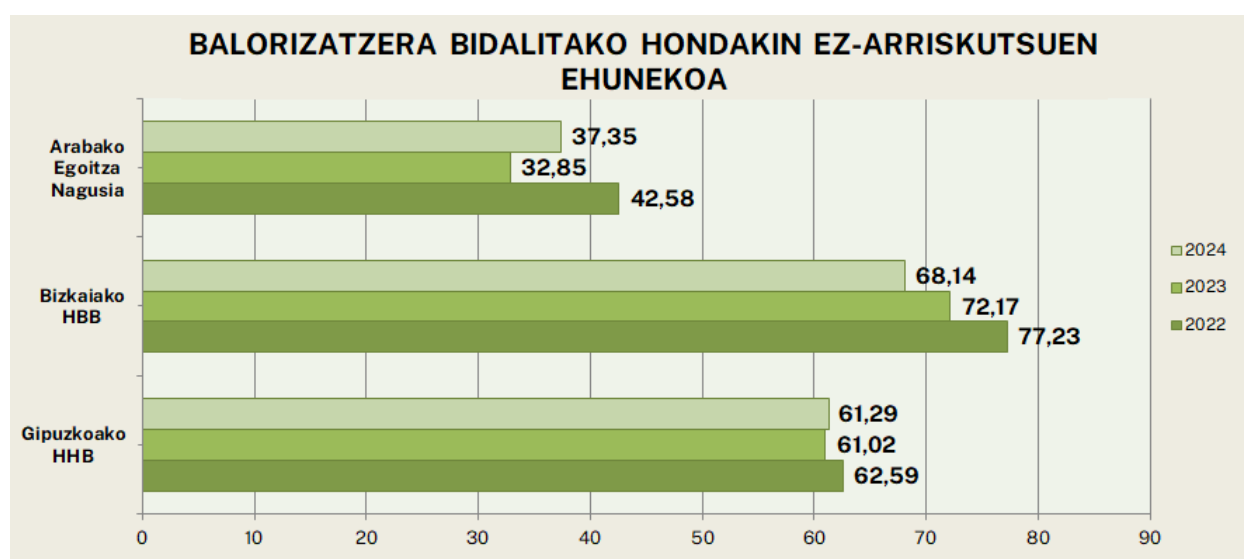
APLIKATU DIREN INGURUMEN-KUDEAKETAREN JARDUNBIDERIK EGOKIENAK

- Uraren kontsumoari buruzko datua maiz biltzea eta jarraitzea definitu eta zehaztu da.
- Eguneroko jardueran ekintza txikiak aplikatzen dira baliabide honen kontsumo jasagarria bermatzeko.

IKJE 3.1.3. Bulegoko hondakin birziklatuen urteko bolumen guztia

Sortutako eta gaika jaso eta birziklatzera bidaltzen diren bulegoko hondakin ez-arriskutsuen guztizko ehunekoa pisuan, sortutako hondakin ez-arriskutsu guztien gainean $[\text{HEA}/(\text{HEA}+\text{HH})]$.

HONDAKIN EZ-ARRISKUTSU BALORIZAGARRIEN EHUNEOA	ARABAKO EG. NA.	BIZKAIKO HHB	GIPUZKOAKO HHB
2024. urtea	37,35	68,14	61,29
2023. urtea	32,85	72,17	61,02
2022. urtea	42,58	77,23	62,59

APLIKATU DIREN INGURUMEN-KUDEAKETAREN JARDUNBIDERIK EGOKIENAK

- Dokumentazioaren digitalizazioa sustatuz, lanerako barne-jardunbideak zehaztu dira paperezko hondakinak prebenitzeko-minimizatzeko.
- Hondakinak bereizteko jardunbidea definitu eta zehaztu da; bilketa-puntuak daude hondakin gehienak birziklatzen direla bermatze aldera.
- Hondakin desberdinak sortzeari buruzko datuak maiz biltzea eta jarraitzea definitu eta zehaztu da.
- Eguneroko jardueran ekintza txikiak aplikatzen dira baliabide honen kontsumo jasagarria bermatzeko.

IKJE 3.1.4. “Ingurumena errespetatzen du” ziurtapenarekin erosi den bulegoko paperaren ehunekoa

INGURUMEN-IRIZPIDEA DUEN PAPERAREN EHUNEKOA	ARABAKO EG. NA.	BIZKAIKO HHB	GIPUZKOAKO HHB
2024. urtea	%100	%100	%100
2023. urtea	%100	%100	%100
2022. urtea	%100	%100	%100

Efizientzia-adierazleen barruan, 5.2. MATERIALAK atalean adierazitakoaren ildotik, Visesak paperaren kontsumoa du adierazleen artean. Kasu honetan, A4 + A3 paperaren urteko kontsumoa du hizpide. Ildo horri jarraikiz, aipatu behar da azken hiru urteetan, bai eta lehenago ere, kontsumitutako paper guztiak ingurumen-irizpidea duela. Hala, puntu honetan IKJEaren bikaintasun-parametroa eskuratzen da.

APLIKATU DIREN INGURUMEN-KUDEAKETAREN JARDUNBIDERIK EGOKIENAK
➤ Lanerako barne-jardunbideak zehaztu dira, hala nola dokumentazioaren digitalizazioari lehentasuna ematea edo dokumentuak bi aldeetatik eta/edo orri bakoitzean zenbait orrialde inprimatzea. ➤ Erosketa eta kontratazio publiko berdera jo da, ingurumen-irizpidea duten materialak erosteko eta kontsumitzeko konpromisoarekin. ➤ Lanerako barne-jardunbideak definitu dira, zaharkituak gelditu daitezkeen materialak berrerabiltzeko, baldin eta erabil badaitezke. Horren adibide dira logotipo zaharra duten gutun-azalak, berrerabiltzen ditugunak. ➤ Datuak hartzeko metodologiari esker, definitu diren jardunbide egoki horiek guztiak jarraitu daitezke.

IKJE 1.3.5. Bideokonferentzia-instalazioen eskuragarritasuna eta jarraipena

Visesak bideokonferentzia-instalazioak ditu, eta langile guztien esku jartzen ditu.

Jasangarritasun Energetikoaren Dekretuaren esparruko hobekuntza

4/2019 Legearen eta 25/2019 eta 2054/2020 Dekretuen esparruan, zeinak energiaren efizientzia eta jasangarritasuna lortzera bideratuta dauden, Visesa neurriak hartzen aritu da energia-aurrezpen eta -efizientzia handiagoa lortzeko, bai azpiegiturretan, bai jardueretan:

- 2018an, energia-baliabideen kontsumo jasangarria errazten duten energia-efizientziako klausulak txertatu dira kontratazioetan. Halaber, Visesaren ibilgailuen parkean gas likidotuko lehenengo autoa gehitu da, bai eta Gasteiz hiriburu arabarraren barruan joan-etorriak egiteko erosi diren bi bizikleta elektrikoak ere.
- 2019an, Eusko Jaurlaritzarekin elektrizitate garbia kontsumitzeko kontratu bat sinatu da, eta ibilgailuentzako karga elektrikoko zutoinak jarri dira gure 3 bulegoetako bitan (Gasteizen eta Bilbon), 2020rako aurreikusitako ibilgailu elektrikoen erosketa bermatzeko lehenengo urrats gisa. Ibilgailu horiekin batera, 2019an erositako gas likidotuko 5 ibilgailu berriak daude.

- 2020an, Visesaren bulego guztietan kontsumitzen da iturri berriztagarrietatik datorren energia, eta, gainera, gasolio bidezko hiru ibilgailuren *rentinga* amaitu da, eta % 100 elektrikoak diren bi ibilgailurekin eta ibilgailu hibrido batekin ordeztu dira.
- 2021ean, bi harguneko karga-puntu berri bat jarri da; horrela, Arabako egoitzako jabetzako sei aparkalekuei karga-puntuak jarri zaizkie. Era horretara, gaur-gaurkoz, Arabako eta Bizkaiko HHBen egoitzen artean aldi berean hamabi ibilgailu kargatzeko aukera daukagu.
- 2022an, Visesak dagoeneko 2 ibilgailu elektriko, entxufa daitezkeen 0 kalifikazioko 10 hibrido (2021ean baino 6 gehiago) eta GLP ibilgailu bat ditu, bai eta Gasteizko joan-etorrietarako bi bizikleta elektriko ere. Bulego Nagusiko instalazioen % 60an LED formatuko argiteria ipini da. Gainera, 2022. urtean inprimagailuak konfiguratu dira kontsumoen datuak eskuratzeko eta papera eta beste kontsumigarri batzuk kontsumitzeari buruzko erabakiak hartzeko.
- 2023an, Visesak 2 ibilgailu elektriko, 0 kalifikazioa duten 11 hibrido entxufagarri (2022an baino 1 gehiago) eta PGL ibilgailu bat ditu, baita Vitoria-Gasteiz barruan joan-etorriak egiteko erositako bi bizikleta elektriko ere. Zentraleko instalazioen % 80an LED formatuko argiztapena berritu da. Era berean, 2023an, gure bulegoak kudeatzeko programa bat (BMS) eskuratzeko eta zuinketa egiteko aholkularitza jarri da abian, gure bulegoetako (Vitoria-Gasteiz eta Bilbo) kontsumo elektrikoaren denborari, erabilerari eta automatizazioei eta kontsumo horien izaerari dagokienez, ezagutza handiagoa eman diezagun.
- 2024an, mugikortasunaren arloan, Flotak Kudeatzeko programa bat ezarri da. Programa horren bidez, erabilera, gidatzea eta kilometroak azter ditzakegu, optimizatzeko eta segurtasuna bermatzeko. Gainera, azken urteotan ibilgailuen parkea berritzeko politika bat garatu dugu, eta dagoeneko 2 ibilgailu elektriko, 0 emisio etiketa duten 11 hibrido entxufagarri eta gasolinazko ibilgailu bat eta Gasteiz barruko joan-etorrietarako erositako 2 bizikleta elektriko ditugu, Viserako erregai fosilen kontsumoa eta emisioak murrizteko. Aldi berean, ibilgailuak elektrifikoki kargatzeko guneak jarri dira, eta 12 ibilgailu elektriko ere karga daitezke Bizkaiko bulego nagusian eta OACn. Bulegoetan eta ibilgailu-parkean energia berriztagarriak ezartzeak 100 kg CO₂ eta 800 kg partikula atmosferara isurtzea eragozten du.

Instalazioen mailan, LED formatuko argiztapena berritu da Arabako Bulego Nagusiko eta OACeko instalazioen % 100ean, eta gure bulegoen kudeaketa eraginkorrerako sistema bat (BMS) jarri da martxan, tresna horretan Gasteizko bulegoetako argiztapen- eta klimatizazio-datuen monitorizazioa ezarri. Tresna honekin, eraikinaren eremu bakoitzeko kontsumoa (kWh eta €) kudea daiteke.

Ingurumena kudeatzeko jardunbide egokiak (IKJE 3.11), kontratazio publiko ekologikoan

IKJE 3.11.1. Ingurumen-irizpideak dituzten lizitazioen ehunekoa

2024an, egindako lizitazioen ia % 100ek ingurumen-irizpideak dituzte.

7. PROIEKTUETAKO INGURUMEN-PORTAERA

Gure sustapen guztiek zorrotz betetzen dituzte **“Visesaren diseinu- eta eraikuntza-irizpideak”**. Irizpide horiek autoexigentzia eta gainprestazio garrantzitsuak hartzen dituzte barne, indarrean dagoen legediaren aldean; hori bereziki aipagarria da energia-efizientziaren eta jasangarritasunaren arloan.

Arkitektura-estudioen eta zuzendaritza fakultatiboen kontratazioan, Visesak hainbat **balorazio-, esleipen- eta hautaketa-irizpide** sartzen ditu, hala nola:

- Ekodiseinuko eta ISO 14001 ingurumen-kudeaketako sistemen edo antzekoen ziurtagiria.
- Energia-kontsumoan, lehengaien kontsumoan, zaratan, ingurune naturalean, higienikoetan eta/edo argitsuetan hobekuntza arkitektoniko gisa baloratzen diren diseinu-irizpideak.
- Baloratzen diren eta enpresa hornitzailearen lizitazioan puntuazio handiagoa ematen duten arkitektura-estudioek emandako ingurumen-irizpideak edo beste alderdi batekoak.

Visesan, gure proiektuetan sartutako prestazioen gaineko **inbertsioak edo ingurumen-gastuak** egiten dira (diseinu-irizpideak), aplikatzekoa den araudiak eskatzen duenetik harago. Helburu nagusia da eraikitzen ditugun etxebizitzak efizientzia energetikoa hobetzea, eraikinaren bizi-ziklo osoan ingurumen-inpaktua murriztea, eta erabiltzaileen beharrei erantzun hobea ematea.

APLIKATU DIREN INGURUMENA KUDEATZEKO JARDUNBIDE EGOKIAK

2024an, **eraginkortasun handiko fluxu bikoitzeko aireztapen-sistema bat** sartu dugu gure etxebizitzetan. Ekintza hau dagoeneko ezarrita dauden beste ekintza batzuei gehitzen zaie, hala nola:

- Sustapenen % **100 elektrifikatzea**.
- **Sukaldea eta A motako etxetresna elektrikoak** instalatuta dituzten etxebizitzak eta komunontzietako **sakagailu bikoitza**, ura aurrezteko fluxu-erreduktoreak.
- **Aireztapeneko argiztapen-baoetan bizigarritasun-dekretuan** eskatzen dena baino azalera handiagoko kristalezko azalera proiektatzea.
- **Etxebizitza guztietan monitorizazio-sistema bat (BMS) sartzea**, kontsumo-parametroak, parametro termo higrometrikokoak (airearen kalitatea) eta abar kontrolatzeko.
- **Energia-eskaria murriztea**, honako hauetan oinarrituta: isolamendu berezia fatxadetan eta estalkietan, beira bikoitzak dituzten leihoak kamara eta lamina igorlearekin, zubi termikoen kontrola eta deuseztapena, eguzki-babeseko sistema pasiboak, etab.
- **Neurri-lasaiera gela guztietan**, bizigarritasun-dekretuak eskatzen dituen gutxieneko neurriak 5 cm-ko marjina handituz (etxebizitza bakoitzeko hainbanatuta).
- **Kontratazio publiko berdea**: Eraikuntza-proiektuak eta -obra idazteko lizitazio-agirietan ingurumen-irizpideak txertatu dira.
- **Ekonomia Zirkularrari eta Bioekonomiari buruzko 2024ko Plan Estrategikoan** parte hartzea.
- **2030eko Erosketa eta Kontratazio Berdearen Programan** parte hartzea.

Visesak kudeatutako proiektuetan ekodiseinuko **3 gradu desberdin daude** urtean idatzitako proiektuetarako:

PROIEKTUEN EKODISEINU-MAILA Visesak KONTRATATUAK	2022	2023	2024
Azterketa egin duen estudioak ekodiseinua aplikatzen dio Visesaren proiektuari (ekodiseinu-maila altua)	2	0	0

Gure proiektua idazten duen estudioak ekodiseinuaren ziurtagiria du, eta Visaren diseinu- eta eraikuntza-irizpideak ditu. Bestela, estudioak taldeari ingurumenaren ikuspegitik jasagarria den eraikuntzaren arloko pertsona aditu bat esleitzen du (gradu ertaina Ekodiseinuan)	5	4	2
Gure proiektua idatzi duen estudioak Visaren diseinu- eta eraikuntza-irizpideak erabiltzen ditu, baina ez besterik (ekodiseinu-maila txikia)	0	1	0

Oharra.- Taulan adierazten da zein proiekturen obra-lizitazioa dagokion urtean egin den.

Energia-ziurtagiria hobetzea ere ingurumen- eta kalitate-bermetzat hartzen da. Hori dela eta, Visak % 30eko energia-aurrezpena ziurtatzen du, gutxienez, bere eraikin guztietan; horrek A eta B kalifikazio energetikoak dakartza.

Hurrengo taulan, proiektuetan zehaztutako **AURREIKUSITAKO energia-kalifikazioen zerrenda** (teorikoak diseinuan) eta azken urteotan gauzatu diren proiektuetan lortutako **BENETAKO energia-kalifikazioak** (praktikan) ageri dira.

Visaren SUSTAPENETAN LORTUTAKO ENERGIA-KALIFIKAZIOAK	TEORIKOA	BENETAKOA
2022. urtea		
B-058. 104 PTE. ZORROTZAURRE UE-1 (Bilbao)	B	B
G-066. 16 BOE. FLOREAGA (Azkoitia)	B	B
G-066. 14 ES. FLOREAGA (Azkoitia)	B	B
G-042. 70 BOEa. ZERRAJERA (Arrasate)	A	A
2023. urtea		
G-042. 51 BOEa + 63 BOE. ARRASATE	B	A
A-031. 152 BOEa. ARKAIATE (Vitoria-Gasteiz)	A	A
B-124. 42 ES + 32 BOE. SANTURTZI	A	A
2024. urtea		
A-041. 42 ES. AMURRIO	A	A
A-043. 166 BOEa. ARKAIATE (Vitoria-Gasteiz)	A	A
B-094. 120 BOE. ZORROTZAURRE (Bilbao)	A	A
G-078. 46 BOEa. ORIO	A	A

BOE: Babes Ofizialeko Etxebizitza- BOEa: Babes Ofizialeko Etxebizitza alokairuan- ES: Etxebizitza Soziala- PTE: Prezio Tasatuko Etxebizitzak

2024an, planifikatutako kalifikazio energetikoaren aurreikuspenari eutsi zaio.

Plangintzaren arabera finkatutako erabilerarako lurzoru-bilketari dagokionez, 2022, 2023 eta 2024. urteetan, hurrenez hurren, 66 etxebizitzei, 150 etxebizitzei eta 116 etxebizitzei dagokien lurzorua lortu da.

8. INGURUMEN-PORTAERA OBRETAN ETA SUSTAPEN BERRIETAN

Visesak sustatzen dituen obra guztietan dago betekizun hau: **eraikuntza-enpresa guztiek ingurumena kudeatzeko sistema bat izan behar dute**, eta sistema hori ezarrita eta ziurtatuta egon behar da. Hori ezinezkoa den kasu zehatzetarako, Visesak ingurumen-kudeaketako plan bat dauka, eta, beraz, eraikuntza-enpresak horri jarraitu behar dio exekutatu duen obra gauzatzerakoan.

Halaber, **ingurumen-portaera definitzen duten alderdi nagusien kontrola eta jarraipena gauzatzen du Visesak obretan eta sustapen berrietan**. Horretarako, Visesak hiru hilean behin eskatzen die eraikuntza-enpresei egin dituzten obrei loturiko ingurumen-informazioa aurkez dezatela.

Visesak datu horiek jasotzeko protokolo bat egin, onetsi eta ezarri du; protokolo horren iraupen txikiagoa da, eta, aldi berean, posible den guztietan, datuen jatorria eta zehaztasuna ziurtatzen ditu, kontuan hartuta datu horiek askotariko obra, sustapen eta eraikuntza-enpresetatik datozela.

Jarraian, **2024., 2023. eta 2022.** urteei buruz bildutako datuak erakusten dira.

Obrei eta sustapen berriei loturiko zeharkako ingurumen-alderdiak

Atal honetan aurkeztutako urteko datuak eraikuntza-enpresek sustapen hauei buruz emandakoak dira:

2022	2023	2024
B-058. 104PTE. ZORROTZAURRE (Bilbao) B-125. 91ES. ITURRIBARRI (Getxo) G-066. 16BOE+14ES. FLOREAGA (Azkoitia)	G-042. 51 BOEa+63 BOE+70BOEa. ARRASATE A-031. 152 BOEa. VITORIA- GASTEIZ B-124. 42 ES + 32 BOE. SANTURTZI	A-041. 42 ES. AMURRIO A-043. 166 BOEa. ARKAIATE (Vitoria-Gasteiz)
Guztira: 225 etxe.	Guztira: 410 etxe.	Guztira: 208 etxe.

ENERGIA ELEKTRIKOAREN KONTSUMOA

Eraikuntzaren sektorean egindako ikerketen arabera, eraikin bati loturiko energia-kontsumo osoaren % 30-40 hornitzaileen energia bihurtzeko instalazioetan ematen da. Hala ere, datu horiek ez dira oso zehatzak eta memoria honetan ez da aintzat hartu hornitzaileei loturiko kontsumo elektrikoa; izan ere, obra egiteari loturiko kontsumoa baino ez da zenbatu, eraikuntza-enpresek beraiek emandako informazioa oinarri hartuta.

ELEKTRIZITATEAREN KONTSUMOA OBREN FASEAN	2022	2023	2024
Elektrizitatearen kontsumoaren kwh	142.025	244.360	91.294
Elektrizitatearen batz besteko kontsumoa (kwh/eraikitako etxebizitza)	631,2	596,0	438,9

Esan bezala, energia elektrikoaren kontsumo esanguratsuena eraikitako etxebizitzan bizitza baliagarrian gertatzen den zeharkako kontsumoak zehazten du; horregatik, sustapen guztietan eraikuntzaren iraunkortasunarekin lotutako honako jarduketak hauek egiten dira:

- A kalifikazioko edo goragoko etxetresna elektrikoak dituzten etxebizitzak.
- Hiri-altzarien elementuak eta eraikuntza-elementuak hautatzea, honako faktore hauek kontuan hartuta: bizitza baliagarria (ahalik eta handiena); mantentze-lanak (ahalik eta txikiena); birjartzea (ahalik eta errazena); eta ingurumen-inpaktua (ahalik eta txikiena, legez kontrolatutako egurrarekin, material birziklatuekin, energia berriztagarrien aprobetxamenduekin, etab.).

ERREGAIAREN KONTSUMOA

Hau izan da Visesarren sustapenetan egon den gasolio-kontsumoa, obrak exekutatu bitartean:

GASOLIOAREN KONTSUMOA OBREN FASEAN	2022	2023	2024
Kontsumitutako gasolioaren MWh	566,3	209,9	30,0
Gasolioaren batz besteko kontsumoa (MWh/ eraikitako etxebizitza)	2,52	0,51	0,14

KONTSUMO ELEKTRIKOEN IGORPENAK

Hauek izan dira Visesarren sustapenetako obrak exekutatu bitartean izan diren elektrizitatearen eta erregaien bidezko energia-kontsumoari lotutako CO₂ igorpenak:

CO ₂ IGORPENAK OBREN FASEAN	2022	2023	2024
Obrako kontsumo elektrikoari loturiko igorpenak (tCO ₂ bal./eraikitako etxebizitza)	0,17	0,15	0,12
Obrako erregai-kontsumoari loturiko igorpenak (tCO ₂ bal./eraikitako etxebizitza)	0,61	0,12	0,03
Igorpenak (tCO ₂ bal./eraikitako etxebizitza) GUZTIRA	0,78	0,27	0,15

URAREN KONTSUMOA

Hona hemen Visesarren sustapenetako obrak exekutatu bitartean izan den uraren kontsumoari loturiko informazioa:

URAREN KONTSUMOA OBREN FASEAN	2022	2023	2024
m ³ ur	10.192	7.951	4.421
Uraren batz besteko kontsumoa (m ³ / eraikitako etxebizitza)	45,30	19,39	21,25

Halaber, Visesak bere ekarpena egiten du eraikitako etxebizitzek duten uraren kontsumo-efizientzia hobetzeko; horretarako, honako diseinu- eta eraikuntza-irizpide hauek txertatzen ditu exekutatu beharreko proiektuetan:

- Lorategi-eremuak kontzentratuak eta eskala txikikoak izatea, ureztatu beharreko gunek ahalik eta gehien murrizteko. Lorategirik gabeko eremuak barrubigunez, zuhaitz-azalez, legarrez, teila apurtuz edo antzeko materialez estaltzea, ureztatze ura lurrundu ez dadin.
- Soropilaren ordeztapiz erako landareak, zuhaixkak edota legar, zuhaitz-azal, zur, teila eta abarrezko gainazalak jartzea.
- Klimarako eta ingurunerako egokiak diren eta ur zein zaintza gutxi behar duten landare espezieak erabiltzea. Ahal den neurrian, landare espezieak autoktonoak izango dira.
- Zuhaitzak eta zuhaixkak erresistenteak izango dira, ahal dela hosto iraunkorrekoak eta fruiturik gabeak; horrela, zaintza gutxiago beharko dute eta ingurua ez da hainbeste zikinduko.

HONDAKINEN SORRERA

Visesaren sustapenetako obretan sortzen diren hondakinak eraikuntzako eta eraisketetako hondakinak (EEH, hemendik aurrera) dira; hondakin horiek bereizi egiten dira, motaren arabera, bai eta sailkatu ere, arriskutsuak diren ala ez kontuan hartuta.

OBREN FASEKO HONDAKIN EZ -RRISKUTSUAK	2022	2023	2024
Sortutako hondakin ez-arriskutsuen t	1.864,7	14.365,9	9.789,7
Bataz beste sortutako HEA (t / eraikitako etxebizitza)	8,29	35,04	47,07
OBREN FASEKO HONDAKIN ARRISKUTSUAK	2022	2023	2024
Sortutako hondakin arriskutsuen t	0,6	0,2	0,1
Bataz beste sortutako HA (t/eraikitako etxebizitza)	0,002	0,001	0,001

ENERGIA-ZIURTAGIRIA

Lehenago ere esan dugun moduan, energia-ziurtagiria hobetzea ere ingurumen- eta kalitate-bermetzat hartzen da. Hori dela eta, Visesak % 30eko energia-aurrezpena ziurtatzen du, gutxienez, bere eraikin guztietan; horrek esan nahi du A, B eta C energia-kalifikazioak dituztela sustapenak osatzen dituzten etxebizitzek.

Visesan energiaren ikuspegitik ziurtatzen dira entregatzen diren sustapen guztiak, eta A, B edo C kalifikazioak dituzten etxebizitzetako ehuneko bat lortzen da:

LORTUTAKO ENERGIA-KALIFIKAZIOAK Visesaren SUSTAPENETAKO ETXEBIZITZETAN	2022	2023	2024
A kalifikazioa	75%	100%	100%
B kalifikazioa	25%	0%	0%
C kalifikazioa	0%	0%	0%

Visesak kalifikazio energetiko eraginkorrak dituzten etxebizitzak eraikitzea sustatzen du, horiek beren bizi-ziklo osoan sortutako ingurumen-inpaktua murrizteko.

Kalifikazio energetiko eraginkor horien ondorioz, Visesak murriztu egin ditu atmosferara isuritako etxebizitzetako CO₂ igorpenak m²-ko, horien bizitza baliagarrian zehar. Isurien murrizketa horri esker, Visesaren sustapenetan sartutako energia-eraginkortasuneko hobekuntzak ezarri ahal izan dira.

Eraikuntza-enpresen ingurumen-portaera

Visesaren sustapenetako obrak egiten dituzten eraikuntza-enpresek UNE-EN ISO 14001 edo antzeko ingurumena kudeatzeko sistemak dituzte. Eraikuntza-enpresa horiek askotariko ekintzak eta jardunbide egokiak ezartzen dituzte kontsumoa, hondakinak, isuriak, igorpenak eta zarata murrizteko obrak exekutatzen dituzten bitartean.

Hona hemen obren fasean eraikuntza-enpresek energiaren kontsumoa (elektrizitatea edo gasolioa) eta uraren kontsumoa murrizteko eta igorpenak kontrolatzeko gauzatu dituzten ekintzetako batzuk:

- Energia arduraz kontsumitzeko sentsibilizazio kanpainak egitea, obrako pertsona guztiei zuzenduak (informazioa, prestakuntza, kartelak edo jardunbide egokien eskuliburua).
- Argi naturala ahalik eta gehien erabiltzea eta aldian-aldian argiztapen-maila eta klimatizazio-sistemak berrikustea, energiaren kontsumoa optimizatzeko.
- Energia aurrezten duten argiztapen-sistemak erabiltzea eta tenporizadoredun etengailuak instalatzea zerbitzu-guneetan, aldagaeletan eta abarretan.
- Erabiltzen ari ez diren ekipoak eta argiak itzaltzea.
- Obrako kontsumoak kontrolatzea.
- Ibilgailuak eta makina astunak egoera onean mantentzea, gehiegizko kontsumoak saihesteko, baita makinaren mugimenduak antolatu eta optimizatzea ere.
- Mailegu-guneak eta zabortegeiak aukeratzeko irizpideetako bat izatea horiek obratik zein distantzira dauden; horrela, garraioak eragindako erregai-kontsumoa murriztu ahal da.
- Presioa mugatzeko gailuak eta kontsumo baxuko difusoreak eta elementu sanitarioak instalatzea, baita helduleku bakarreko tenporizadoredun txorrotak ere, laneko instalazioetan.
- Bideak bustitzean eta egiturak ontzean, uraren erabilera optimizatzea.
- Makinak eta ibilgailuak presiopeko urarekin garbitzea.
- Iturgintza-instalazioak ikuskatzea, ihesak hautemateko. Arreta berezia jarriko zaie ur beltzen eta isurien hodie.
- Makinen zaintza-lanak zorrotasun handiz kontrolatzea, oliorik edota hidrokarburorik isurtzen ez dela ziurtatzeko, baita makinak garbitzetik eratorritako ur zikina zuzenean isurtzea debekatzea ere.
- Lurraren drainatze-sare naturalak uneoro behar bezala funtzionatzen duela bermatzea.
- Obran azkar ekiten duten material xurgagarriak izatea, nahi gabeko isuriren bat egongo balitz ere (sepiolita, tapaki xurgagarriak...).
- Produktu kimikoak behar bezala gordetzeko gune bat gaitzea. Biltegiatze-gune hori euste-azpil baten gainean egotea, nahi gabeko isuririk edo ihesik egonez gero ere, segurtasuna bermatu ahal izateko.
- Kanaletak, azpilak eta hormigoi-hondakinak garbitzeko gune bat zehaztea eta behar bezala seinaleztatzea.

Obrek irauten duten bitartean eraikuntza- eta eraisketa-hondakinek (EEH) ingurumenean duten eragina murrizteko eta sortutako beste hondakin batzuk gaika jasotzean horien kudeaketa errazteko, eraikuntza-enpresek honako ekintza hauek gauzatu dituzte, besteak beste:

- Obretan sortutako EEH guztiak jatorrian bereiztea: harriak, egurra, metalak, igeltsua, ehunak, plastikoak eta hondakin arriskutsuak. Gainera, proiektuaren dokumentuetan jaso dute hondakin bakoitzetik zenbat sortzea aurreikusten zen eta horiek nola sailkatu, gorde, garraiatu eta botako ziren.
- Obra bakoitzean sortutako EEHak kontrolatzea eta horien jarraipena egitea.
- Obran gune garbi bat gaitzea, edukiontzi kopuru aldagarri batekin, fase bakoitzaren beharren arabera, hondakin ez-arriskutsu mota bakoitzerako, baita hondakin arriskutsuetarako beharrezko edukiontziekin ere. Azken horiek obrako puntu finko batean egon dira, behar bezala seineztatuta.
- Mantentze-lanei dagozkien zeregin mekanikoak horretarako baimena duten eta hondakinak kudeatzaile baimendun batekin kudeatzen dituzten tailerretan egin dira.
- Hondakinak obran bertan berrerabiltzea (egurra).

Obra-fasean, indarreko araudia betetzeaz gain, garrantzitsua da beste hainbat neurri ere ezartzea, zarata, bibrazioak eta askatzen den hautsa murrizteko; hona hemen neurri horietako zenbait:

- Jarduera zaratatsuak egunez bakarrik egitea eta, ezohiko eran, gaueko ordutegian jarduera zaratatsurik egin behar izanez gero, horretarako baimena eskatzea udalari.
- Makina guztiek dagozkien ikuskapen teknikoak jaso dituztela egiaztatzea.
- Zarata gutxi egiten duten makina modernoak erabiltzea.
- Obran baimendutako gehieneko abiadura murriztea.
- Instalazio osagarriak kutsadura akustikoa ingurune sentikorragoetara transmititzeko oztopo gehien zuten guneetan jartzea.
- Behar bezala seinaleztatzea, informazio-kanpainak egitea eta ingurumen-kudeaketako jardunbide egokiei loturiko barne-jarraibideak betetzea.
- Obretara iristeko aurretik existitzen ziren bideak erabiltzea; horrela, ez da beharrezkoa izango sarbide berriak eraikitzea edo hutsik zeuden lursailak okupatzea.
- Obraren eragina jaso dezakeen gainazala mugatzea (horretarako, mugen balizajea egin da).
- Materialak kargatzeko eta garraiatzeko lanak optimizatzea, egunean ahalik eta joan-etorri gutxien egite aldera.
- Materialak ebakitzeko metodo hezeak erabiltzea.
- Obretako bideak eta materialak garraiatzeko erabiltzen diren guneak zein ibilgailuak aldian-aldian bustitzea.
- Kamioetan garraiatutako materiala olandez estaltzea eta lurrak mugitu bitartean kamioen gurrpilak garbitzea.

9. INGURUMENARI LOTURIKO LEGE-BETEKIZUNEN ETA BESTE BETEKIZUN BATZUEN BETETZE-MAILA

Ingurumenari loturiko lege-betekizunen betetze-maila:

Visesak adierazten du erakundeak garatzen dituen jarduerak indarrean dagoen ingurumen-araudi aplikagarria (Europakoa, nazionala eta tokikoa) eta gure borondatez sinatu ditugun baldintzak betez gauzatzen direla.

INGURUMENA	EGOERA
SAILKATUTAKO JARDUERAK - Abenduaren 9ko 10/2021 Legea, Euskadiko Ingurumen Administrazioarena (EHAA, 262. zk., 2021/12/31) (EHAA, 5. zk., 2022/01/10). - Hutsen zuzenketa, 10/2021 Legea (EHAA, 5. zk., 2022/01/10). - Ekainaren 1eko 5/2023 Legea, autokontsumoaren izapidetzea erraztekoa eta Lurzoruari eta Hirigintzari buruzko ekainaren 30eko 2/2006 Legea aldatzen duena (EHAA, 111. zk., 2023/06/13).	ARABAKO EGOITZA NAGUSIA: Irekitzeko lizentzia: 2009/04/14 BIZKAIKO HHB: Irekitzeko lizentzia: 2019/07/18 GIPUZKOAKO HHB: Irekitzeko lizentzia: 2013/04/16
HIRI HONDAKINEKIKO PAREKAGARRIAK DIREN HONDAKINAK - Abenduaren 9ko 10/2021 Legea, Euskadiko Ingurumen Administrazioarena (EHAA, 262. zk., 2021/12/31) (EHAA, 5. zk., 2022/01/10). - Apirilaren 8ko 7/2022 Legea, ekonomia zirkularrerako hondakin eta lurzoru kutsatuei buruzkoa (BOE, 85. zk., 2022/04/09). - Uztailaren 7ko 646/2020 Errege Dekretua, Hondakinak zabortegetan utziz ezabatzeak jarduera arautzen duena (BOE, 187. zk., 2020/07/08). - Gasteizko hondakinen garbiketa, bilketa eta garraioari buruzko udal ordenantza (ALHAO, 85 zk., 2005/7/29) eta horren aldaketak, (ALHAO, 77 zk., 2007/6/27 eta ALHAO, 88 zk., 2010/08/06koa). - Bilboko Udaleko Ingurumena Babesteko Udal Ordenantza (2000/06/10). - Bizkaiko hondakinak kudeatzeko 2030eko plan integrala (BAO, 236. zk., 09712/2024). - Donostiako Udaleko hiri hondakinak jasotzeko udal ordenantza (GAO 74, 02/04/23) eta 2010eko urria (GAO 207, 2010/10/28) eta 2014ko ekaina (GAO 106, 2014/10/06). - Martxoaren 20ko 6/2019 Foru Araua, Gipuzkoako Hiri Hondakinak Kudeatzeko 2019-2030 Plan Orokorra onesten duena (19/03/25eko 57. zenbakiko GAO).	ARABAKO EGOITZA NAGUSIA: ESCORekin kudeatzen dira. BIZKAIKO HHB: Udal-bilketari entregatzen zaio. GIPUZKOAKO HHB: Udal-bilketari entregatzen zaio.
HONDAKIN ARRISKUTSUAK - Apirilaren 8ko 7/2022 Legea, ekonomia zirkularrerako hondakin eta lurzoru kutsatuei buruzkoa (BOE, 85. zk., 2022/04/09). 833/1988 ED aldatzen duen ekainaren 20ko 952/1997 ED. 2014ko abenduaren 18ko Batzordearen 2014/955/EB Erabakia, hondakinen zerrendari buruzko 2000/532/EE Erabakia aldatzekoa, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2008/98/EE Zuzentarauarekin bat etorriz (DOUE L370/44 30/12/2014). 2014ko abenduaren 18ko 1357/2014 Erregelamendua, Batzordearena, zeinaren bidez ordeztzen baita Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2008/98/EE Zuzentarauaren III. eranskina (zuzentarau hori hondakinei buruzkoa da eta zuzentarau jakin batzuk baliogabetu zituen). (EBAO, 365. zk., 2014/12/19). - Ekainaren 2ko 553/2020 Errege Dekretua, Estatuaren Lurraldearen Barruko Hondakinen Lekualdaketa arautzen duena (2020/06/19ko 171. zenbakiko BOE). 646/2020 Dekretua, uztailaren 7koa, Hondakinak hondakindegietan biltegitatuta eta betelanak eginda ezabatzea arautzen duena (BOE, 187 zk., 2020/07/8). 2024/1157 (EB) Erregelamendua, Europako Parlamentuarena eta Kontseiluarena, 2024ko apirilaren 11koa, hondakinak lekualdatzeari buruzkoa, 1257/2013 (EB) eta 2020/1056 (EB) Erregelamenduak aldatzen dituen eta 1013/2006 (EE) Erregelamendua indargabetzen duena (EBAO L-2024-80606).	Hondakinen Ekoizpenaren eta Kudeaketaren Erregistroan, Hondakin Arriskutsuen Ekoizle Txikien atalean, inskribatzetik salbuesteko jakinarazpena, 2004-10-25ekoa. Salbuespen-jakinarazpenak, 2017-01-19an eta 2021-01-20an eguneratuak.

INGURUMENA	EGOERA
HONDAKIN EZ-ARRISKUTSUAK ▪ Apirilaren 8ko 7/2022 Legea, ekonomia zirkularrerako hondakin eta lurzoru kutsatuei buruzkoa (BOE, 85. zk., 2022/04/09). ▪ 2009ko otsailaren 24ko 49/2009 Dekretua, hondakinak hondakindegietan biltegitratuta eta betelanak eginda ezabatzea arautzen duena (2009/03/18ko 54. zenbakiko EHAA); 423/1994 Dekretua indargabetzen du (1994/12/19ko 239. zenbakiko EHAA). ▪ 2014ko abenduaren 18ko Batzordearen 2014/955/EB Erabakia, hondakinen zerrendari buruzko 2000/532/EE Erabakia aldatzekoa, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2008/98/EE Zuzentarauarekin bat etorritz (DOUE L370/44 30/12/2014). ▪ Ekainaren 2ko 553/2020 Errege Dekretua, Estatuaren Lurraldearen Barruko Hondakinen Lekualdaketa arautzen duena (2020/06/19ko 171. zenbakiko BOE). ▪ 646/2020 Dekretua, uztailaren 7koa, Hondakinak hondakindegietan biltegitratuta eta betelanak eginda ezabatzea arautzen duena (BOE, 187 zk., 2020/07/8). ▪ Reglamento (UE) 2024/1157 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 11 de abril de 2024, relativo a los traslados de residuos, por el que se modifican los Reglamentos (UE) nº 1257/2013 y (UE) 2020/1056, y se deroga el Reglamento (CE) nº 1013/2006 (DOUE-L-2024-80606).	Hiru egoitzetarako hondakin ez-arriskutsuen ekoizleen komunikazioaren eguneraketa 2022/09/29an. Inskripzio-kodea: 16P04EU0100036388.
GAILU ELEKTRIKO ETA ELEKTRONIKOAK (GEE) ▪ Otsailaren 20ko 110/2015 Errege Dekretua, gailu elektriko eta elektronikoen hondakinei buruzkoa (2015eko otsailaren 21eko 45. zenbakiko BOE) ▪ PCM/810/2020 Agindua, abuztuaren 31koa, Aparatu elektriko eta elektronikoetan substantzia arriskutsu jakin batzuk erabiltzeko murriztapenei buruzkoa martxoaren 22ko 219/2013 Errege Dekretuaren III. eta IV. eranskinak aldatzen dituena. (BOE, 235. zk., 2020/09/02) ▪ 27/2021 Errege Dekretua, pilei eta metagailuei eta horien hondakinen ingurumen-kudeaketari buruzko otsailaren 1eko 106/2008 Errege Dekretua eta gailu elektriko eta elektronikoen hondakinei buruzko otsailaren 20ko 110/2015 Errege Dekretua aldatzen dituena (BOE, zk. 17, 2021/01/20)	GEE hondakinak Gasteizko Egoitza Nagusian zentralizatzen dira. Hondakinak baimendutako kudeatzaile bati ematen zaizkio.
PILA ETA METAGAILUEN HONDAKINAK ▪ Otsailaren 1eko 106/2008 Errege Dekretua, Pila eta metagailuei, eta horien hondakinen ingurumen-kudeaketari buruzkoa. (2008/02/12ko 37. zenbakiko BOE). ▪ Otsailaren 1eko 106/2008 Errege Dekretua, Pila eta metagailuei, eta horien hondakinen ingurumen-kudeaketari buruzkoa, aldatzen duen 2010/07/23ko 943/2010 Errege Dekretua. (2010/08/05eko 189. zenbakiko BOE). ▪ 710/2015 Errege Dekretua, uztailaren 24koa, Pila eta metagailuei eta horien hondakinen ingurumen-kudeaketari buruzko otsailaren 1eko 106/2008 Errege Dekretua aldatzen duena. (2015/07/25eko BOE, 177. zk.). ▪ 27/2021 Errege Dekretua, urtarrilaren 19koa, pilei eta metagailuei eta horien hondakinen ingurumen-kudeaketari buruzko otsailaren 1eko 106/2008 Errege Dekretua eta gailu elektriko eta elektronikoen hondakinei buruzko otsailaren 20ko 110/2015 Errege Dekretua aldatzen dituena. ▪ Reglamento (UE) 2023/1542 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 12 de julio de 2023, relativo a las pilas y baterías y sus residuos y por el que se modifican la Directiva 2008/98/CE y el Reglamento (UE) 2019/1020 y se deroga la Directiva 2006/66/CE (DOUE-L-2023-81096). ▪ Batzordearen 2025/934 (EB) Erabaki Eskuordetua, 2025eko martxoaren 5koa, 2000/532/EE Erabakia aldatzen duena, pilen eta bateriaren hondakinen zerrenda eguneratzeari dagokionez (EBAO, 934 zk., 2025eko maiatzaren 20koa).	ARABAKO EGOITZA NAGUSIA: Udal-garbiguneetan entregatzen dira. UPS bateriak baimendutako kudeatzaileari ematen zaizkio. BIZKAIKO HHB: Udal-garbiguneetan entregatzen dira. GIPUZKOAKO HHB: Udal-garbiguneetan entregatzen dira.

INGURUMENA

EGOERA

GOI-TENTSIOA

- Maiatzaren 9ko 337/2014 Errege Dekretua, goi-tentsioko instalazio elektrikoetako baldintza teknikoei eta segurtasun-bermeei buruzko erregelamendua eta ITC-RAT 01 eta 23 bitarteko jarraibide tekniko osagarriak onartzen dituen (2014/06/09ko 139. zenbakiko BOE). 337/2014 Errege Dekretuko akatsak zuzentzea (2014/06/09ko 139. zenbakiko BOE).
- Urtarrilaren 16ko 5/2018 industriako segurtasunaren erregelamenduaren menpeko instalazioetarako eta ekipamenduetarako berrikuspen prozedura ezartzen duena (2018/01/29ko 20. zenbakiko EHAA).
- 48/2020 DEKRETUA, martxoaren 31koa, zeinaren bidez arautzen baitira energia elektrikoa ekoizteko, garraiatzeko eta banatzeko instalazioen administrazio-baimenaren prozedurak. (EHAA, 78. zk., 2020/04/24)
- 81/2020 Dekretua, Industria Segurtasunari buruzkoa (EHAA, 137. zk., 2020/07/14).

ARABAKO EGOITZA NAGUSIA:

Transformadore bat dauka.
 -Martxan jartzea: 2009/01/22
 -OCaren azken ikuskatzea: 2023/01/10
 -Hurrengo ikuskatzea: 2026/01/10

BIZKAIKO HHB: ez dagokio

GIPUZKOAKO HHB: ez dagokio

BEHE-TENTSIOA

- 1989ko urriaren 29ko Agindua, behe-tentsioko instalazio elektrikoek dagokienez, martxan jartzea, zabaltzea, titularitatea aldatzea eta aldizkako azterketetan bete behar diren baldintzak finkatzen dituen. (1989/11/92ko 206. zenbakiko EHAA).
- Abuztuaren 2ko 842/2002 Errege Dekretua, behe-tentsiorako Erregelamendu Elektroteknikoa onartzen duena. (2002/09/18ko 224. zenbakiko BOE).
- ITC-BT-04: instalazioen dokumentazioa eta martxan jartzea.
- ITC-BT-05: ikuskatzeak.
- ITC-BT-18: lur-konexioen instalazioak.
- ITC-BT-33: obretarako behin-behineko eta aldi baterako instalazioak.
- Abenduaren 12ko 1053/2014 Errege Dekretua, zeinaren bidez BT 52 "Helburu berezietako instalazioak. Ibilgailu elektrikoak birkargatzeko azpiegitura" Jarraibide Tekniko Osagarria onartzen baita. (2014/12/31ko 316. zenbakiko BOE).
- 81/2020 Dekretua, Industria Segurtasunari buruzkoa (EHAA, 137. zk., 2020/07/14).
- BT 52 Ikuskaritza Tekniko Osagarria (ITO) "xede berezietarako instalazioak. Ibilgailu elektrikoak kargatzeko azpiegitura".

ARABAKO EGOITZA NAGUSIA:

-Martxan jartzea: 2009/01/22
 -OCaren azken ikuskatzea: 2024/10/01
 -Hurrengo ikuskatzea: 2029/10/01

BIZKAIKO HHB:

-Martxan jartzea: 2019/06/17
 -OCaren azken ikuskatzea: 2024/10/01
 -Hurrengo ikuskatzea: 2029/10/01

GIPUZKOAKO HHB:

-Martxan jartzea: 08.04.2013
 -Ikuskapena eraikinaren jabetzaren eskumena da.

BEROTEGI-EFEKTUA ERAGITEN DUTEN GAS FLUORDUNAK

- Otsailaren 17ko 115/2017 Errege Dekretua, gas fluordunen eta haietan oinarritutako ekipamenduen merkaturatzea eta manipulazioa eta halakoak erabiltzen dituzten profesionalen egiaztatzea arautzen dituen eta gas fluordunak isurtzea berekin dakarten jarduerak hartzen dituzten instalazioetarako betekizun teknikoak ezartzen dituen. (2017/02/18ko 42. zenbakiko BOE).
- PRA/905/2017 Agindua, irailaren 21ekoa, otsailaren 17ko 115/2017 Errege Dekretuaren I. eta II. eranskinak aldatzen dituen; errege-dekretu horren bidez, gas fluordunen eta haietan oinarritutako ekipamenduen merkaturatzea eta manipulazioa eta halakoak erabiltzen dituzten profesionalen egiaztatzea arautzen dituen eta gas fluordunak isurtzea berekin dakarten jarduerak hartzen dituzten instalazioetarako betekizun teknikoak ezartzen dituen (2018/05/15eko 116. zenbakiko BOE).
- 2022ko martxoaren 14ko Ebazpena, Proiektu Estrategikoen eta Industria Administrazioaren zuzendariarena, zeinaren bidez gas fluordunekin kargatutako hozte-, aire girotu- eta bero-ponpak merkaturatzen dituzten agenteek Gas fluordunen eta horietan oinarritutako ekipoen merkaturatzea eta manipulazioa arautzen duen 115/2017 Errege Dekretuaren VI. eranskinaren b. zatia igortzeko betebeharrak bete ez duten erosleek berri emateko prozedura ezartzen baita (EHAA, 69. zk., 22/04/06).
- 2024/573 (EB) Erregelamendua, Europako Parlamentuarena eta Kontseiluarena, 2024ko otsailaren 7koa, berotegi-efektuko gas fluordunei buruzkoa, 2019/1937 (EB) Zuzentaraua aldatzen duena, eta 517/2014 (EB) Erregelamendua (EBAO L 20.02.24) eta 2024/573 (EB) Erregelamenduaren (Europar Batasunaren Aldizkari Ofiziala L, 2024/573, 2024ko otsailaren 20koa) akats-zuzenketa indargabetzen dituen.

ARABAKO EGOITZA NAGUSIA:

-Martxan jartzea: 2009/07/28
 -OCaren azken ikuskatzea: 2023/10/19
 - Hiru hilean behingo eta urtean behingo mantentze-lanak. R-410A hozgarria
 -Hurrengo ikuskatzea: 2028/10/19

BIZKAIKO HHB:

ez dagokio. R-410AR hozgarria

GIPUZKOAKO HHB:

ez dagokio. Jabekideen erkidegoaren instalazioa.

INGURUMENA

EGOERA

BEROTEGI-EFEKTUA ERAGITEN DUTEN GAS FLUORDUNAK (segida)

- 2024/2174 (EB) Betearazpen Erregelamendua, Batzordearena, 2024ko irailaren 2koa, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2024/573 (EB) Erregelamendua aplikatzeko xedapenak ezartzen dituen berotegi-efektuko gas fluordunak dituzten produktu eta tresna jakin batzuen etiketen formatuari dagokionez, eta Batzordearen 2015/2068 (EB) Betearazpen Erregelamendua indargabetzen duena (AO L, 2024.09.03koa).

EITE-ERAIKINETAKO ERREGELAMENDUA

INSTALAZIO

TERMIKOEN

- Uztailaren 20ko 1027/2007 Errege Dekretua, Eraikinetako Instalazio Termikoen Erregelamendua onartzen duena (2007ko abuztuaren 29ko BOE).
- 2008/07/22ko Agindua, Eraikinetako Instalazio Termikoen Erregelamenduari (EITE) lotutako arauak xedatzen dituen (2008/09/23ko 181. zenbakiko EHAA).
- Azaroaren 27ko 1826/2009 Errege Dekretua, eraikinetako instalazio termikoen erregelamendua aldatzen duena, uztailaren 20ko 1027/2007 Errege Dekretuak onetsi zuena (2009/12/11ko 298. zenbakiko BOE).
- 2010eko otsailaren 19ko Ebazpena, Eraikinetako Instalazio Termikoen Aldizkako Ikuskapenei buruzko Eskuliburua onesten duena. (2010/05/13ko 88. zenbakiko EHAA).
- Apirilaren 5eko 238/2013 Errege Dekretua, Eraikinetako Instalazio Termikoen Erregelamenduko zenbait artikulua eta jarraibide tekniko aldatzen dituena, uztailaren 20ko 1027/2007 Errege Dekretuak onetsi zuena (2013/04/13ko 89. zenbakiko BOE).
- Urtarrilaren 16ko 5/2018 industriako segurtasunaren erregelamenduaren menpeko instalazioetarako eta ekipamenduetarako berrikuspen prozedura ezartzen duena (2018/01/29ko 20. zenbakiko EHAA).
- 2020/81 Dekretua, Industria Segurtasunari buruzkoa (2020/07/14ko 137. zenbakiko EHAA).
- 736/2020 Errege Dekretua, abuztuaren 4koa, eraikinen instalazio termikoetako banakako kontsumoen kontabilizazioa arautzen duena. (BOE, 212. zk., 2020ko abuztuaren 6koa).
- 178/2021 Errege Dekretua, martxoaren 23koa, zeinaren bidez aldatzen den 1027/2007 Errege Dekretua, uztailaren 20koa, Eraikinetako Instalazio Termikoen Araudia onesten duena (EHAA, 71. zk., 2021/03/24).
- 390/2021 Errege Dekretua, ekainaren 1ekoa, eraikinen eraginkortasun energetikoa ziurtatzeko oinarritzko prozedura onartzen duena (BOE, 131. zk., 2021/06/02), zeinaren bidez 178/2021 EDaren 31. puntua aldatzen den, 1.2.4.1.2.1. ITan ("Beroa sortzen duten errendimendu energetikoen gutxieneko betekizunak") (BOE, 131. zk., 2021eko ekainaren 2koa).
- 2022ko urtarrilaren 31ko Ebazpena, Proiektu Estrategikoen eta Industria Administrazioaren zuzendariarena, zeinaren bidez ordeztu eta argitaratzen baita martxan jartzeko eta aldatzeko erantzukizunpeko adierazpenaren eredua
- EBAZPENA, 2024ko uztailaren 16koa, Proiektu Estrategikoen eta Industria Administrazioaren zuzendariarena, zeinaren bidez Industria Segurtasunari buruzko ekainaren 30eko 81/2020 Dekretuan (2024/09/20ko EHAA, 184. zk.) aipatutako instalazio termikoak zerbitzuan jartzeko eta aldatzeko erantzukizunpeko adierazpenaren eredua ordezkatu eta argitaratzen baita.

ARABAKO EGOITZA

NAGUSIA:

- Martxan jartzea: 2009/07/28.
- OCAren azken ikuskatzea: 2023/10/19
- Hiru hilean behingo eta urtean behingo mantentze-lanak.
- Hurrengo ikuskatzea: 2028/10/19

BIZKAIKO HHB:

- Martxan jartzea: 2019/06/13
- Hiru hilean behingo eta urtean behingo mantentze-lanak.
- Hurrengo ikuskatzea: 2029/06/19

GIPUZKOAKO HHB: Berotze-eta klimatizazio-sistemak eta ur bero sanitarioa instalatzea (jabekideen erkidegoa)

INGURUMENA

EGOERA

SUTEEN AURKAKO BABESA

- 769/1999 Errege Dekretuaren MIE-AP5 jarraibide tekniko osagarria ITC MIE-AP5.
- Abenduaren 3ko 2267/2004 Errege Dekretua, Industria-establezimenduetan suteen aurkako Segurtasun-erregelamendua onartzen duena (2004/12/17ko 303. zenbakiko BOE). (2267/2004 EDko akatsak zuzentzen ditu, 2005/03/05eko 55. zenbakiko BOE).
- 07/03/23ko 393/2007 Errege Dekretua, larrialdi-egoerak sor ditzaketen jardueretan dabilizan zentro, establezimendu eta bulegoen autobabesari buruzko oinarritzko araua onartzen duena (2007/03/24ko 72. zenbakiko BOE).
- Urriaren 31ko 842/2013 Errege Dekretua, eraikuntza produktuak eta eraikuntza elementuak suarekiko erreakzio eta erresistentzia propietateen arabera sailkatzeko araudia onesten duena. (2013/11/23ko 281. zenbakiko BOE).
- 2014ko uztailaren 30eko Agindua, Ekonomiaren Garapen eta Lehiakortasuneko sailburuarena, zeinaren bidez onartzen baita Industrialak ez diren Eraikinetako Suteen Aurkako Babes Instalazioen Egiaztatgi-eredu (2014/08/25eko 159. zenbakiko EHAA).
- Maiatzaren 22ko 513/2017 Errege Dekretua, suteen aurkako babes-instalazioen erregelamendua onesten duena. Akatsen zuzenketa, 1994ko maiatzaren 7koa (2017/06/12ko 139. zenbakiko BOE).
- 164/2025 Errege Dekretua, martxoaren 4koa, industria-establezimenduetako suteen aurkako segurtasun-araudia onartzen duena (BOE, 87. zk., 2025/04/10).

ARABAKO EGOITZA

NAGUSIA:

- Suteen aurkako instalazioa: 2013/04/12
- Hiru hilean behin eta urtean behin mantentzea
- KEB ikuskapena (513/2017 ED) suteen aurka: 2021/01/22 (balio du 2031/01/22ra arte)

BIZKAIKO HHB:

- Suteen aurkako instalazioa: 2019/07/11
- Hiru hilean behin eta urtean behin mantentzea

GIPUZKOAKO HHB:

- Suteen aurkako instalazioa: 2013/04/12
- Hiru hilean behin eta urtean behin mantentzea

URA (ISURIAK)

- Uztailaren 20ko 24/07/01 Legegintzako Errege Dekretua, Uren Legearen testu bategina onesten duena (2001/07/24ko 176. zenbakiko BOE).
- 140/2003 Errege Dekretua, otsailaren 7koa, giza kontsumorako uraren kalitateari dagozkion osasun-irizpideak ezartzen dituen (03/02/21eko BOE, 45. zk.).
- Ekainaren 23ko 1/2006 Erkidegoko Legea, Urei buruzkoa (2006/07/19ko EHAA).
- Azaroaren 2ko 229/2021 Dekretua, Uraren Kanonari buruzko Erregelamendua onartzen duena (EHAA; 221. zk., 2021/11/08).
- Vitoria-Gasteizko Udalaren kolektoreetara doazen isuriak arautzen dituen erregelamendua - Etxekoak ez diren isurien udal-ordenantza_2010.
- Bilboko Ur Partzuergoaren isuriak arautzeko erregelamendua (BOB 2000/06/10).
- Bilbao Bizkaia Ur Partzuergoaren saneamendu- eta arazketa-zerbitzua arautzen duen ordenantza (BAO, 13 zk., 24.01.18koa).
- Añarbeko Ur Partzuergoaren saneamendu-sarera egiten diren isuriak arautzen dituen erregelamendua (2006ko maiatza).
- Bilboko Ur Partzuergoa: saneamendu- eta arazketa-zerbitzua arautzen duen ordenantza (azken eguneratzea: BAO, 15, 2025eko urtarrilaren 23koa).
- Bilboko Ur Partzuergoa: Bilbao Bizkaia ur-horniduraren zerbitzua arautzen duen ordenantza (azken eguneratzea BAO, 18. zk., 2025eko urtarrilaren 28koa).

ARABAKO EGOITZA

NAGUSIA:

- Zerbitzuaren alta eta onespena AMVISAN: 2009/01/31 eta 2010/02/26.

BIZKAIKO HHB:

- Ur sanitarioen barneko instalazioen ziurtagiria: 2019/07/04

GIPUZKOAKO HHB:

- Jabekideen erkidegoa (inplizitua irekitze-lizentzian)

INGURUMENA

EGOERA

ENERGIA-JASANGARRITASUNA

- Otsailaren 21eko 4/2019 Legea, Euskal Autonomia Erkidegoko Jasangarritasun Energetikoari buruzkoa.
- Otsailaren 26ko 25/2019 Dekretua, Euskal Autonomia Erkidegoko eraikinen eraginkortasun energetikoaren ziurtapenari eta ziurtapenaren kontrol-prozedurari eta erregistroari buruzkoa.
- 254/2020 DEKRETUA, azaroaren 10ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoko Jasangarritasun Energetikoari buruzkoa.
- Ebazpena, 2020ko abenduaren 16koa, Energiaren, Meategien eta Industria Administrazioaren zuzendariarena, kontsumoak indibidualizatzeko sistemak instalatzearen eta Administrazioari jakinaraztearen errentagarritasun ekonomikoari buruzko irizpideak ematen dituen (EHAA, 20. zk., 2021/01/28koa).
- Abenduaren 20ko 732/2019 Errege Dekretua, Eraikuntzaren Kode Teknikoa aldatzen duena (kode hori martxoaren 16ko 314/2006 Errege Dekretuak onetsi zuen); hala, kodea egokitu egiten da eskakizun berrietara, eraikinek prestazio hobeak eskain ditzaten bai energia-efizientziari dagokionez, bai erabiltzaileen osasunari, erosotasunari eta segurtasunari dagokienez ere.
- 56/2016 Errege Dekretua, otsailaren 12koa, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren energia-efizientziari buruzko 2012ko urriaren 25eko 2012/27/EB Zuzentarauaren transposizioa egiten duena, energia-ikuskaritzei, energia-zerbitzuen hornitzaileen eta energia-ikuskatzaileen akreditazioari eta energia-hornikuntzaren efizientzia sustatzeari dagokienez (BOE, 38. zk., 2016ko otsailaren 13koa).
- 390/2021 Errege Dekretuak egindako aldagetak (auditoria egiten duten langileen kualifikazioari, komunikazio-ereduei eta abarri buruzkoa). 390/2021 Errege Dekretua, ekainaren 1ekoa, eraikinen eraginkortasun energetikoa ziurtatzeko oinarritzko prozedura onartzen duena (BOE, 131. zk., 2021/06/02koa).
- Abenduaren 9ko 10/2021 Legea, Euskadiko Ingurumen Administrazioarena (EHAA, 262. zk., 2021/12/31).
- PCM/466/2022 Agindua, Ministro Kontseiluaren Akordioa argitaratzen duena, zeinaren bidez onartzen baita Estatuko Administrazio Orokorren eta Estatuko erakunde publikoen sektoreko erakundearen energia-aurrezpen eta -efizientziarako neurrien plana (BOE, 125. zk., 22/05/26).
- 376/2022 Errege Dekretua, Bioerregaien, biolikidoen eta biomasa-erregaien berotegi-efektuko gasen emisioak murrizteko eta jasangarritasuna sustatzeko irizpideak eta gas berriztagarrien jatorri-bermeen sistema arautzen dituen (BOE, 118. zk., 22/05/18).
- Efizientzia Energetikoari buruzko Donostiako Udal Ordenantza (2021/02/23ko GAO).
- 2024/1275 (EB) ZUZENTARAUA, EUROPAKO PARLAMENTUARENA ETA KONTSEILUARENA, 2024ko apirilaren 24koa, eraikinen energia-efizientziari buruzkoa (berritzea) (EBAO, 2024ko maiatzaren 8koa)

ARABAKO EGOITZA

NAGUSIA:

ENERGIA-KALIFIKAZIOA: B
 2027/05/25era arte balio du
 Auditoria energetikoa:
 2025/06/06

BIZKAIKO HHB:

ENERGIA-KALIFIKAZIOA: A
 2019/07/09ra arte balio du
 - Auditoria energetikoa:
 2025/06/06

GIPUZKOAKO HHB:

Bulegoa alokairuan 2019an.

KLIMA-ALDAKETA

- 1/2024 Legea, otsailaren 8koa, Trantsizio Energetikoari eta Klima Aldaketari buruzkoa (EHAA, 38. zk., 24.02.21ekoa)
- 7/2021 Legea, maiatzaren 20koa, klima-aldaketari eta trantsizio energetikoari buruzkoa (BOE, 121. zk., 2021.05.21ekoa)
- 214/2025 Errege Dekretua, martxoaren 18koa, karbono-aztarnaren erregistroa, konpentsazioa eta karbono dioxidoa xurgatzeko proiektuak sortzen dituen eta karbono-aztarna kalkulatzeko eta berotegi-efektuko gasen emisioak murrizteko planak egiteko eta argitaratzeko betebeharrak ezartzen duena (BOE, 89. zk., 2025eko apirilaren 12koa).

ARABAKO BULEGO NAGUSIA

BIZKAIKO HAB-A

GIPUZKOAKO HAB-A

Visesak kontuan hartzen ditu etorkizuneko betebeharrak. 1+2 irismenen karbono-aztarna eta MITECOko murrizketa-plana kalkulatu eta erregistratu ditu.

Borondatezko beste betekizun batzuk. Sektoreko Erreferentzia Dokumentuak

Visesak, gainera, beste betekizun batzuei dagokienez, honako hauek aintzat hartzen ditu:

- Horri dagokionez, **Europako Batzordeak** egindako dokumentu hauek aztertu dira:
 - **“Best Environmental Management Practice for the Public Administration Sector”, 2019.**
<https://susproc.jrc.ec.europa.eu/activities/emas/documents/PublicAdminBEMP.pdf>
 - **Sektoreko Erreferentzia Dokumentua; dokumentu hori Europako Batzordearen 2018ko abenduaren 19ko 2019/61/EB Erabakiaren bitartez onetsi zen eta erabaki horrek erreferentzia egiten die ingurumen-kudeaketako jardunbide egokiei buruzko sektoreko erreferentzia-dokumentuari, ingurumen-portaerari buruzko sektoreko adierazleei eta Administrazio Publikoaren sektorerako bikaintasunerako alderaketa-parametroei, 1221/2009/EE Erregelamenduaren esparruan (Erregelamendu horrek arautu egiten du erakundeek ingurumen-kudeaketa eta -auditoretza sistema komunitario batean izan dezaketen borondatezko parte-hartzea).**
http://ec.europa.eu/environment/emas/emas_publications/sectoral_reference_documents_en.htm
 - **“Best Environmental Management Practice for the Building and Construction Sector” - Final Draft (2012)**
<https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/inline-files/ConstructionSector.pdf>
 - **“Ekonomia zirkularrerako ekintza-plan berria, Europa garbiago eta lehiakorrago baten alde” dokumentua, 2020ko martxokoa.**
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/es/ip_20_420
 - **2022/591(EB) ERABAKIA, EUROPAKO PARLAMENTUARENA ETA KONTSEILUARENA, 2022ko apirilaren 6koa, Batasunaren 2030era arteko Ingurumenaren arloko Ekintza Programa Orokorrari buruzkoa.**
[EUR-Lex - 32022D0591 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/lexuri/ui.do?uri=CELEX:32022D0591&fromDoc=32022D0591-01&fromLanguage=es&fromDocType=act)
- Halaber, Trantsizio Ekologikoko Ministerioak (MITECO) jardunbide egokien zenbait dokumentu egin eta argitaratu ditu; guk aztertu egin ditugu:
 - **“Ingurumenari loturiko jardunbide egokien eskuliburua familia hauetarako: administrazioa eta bulegoak”**
<https://www.miteco.gob.es/es/calidad-y-evaluacion-ambiental/temas/red-de-autoridades-ambientales-raa-/sensibilizacion-medioambiental/manuales-de-buenas-practicas/>
 - **“Ingurumenari loturiko jardunbide egokien eskuliburua familia hauetarako: eraikuntza eta obra publikoak”**
<https://www.miteco.gob.es/es/calidad-y-evaluacion-ambiental/temas/red-de-autoridades-ambientales-raa-/sensibilizacion-medioambiental/manuales-de-buenas-practicas/>
 - **“Espainia zirkularra 2030. Ekonomia Zirkularren Espainiako Estrategia”**
<https://www.miteco.gob.es/es/calidad-y-evaluacion-ambiental/temas/economia-circular/estrategia/>

- **“Ekonomia Zirkularren I. Ekintza Plana 2021-2023”**
<https://www.miteco.gob.es/es/prensa/ultimas-noticias/el-gobierno-aprueba-el-i-plan-de-acci%C3%B3n-de-econom%C3%ADa-circular-con-un-presupuesto-de-1.529-millones-de-euros/tcm:30-526709>
 - **TED/132/2022 Agindua, otsailaren 21ekoa, 2021-2030 Klima Aldaketara Egokitzeko Plan Nazionalaren Lehenengo Lan Programa ezartzen duena.**
[BOE.es - BOE-A-2022-3183 Orden TED/132/2022, de 21 de febrero, por la que se adopta el Primer Programa de Trabajo del Plan Nacional de Adaptación al Cambio Climático 2021-2030.](BOE.es - BOE-A-2022-3183 Orden TED/132/2022, de 21 de febrero, por la que se adopta el Primer Programa de Trabajo del Plan Nacional de Adaptación al Cambio Climático 2021-2030)
 - **Mugikortasun Jasangarrirako Espainiako Estrategia**
[Estrategia Española frente al Cambio Climático \(miteco.gob.es\)](Estrategia Española frente al Cambio Climático (miteco.gob.es))
 - **Espainiako Ingurumen Profila 2021**
[PAE2021_ES \(miteco.gob.es\)](PAE2021_ES (miteco.gob.es))
 - **Ekodizioa_Irizpideen eta tresnen gida publikoa**
[librocoedicion_digital_v5_tcm30-549217.pdf \(miteco.gob.es\)](librocoedicion_digital_v5_tcm30-549217.pdf (miteco.gob.es))
 - **Ekonomia zirkularreko jardunbide egokien I. katalogoa**
[fichas-bpec-i-web_def_tcm30-525010.pdf \(miteco.gob.es\)](fichas-bpec-i-web_def_tcm30-525010.pdf (miteco.gob.es))
 - **Ingurumenari kalte esangarria ez sortzeko printzipioekin bat datozen jarduketak diseinatu eta garatzeko gida**
guiadnshmitecov20_tcm30-528436.pdf
- Bukatzeko, Eusko Jaurlaritzak honako hauek jarri ditu martxan:
 - **“Euskadiko Ekonomia Zirkularrerako Estrategia 2030”**
<https://www.ihobe.eus/argitalpenak/euskadiko-ekonomia-zirkularrerako-estrategia-2030-zirriborroa>
 - **“Kontratazio zirkularra. Ekonomia zirkularren sustapena erosketa eta kontratazio publiko berdearen bitartez”**
https://www.euskadi.eus/contenidos/informacion/compraverde/es_def/adjuntos/cuaderno_compra_contratacion_verde_circular_cast.pdf
 - **“Erosketa Publiko Berdearen eta Bizi-Zikloaren Kostuaren Azterketaren Gidaliburua”**
<https://www.ihobe.eus/publicaciones/guia-para-compra-publica-verde-y-analisis-costes-ciclo-vida>
 - **“Euskadiko Erosketa eta Kontratazio Publiko Berdearen 2020rako Programa”**
<https://www.ihobe.eus/Publicaciones/ficha.aspx?IdMenu=97801056-cd1f-4503-bafa-f54fa80d9a44&Cod=b34b0641-45b2-4b5a-9870-469079626014&Idioma=eu-ES&Tipo=>
 - **“Kilma-alaketaren Euskal Estrategia 2050”**
<Estrategia vasca de cambio climático 2050 - Cambio climático - Euskadi.eus>
 - **“Basque Green Deal”**
[Irekia Eusko Jaurlaritza - Gobierno Vasco: Basque Green Deal, el modelo vasco para un desarrollo económico justo y sostenible \(euskadi.eus\)](Irekia Eusko Jaurlaritza - Gobierno Vasco: Basque Green Deal, el modelo vasco para un desarrollo económico justo y sostenible (euskadi.eus))

- **Trantsizio Energetikorako eta Klima Aldaketarako Plana 2021-2024**
[Transicion-Energetica-y-Cambio-Climatico-WEB.pdf \(euskadi.eus\)](#)
- **2030eko Ingurumeneko Esparru Programa**
[euskadi.eus/contenidos/documentacion/pma/eu_def/adjuntos/Euskadiko-2030eko-Ingurumeneko-Esparru-Programa.pdf](#)
- **Euskadiko Lurzorua Babesteko 2030erako Estrategia**
[Euskadiko Lurzorua Babesteko 2030erako Estrategia - Ingurumena - Euskadi.eus](#)
- **Euskadiko Hondakinak Prebenitu eta Kudeatzeko Plana**
[EUSKADIKO HONDAKINAK PREBENITU ETA KUDEATZEKO 2030eko PLANA - Ingurumena - Euskadi.eus](#)

Dokumentu horiek aztertu ondoren, hainbat jardunbide egoki eta adierazle identifikatu ditugu, eta txertatu egin ditugu gure ingurumen-kudeaketan. Hain zuzen ere, honako alderdi hauekin daude erlazionatuta:

- Energiaren kontsumoa kudeatu eta murriztea.
- Uraren kontsumoa kudeatu eta murriztea.
- Hondakinen sorrera kudeatu eta murriztea.
- Bulegoko materialaren kontsumoa murriztea.
- Erosketetan ingurumen-irizpideak txertatzea.
- Zerbitzuen kontratazioan ingurumen-irizpideak txertatzea.
- CO₂ igorpenen sorrera murriztea.

Visesak lanean jarraituko du jardunbide-egokiak aplikatzeko eta sektoreko adierazleak definitzeko, ingurumen-kudeaketan aurrerapausoak egiten jarraitu ahal izan dezagun eta, aldi berean, beste talde eta sektore batzuen jarduna hobetzen lagun dezagun.

10. 2025eko INGURUMEN-HOBEKUNTZA

Kontuan hartuta alderdi zuzen eta zeharkakoen garrantzia, legeak ezarritako betekizunak, aurreko urteko helburuak eta xedeak eta kudeaketa-sistema osatzen duten gainerako elementuak, 2025eko jarduketa-arloen proposamen aurreratua jaso da:

XEDE ESTRATEGIKOA	INGURUMEN-HELBURUA	EKINTZAK
Sustapenen diseinuan, obran eta balio-bizitzan barne hartutako ingurumen-alderdiak identifikatzea eta sustapenen etorkizuneko "jasangarria" antolatzea	1. Sustapenen diseinuan sartu beharreko hobekuntza-kopurua neurtzeko metodologia garatu eta ezartzea	Arauzko baldintzen barne-mapa, 2030/2050 helburu klimatikoak, Europako makrhelburuak, tresnak eta adierazleen neurketa ezartzea
2.2 HKaen (Hondakinak Kudeatzeko Azterlanak) berrikuspena hobetzea	2. Obretan hondakinen kudeaketa jarraitu eta neurtzeko metodologia prestatu eta ezartzea	Proiektuari ad-hoc HKaen edukia ezartzea (bai eredu propio baten bidez, bai aurreztenari jarraituz, bai aurrekoen konbinatu baten bidez)
2.5. Eraikuntzako eragileak ikertzea eta kontzientziaztea, obran material birziklatuak sartzeari buruz.	3. Zirkularitate-metodologia definitu, ezarri eta inplementatzea	Arauk betetzeko enpresa hornitzaileak integratzeko sistematikak aztertzea
2.6. Proiektu bat garatzean zirkularitatea aztertu eta zehaztea		Eraikuntza industrializatuko sistemen proiektua ingurumenaren ikuspegitik jarraitzea
2.7. Europako ENSNARE proiektua, birgaitze-sistema industrializatuak garatzeko, berriztagarriak sartzeko eta prozesu osoa digitalizatzeko (https://www.ensnare.eu/).	4. Sustapenetako Ekonomia Zirkularraren esparruan ingurumena hobetzeko proiektuetan/ekimenetan parte hartzea	Kanpoko Batzordearen urteko bilan parte hartzea, Partzuergoko kideei aurkeztutako garapenei buruzko iritzia eta ekarpenak jakinaraztea (Batzordeko kide bakoitza bere ezagutza-eremutik), ondorioak ateratzea eta Visasari (Sail Teknikoa) ondorioak helaraztea eta horien partaide egitea
2.8 Hautatutako sustapenetan, metodologia jarraitu, kontrolatu eta aztertzea, datuak hartzea eta bizi-zikloaren azterketa eta karbono-aztarnaren kalkulua egitea.		Datuen bilketa amaitzea eta ekintzak zabaltzea lortutako BZAren irizpideen arabera, eta, hala badagokio, ondorioak helaraztea hurrengo lizitazioetan
		Proiektuaren plegu guztietan sartu dugu jada BZA kalkulatzeko betekizuna
2.11. % 100 elektrikoa den sustapen-eredua dokumentatzea eta sustapen pilotuetan emaitzak jarraitu eta kontrolatzea.	5. Gutxienez % 100 elektrikoa den sustapen bat lortzea	Sustapen pilotuetan lortutako datuak aztertzea eta alderatzea, sustapen horietan definitutako elektrifikaziorako soluzioen arabera (Santurtzi). Visasako elektrifikazio-eredu optimoa definitzea eta zehaztea, garatu beharreko sustapenaren tipologiaren arabera; adibidez, sustapen bateko etxebizitza-kopurua.

XEDE ESTRATEGIKOA	INGURUMEN-HELBURUA	EKINTZAK
2.12. Visesararen sustapenen egoeraren diagnostikoa egitea eta sailkapen akustikoari ekiteko inplikazioak zehaztea.	6. Sustapenen kalifikazio akustikorako irizpideak zehaztea eta sartzea	Visesako etxebizitzaren sustapenen egungo egoera balizko sailkapen akustikoari dagokionez. Visesararen etxebizitzaren sustapenetan sailkapen akustikoa ezartzearen inplikazioak ezagutzea.
3.1. Visesararen proiektuen ingurumen-ebaluazioa estandarizatzea (sustapenaren ingurumen-txostena)	7. Gauzatu ondoren proiektuen ingurumen-ebaluazioa ahalbidetuko duen metodologia garatzea eta barnean ezartzea	PROIEKTU/OBRA bakoitzaren ingurumen-txostena egitea: • Proiektuaren adierazleak antolatzea. • FAPP osatzea erreferentziazko datu objektiboekin.
3.2. Obrako ingurumen-datuak biltzeko sistematika ezartzea		EMAS ingurumen-adierazleak berrikustea: Obran bildu behar ditugun ingurumen-adierazleen taula.
3.3. Agirietan jasotako ingurumen-irizpideen (adierazle-multzoaren bidez) jarraipena eta lorpena baloratzea/neurtzea ahalbidetuko duten adierazleak eta txostenak zehaztea.		PROIEKTU/OBRA bakoitzaren ingurumen-txostena egitea: • Obra-adierazleak antolatzea. • FAPP osatzea erreferentziazko datu objektiboekin.
Gure roletik (eraikuntza) abiatuta, lankidetzan jardutea eta informazioa, ekintzak eta adierazleak helaraztea.	8. Ingurumen-proiektuetan eta -ekimenetan parte hartzea beste erakunde batzuekin	Erakunde antolatzaileak ezarritako urteko bileretan parte hartzea.
Visesak ekonomia zirkularrarekiko duen posizioa diagnostikatzea	9. Visasari aplikatutako ekonomia zirkularraren diagnostikoa lortzea	Diagnostikoaren gomendioak aztertzea eta inplementatzea.
10.2. Energia kudeatzeko sistema bat ezartzea (Bulego Nagusia eta Bizkaiko bulegoa monitorizatzea).	10. Visesararen bulegoetako kontsumo elektrikoa % 2 murriztea	Bulegoak monitorizatzea. Eraikinen energia-eraginkortasuna edo pertsonen segurtasuna neurtzeko beharrezko datuak hartzea. Datuak ustiatzea eta ondorengo ekintzak kudeatzea
10.4. Visesararen mugikortasun-plan partikularra aplikatzea, bai eta Alokabiderekin eta Urarekin batera egindako mugikortasun-plana ere.	13. Proposatutako mugikortasun-planaren bideragarritasuna aztertzea	Visesako mugikortasun-planaren proposatutako helburuak eta ekintzak aztertzea eta ezartzea. Alokabiderekin eta Urarekin enpresa arteko taldean/batzordean parte hartzea, mugikortasun-plana partekatze eta garatu beharreko neurri bateratuak ezartzeko.
10.5. Kontsumoen efizientzia hobetzeko prestakuntza / informazioa.	14. Visesararen bulego guztietan paperaren eta tonerraren kontsumoa % 4 murriztea	Komunikazio- eta sentsibilizazio-pilulak egitea. Karbono-aztarnari buruzko barne-ezagutza hobetzea.

11. IRAUNKORTASUNAREKIKO KONPROMISO-AREN BESTE JARDUERA BATZUK

GARAPEN IRAUNKORREKO HELBURUAK (GJH): ESTRATEGIAN LEHENESTEA ETA TXERTATZEA

Visesaren lehen autoebaluazioa egin dugu, Garapen Iraunkorreko Helburuak (GJH) enpreetan eta erakundeetan integratzeko markoaren barruan.

MITEKOKO KARBONO-AZTARNAREN KALKULUA ETA ERREGISTROA

E Trantsizio Ekologikorako eta Erronka Demografikorako Ministerioak (MITECO) zigilu bat ematen die karbono-aztarna murrizten duten enpresei, borondatezko erregistro baten bidez. Dauden 3 konpromiso-mailetatik: "Kalkulua", emisioen neurketa ziurtatzen duena; "Murrizketa", emisioak murriztea lortzen dutenentzat; eta "Konpentsazioa", emisioak CO₂ xurgatzeko proiektuekin konpentsatzen dituztenentzat; Visesan "Kalkulua" zigilua eta "Reduzco" zigilua lortu ditugu 2018 eta 2023 arteko urte guztietan, baita ere.

Horrelako erregistroak eta zigiluak lortzea garrantzitsua da; izan ere, erakunde gisa, ekimenetan parte hartzen jarraitzen dugu, bai jarduten dugun ingurunean bai ingurumenean eragin positiboa izateko.

12. ELKARRIZKETA IREKIA ALDERDI INTERESDUNEKIN

Visesak adierazten du gizarte-konpromiso sendoa duela bere misiotik bertatik hasita. Konpromiso hori Erantzukizun Sozial Korporatiboaren (ESK) ikuspegitik gorpuzteko, hainbat ekimen lantzen ari da Visesa, kudeaketa arduratsua eta gardena izateko helburuan aurrerapausoak egite aldera. Hona hemen ekimen horietako batzuk:

INGURUMEN BATZORDEA

Zeharkako ikuspegia izateko eta eremu horren kudeaketa globala gauzatzeko, Batzordeak 2024ko Ingurumen Programa definitu du aurten, eta 2023-2025eko Ingurumen Estrategiaren jarraipena egin du.

Arlo horretan, hondakinen, material birziklatuen edo zirkulartasunaren gainean ezarritako eskakizun berrien jarraipena ere egin da gure proiektu eta obren pleguetan.

2024. urte honetan, erosketa eta kontratazio berdeko 2 taldetan parte hartu dugu (lhobek gidatuta): bat 2030eko Erosketa eta Kontratazio Berdearen Programaren esparruan, eta bestea obren eta eraikuntzaren eremuko erosketa eta kontratazio publiko berdearen esparruan; 2024ko Ekonomia Zirkularraren eta Bioekonomiaren Plan Estrategikoan parte hartu dugu, lhoberekin eta Administrazioako beste enpresa batzuekin batera; eta Lurzoruen Batzorde Teknikoan ere parte hartu dugu, lurzoruak babesteko estrategia garatzeko, lhoberekin eta beste enpresa batzuekin batera.

Gainera, Visesako pertsona guztien eskura jarri dugu gure instalazioetako ingurumen-adierazleen panela, Business Intelligence tresna erabiliz, informazio- eta sentsibilizazio-kanpainak eginez.

JASANGARRITASUN-MEMORIA

Ikuspegi hori da gizarte-erantzukizunari buruzko gure komunikazioaren oinarria, eta Visesaren ezaugarri den gardentasun-printzipioaren isla da. Global Reporting Initiative (GRI) nazioarteko estandarrik ezagunenak sustatutako eredua hartu dugu gure jasangarritasun-memoria egiteko.

Txosten hori publikoa eta borondatezkoa da, eta Visesaren jarrera eta jarduerak jasotzen ditu, gizartearen, ingurumenaren eta ekonomiaren ikuspegitik, eta gure bezeroei, enplegatuei, aliantzei eta, oro har, gizarteari zuzendutako gure proiektuak, onurak eta gizarte-ekintzak zehazten ditu. Bi urtez behin argitaratzen da, eta finantza-informazioa nahiz kudeaketa-memoria osatzen ditu.

2024an, gure egungo jasangarritasun-memoria, GRI ikuspegitik garatua, ESG jasangarritasun-txosten baterantz birbideratzeko lanean hasi gara, ingurumen-irizpideak (A), gizarte-irizpideak (S) eta gobernantza-irizpideak (G) jarraituz.

Aurten ez dagokio GRI memoriaren edizio berri bat argitaratzea, baina gure webgunean eskuragarri dago 2023an argitaratutako azken edizioa.

GARDENTASUN-ATARIA

Visesaren gardentasun-ataria bi helbururekin sortu zen: balio publikoa sortzea eta baliabide publikoen erabileran gardentasun-kulturaren eredu bat hartzea.

Jarduera eta gobernu onari buruzko aldizkako informazio eguneratua duen publizitate aktiboa, eta herritarrek beren eskaeretakako eskuragarri duten informazio publikoa eskuratzeko eskubidea. informazioari dagokionez, Visesarengan konfiantza indartzen dute eta herritarren parte-hartze erantzunkidearen kultura bultzatzen dute.

Modu aktiboan lan egiten dugu edukiak eguneratuta eta bi hizkuntza koofizialetan mantentzeko. Gure gardentasun-ataria eskuragarri dago gure web orrian: www.visesa.euskadi.eus.

PERTSONEN PARTE-HARTZEA

Urtean zehar hainbat bilera egin dira, bai zuzendaritza-mailan (infobilerak eta Zuzendaritza Batzordea), bai arlo bakoitzeko batzordeen mailan (Berdintasuna, Ingurumena, Estrategia...); Visesak kideak bertan izan dira eta modu aktiboan hartu dute parte. Hona hemen parte hartzeko foro horietako batzuk:

- Berezi Bilera: jardueraren jarraipenerako, koordinaziorako eta antolakuntzarako bilerak. Bilera horietan erakundeko kide guztiek parte hartzen dute, eta arduradun-kolaboratzaile harreman bat ezartzen da. Bilera horiek esparru-gidoi bat dute, eta, bertan, honako bost alderdi hauek landu behar dira: helburuak, portaerak, horizontaltasuna, berrikuntza eta komunikazioa. Bilera horiek hilean behin egin ohi dira.
- Sailen aldizkako bilerak: bilera horietan, interes orokorra duen informazioa ematen zaie arloei; hau da, Visesak arlo bateko kide diren pertsona guztiak biltzen dira.
- Aldizkako bilerak Zuzendaritza Nagusiarekin: urtean 2 eta 4 artean egin ohi dira, eta goi-mailako informazioa jakinaraztea dute xede, hala nola, parte garen Etxebizitza Sailaren politiketatik edo gurekin interakzioan jarduten duten Eusko Jaurlaritzaren beste sail batzuen politiketatik eratorritako informazioa. Horrez gain, estrategia-esparruaren, jarduera berrien, Visesaren helburuen eta zuzendaritzak bultzatzen dituen proiektuen berri ere ematen da bilera hauetan.
- Beste bilera-esparru batzuk ere badaude, erakundeko pertsonen askotariko profiletara egokituta; horietan, Visesaren jarduerak planifikatu, gauzatu, egiaztatu eta findu egiten dira. Hona hemen talde horietako batzuk: Zuzendaritza Batzordea, Berdintasun Batzordea, Segurtasun eta Osasun Batzordea, Euskara Batzordea, Produktu Batzordea eta Ingurumen Batzordea (Erosketa Publiko Berdearen Batzordea).

Visesak kideek parte hartzen duten bilera guztietan bertako kideek *feedback*a ematen diote elkarri. Gainera, aurreko bileretan sortutako dokumentuen arabera, horren berri ematen zaie erakundeko kide guztiei, intraneteko berrien buletinaren bidez (buletin horretan dokumentazioaren egoera eta erabilgarritasuna ere azaltzen dira).

Bestalde, Visesak beste komunikazio-kanal batzuk ere baditu, aipatutakoez gain (esaterako, iradokizunen postontzia); kanal horiek erakundeak ezarritako ingurumen-komunikazioen mapan daude deskribatuta.

AINTZATESPENAK ETA SARIAK

2024an, Etxebizitza eta Lurzoruaren Kudeatzaile Publikoen Elkarteak (AVS) aitortu egin du energetikoki eraginkorrak diren eraikinetan alokairu sozialeko etxebizitzak eraikitzeke egin dugun lana. Accesit saria eman digu Eusko Jaurlaritzaren Etxebizitza eta Hiri Agenda Sailak eta Espainiako Gobernuak, Etxebizitza eta Hiri Agenda Ministerioaren bidez, Berreskuratze, Eraldatze eta Erresilientzia Planaren (PRTR) 6. programaren esparruan (Next funtsak) sinatutako lehen akordioari dagozkion alokairu sozialeko 1.140 etxebizitza publikoak sustatzeagatik.

BILTZARRAK ETA JARDUNALDIAK

Visesak, babestutako etxebizitzaren sustapenaren sektorean erreferente gisa, hizlari gisa parte hartzen du hainbat **jardunaldi eta hitzalditan**, bere ezagutza partekatzeko, sektorea bultzatzeko eta bere jardura ezagutarazteko. Jarraian, 2024. urteari dagozkionak zehazten dira:

2024ko ekaina	Industrializazioa, etxebizitza publikoak eraikitzearen errealitatea jardunaldia, Visesak antolatua. Jardunaldi horretan, Visesak Etxebizitza Sozial Industrializatuaren Liburu Zuria aurkeztu zuen, Eusko Jaurlaritzak bizitegi-erakuntzaren sektorean berrikuntzarako ematen dituen laguntzen Eraikal programaren esparruan sortutako ekimena, sektorerako gida eta motor gisa balio duena, eta prozesu eta sistema industrializatuak ikertzeko eta Sopela-Asun alokairuko 33 etxebizitza babesturen sustapenerako proiektua idazteko, zuzendaritza fakultatiboa egiteko eta obrak gauzatzeko Visesak abiarazitako Elkarrikeria Lehiakorrean jasotako ikaskuntza islatzen duena.
2024ko urria	Eraikuntza Industrializatuaren Foroa 2024, OCHk antolatua.
2024ko azaroa	ITRANSFER proiektua: berrikuntza eta etorkizuna: eraikuntza industrializatuaren potentziala jardunaldia, Build-Innek antolatua.
2024ko azaroa	Etxebizitza babestuari, sozialari eta eskuragarriari buruzko Nazioarteko II. Topaketa, AVSk antolatua.
2024ko azaroa	Industrializazioa eta Ekonomia Zirkularra (Zurezko arkitektura) ikastaroa, Euskal Herriko Arkitektoen Elkargo Ofizialak (EHAE) antolatua.

13. INGURUMEN-ISTRIPUAK

2024an ez da ingurumen-larrialdi edo -istripu esanguratsurik hauteman Visesaren jardueren, produktuen eta zerbitzuen esparruan.

Kontrataturako eraikuntza-enpresei dagokienez, adierazi da Visesaren sustapenetako obrek ez dutela ingurumen-zehapenik edo isunik jaso zegokien araudia urratzeagatik.

Halaber, Visesak adierazten du ez duela ingurumen-zehapenik jaso.

14. BALIOZKOTZE-DATUAK

BUREAU VERITAS IBERIA SL enpresak (ES-V-0003 zenbakiarekin akreditatutako ingurumen-egiaztatzailea) baliozkotu du adierazpen hau. Helbidea: Valportillo Primera Kalea, 22-24. 28108 – Alcobendas (Madril).

Ingurumen-adierazpen hau 2024ko datuei dagokie eta adierazpen osoaren ereduaren oinarrituta gauzatu da. Urtean behin ingurumen-adierazpen bat egiten da, herritarrekin eta beste alderdi interesdun batzuekin komunikatzeko eta elkarrizketan aritzeko tresna gisa, Visesararen ingurumen-portaerari dagokionez. Adierazpena webgune honetan dago argitaratuta:

<http://www.visesa.euskadi.eus>

Hurrengo adierazpen baliozkotua 2025. urtekoa izango da, eta 2026. urtean aurkeztuko da.

Adierazpen honen edukiari buruzko galderarik izatekotan, jarri gurekin harremanetan visesa@visesa.eus helbide elektronikora idatzita.

Harremanetarako pertsona: Goretti García

Honek egin du adierazpena:

Goretti García Arenal
Visesako Prozesuen, Kanpoko Komunikazioaren eta Sistemen zuzendaria